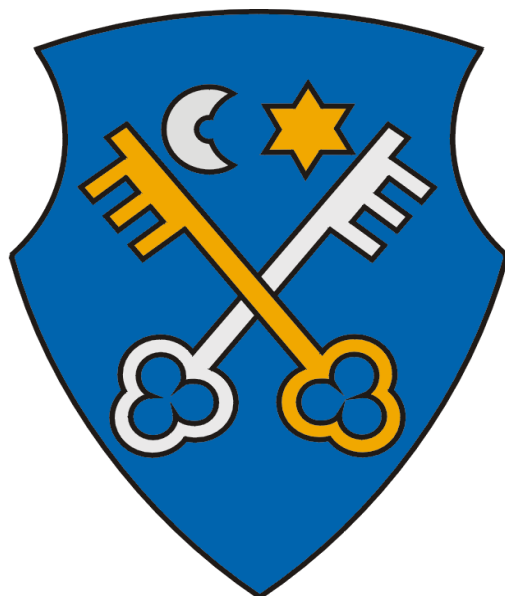

**Program sociálneho a ekonomického
rozvoja mesta**

**ZLATÉ MORAVCE
do roku 2013**

OBSAH

Legislatívny rámec rozvojového dokumentu	3
1. Základná charakteristika mesta	4
2. Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra	6
Demografia	6
Nezamestnanosť	10
Domový a bytový fond	12
SWOT analýza: Demografia	14
Školstvo	15
Materské školy	15
Základné školy	15
Stredné školy	16
SWOT analýza: Školstvo	19
Zdravotnícka infraštruktúra	20
SWOT analýza: Zdravotníctvo	23
Sociálne služby	24
SWOT analýza: Sociálne služby	28
Kultúra	29
SWOT analýza: Kultúra	31
3. Ekonomický potenciál	33
Priemysel	33
Automobilový priemysel	34
Strojársky priemysel	34
Stavebný priemysel	35
Potravinársky priemysel	36
Malé a stredné podnikanie	37
Produktivita práce	37
SWOT analýza: Priemysel	39
Pol'nohospodárstvo	41
Rastlinná výroba	41
Živočíšna výroba	42
Zamestnanosť v pol'nohospodárstve	43
SWOT analýza: Pol'nohospodárstvo	43
Lesné a vodné hospodárstvo	44
Služby	45
Stručná charakteristika vybraných služieb	45
4. Doprava a technická infraštruktúra	48
Doprava	48
Cestná doprava	48
Železničná doprava	52
Letecká doprava	53
Vodná doprava	53
SWOT analýza: Doprava	53
Technická infraštruktúra	55
Zásobovanie elektrickou energiou	55

Zásobovanie plynom	56	
Vodovodná sieť	56	
Kanalizačná sieť	56	
Zásobovanie teplom	57	
SWOT analýza: Technická infraštruktúra	58	
5. Životné prostredie		60
Zložky životného prostredia	60	
Ovzdušie	60	
Voda	62	
Pôda	64	
Fauna a flóra	64	
Geologické a geomorfol. pomery, nerastné bohatstvo	66	
Rizikové faktory	67	
Odpady	70	
Charakteristika odpadového hosp. v meste Zl. Moravce	70	
SWOT analýza: Životné prostredie	72	
6. Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca		73
Druhy cestovného ruchu	74	
Rekreačný cestovný ruch	75	
Kultúrno-poznávací cestovný ruch	75	
Športový cestovný ruch	76	
Náboženský cestovný ruch	78	
Kalendárium kult. a šport. podujatí v meste Zl. Moravce	79	
Analýza stravovacích zariadení	80	
Ubytovacie zariadenia hotelového typu	83	
Iné ubytovacie zariadenia	84	
Ubytovacie zariadenia vo výstavbe	84	
Medzinárodná spolupráca	86	
SWOT analýza: Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca	86	
7. Strategická vízia mesta		88
Oblasť: Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra	89	
Oblasť: Ekonomický potenciál	93	
Oblasť: Doprava a technická infraštruktúra	95	
Oblasť: Životné prostredie	97	
Oblasť: Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca	99	
8. Akčný plán		103
8.1. Zoznam predložených projektov		104
9. Zoznam podkladov		119
10. Zoznam aktívnych členov pracovných skupín		120

Legislatívny rámec rozvojového dokumentu.

Základnou úlohou regionálnej politiky štátu je postupné vyrovňovanie rozdielov medzi regiónmi, sociálno-ekonomická súdržnosť a sústavné zvyšovanie úrovne obyvateľov. Vstup do Európskej únie nám prináša možnosť zapojiť sa do regionálnej a štrukturálnej politiky EÚ a v rámci nej využiť zdroje vyhradené na podporu zaostávajúcich ekonomicky slabých a štrukturálne nevyvážených regiónov Slovenskej republiky, do ktorého patrí aj územie mesta Zlaté Moravce. Počas nasledujúcich rokov je potrebné zabezpečiť taký vývoj, aby do roku 2006 hrubý domáci produkt na obyvateľa SR dosiahol úroveň nad 50%.

Jedným z dôležitých krokov SR na riešenie regionálnych problémov bolo prijatie zákona NRSR č. 503/2001 Z. z. z 18. októbra 2001 o podpore regionálneho rozvoja a zákona č. 351/2004 Z. z. z 13. mája 2004. Tieto zákony ustanovujú podmienky podpory regionálneho rozvoja a pôsobnosť orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov a obcí pri poskytovaní tejto podpory.

Základnými dokumentmi podpory regionálneho rozvoja sú:

- Národný plán rozvoja Slovenska – na národnej úrovni
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja – na regionálnej úrovni
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce – na lokálnej (miestnej) úrovni
- Regionálne operačné programy pre regióny NUTS II
- Sektorové operačné programy pre jednotlivé sektory

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (§ 10) je dokumentarizovaný ako strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä:

- a) analýzu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb
- b) úlohy a prvoradé potreby v rozvoji technickej a sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, vo vzdelávaní, v kultúre a v ďalších oblastiach
- c) návrh finančného a administratívneho zabezpečenia

Podľa § 17 obec v rámci svojej pôsobnosti ako orgánu na podporu regionálneho rozvoja a na všestranný rozvoj svojho územia a zabezpečenia potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy, najmä:

- a) vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a zabezpečuje jeho plnenie
- b) poskytuje súčinnosť na príprave a uskutočňovaní programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, na území ktorého sa obec nachádza
- c) poskytuje súčinnosť na príprave regionálnych operačných plánov
- d) spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových zámerov spoločných pre viacero obcí
- e) zriaďuje s inými obcami združenie obcí s predmetom činností, ktorým napomáha hospodársky rozvoj obce, ako aj samosprávneho kraja
- f) vypracováva stanovisko k programu regionálneho rozvoja

1. Základná charakteristika mesta

Mesto zlaté Moravce má výhodnú polohu v rámci Slovenska. Leží na okraji západného Slovenska na významnej západo - východnej cestnej osi spájajúcej Bratislavu, Nitru, Banskú Bystricu a Košice. Mestom tiež prechádza dnes menej významný severo – južný dopravný koridor – pozdĺž riečky Žitavy, cez Skýcovské sedlo do Hornej Nitry a Turca, ktorý sa spája s metropolami severného Slovenska – Martinom a Žilinou. Južná časť tohto dopravného koridoru spája Zlaté Moravce s Novými Zámkami a Komárnom. Dobrú polohu a dopravné spojenie má mesto i vzhľadom na metropoly susedných krajín (Čiech, Maďarska, Rakúska).

Z hľadiska geomorfologických pomerov väčšina katastra i s vlastným mestom leží v Podunajskej pahorkatine na troch jej oddieloch a síce Hronskej pahorkatine, Žitavskej nive a Žitavskej pahorkatine. Východná časť katastra predstavuje Pohronský Inovec. Táto poloha na rozhraní viacerých geomorfologických jednotiek podmienila veľmi pestrý charakter georeliéfu v katastri a je základom celkovej pestrosti prírodných podmienok v katastri mesta.

Z hľadiska geologickej stavby má nížinná časť katastra pestrejšiu stavbu, tvorenú sedimentárnymi hranicami rôzneho veku a zloženia. V Pohronskom Inovci je to komplex výlevných vulkanických hornín (sú to rôzne prúdy andezitov).

Oblasť Zlatých Moraviec patrí do európsko – kontinentálnej klimatickej oblasti mierneho pásma s oceánskym vzduchom, ktorý sa transformuje na kontinentálny. Región Zlatých Moraviec patrí medzi najteplejšie oblasti Slovenskej republiky. Priemerná oblačnosť v uvedenom sledovanom období bola 58%. Zrážky majú najpremenlivejší charakter. Priemerný úhrn zrážok v období 1931 – 1960 bol 605 mm, v období 1966 – 1996 582 mm.

Z hľadiska hydrologických pomerov územie katastra patrí do povodia Žitavy, ktorá je ľavostranným prítokom Nitry. Jediným najväčším prítokom Žitavy na území mesta je Hostiansky potok, ktorý sa do Žitavy vlieva južne od Chyzeroviec.

Na území katastra sú dobré podmienky pre výskyt významných zásob artézskej podzemnej vody, čo súvisí s prítomnosťou mocných a dobre priepustných vrstiev štrkov a pieskov. Hydrologickými vrtmi sa dosiahli výdatnosti 18 až 30 l s⁻¹. Hladina podzemnej vody je v hĺbke 2 – 3 m.

Minerálne vody na území katastra na povrch nevystupujú.

Na území katastra sa vyvinuli rôzne pôdne typy a pôdne druhy, konkrétne: hnedozem typická, hnedozem glejová, luvizem typická, luvizem glejová, pseudoglej, hnedozem illumerizovaná oglejená, kambizem, fluvizem typická, rander, kultizem, antrozem.

Z fytogeografického hľadiska predstavuje územie Zlatých Moraviec hraničné územie medzi karpatskou a panónskou flórou, preto má mimoriadne pestrú a zaujímavú floristickú situáciu. Súčasný stav a druhové zloženie je výsledkom dlhotrvajúcich zmien. Najzachovalejšia zostala lesná pokrývka v horskej oblasti, na svahoch Pohronského Inovca. Najvyššie partie pokrývajú spoločenstvá bučín – bukový vegetačný stupeň. Dominuje v ňom buk lesný, ale i javor, hrab, jaseň, dub, buk, brečtan, egreš, slivka, ostružina, jarabina. V bylinnom poraste sú zastúpené: psinček obyčajný, rebríček obyčajný, kopytník obyčajný, ľulkovce obyčajný, papraď samčia, jahoda obyčajná, ľubovník bodkovaný, atď.

Lesné spoločenstvá v nižších polohách Inovca označujeme ako teplomilné dúbavy.

Zoograficky leží územie na kontakte dvoch živočíšnych regiónov. Nížinná časť patrí do panónskej oblasti, Pohronský Inovec predstavuje južný okrsok oblasti Západných Karpát.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je potrebné spomenúť, že bola preferovaná od samých začiatkov ochrannárskych aktivít, pričom záhrady, pracovné plochy, ich výsadba a udržiavanie sa stali významným estetickým, ako aj funkčným parkom v histórii mesta Zlaté Moravce. V súčasnosti sa na území mesta nachádzajú štyri parky. Rozlohou najväčší je Park mládeže (10,82 ha). Vznikol na mieste bývalých lúk, ktoré boli značne podmäčané

a s využitím jestvujúcich drevín (topoľ, breza, vrba, javor). Druhým najrozsiahlejším parkom je Mestský park na ulici 1. mája, ktorý je pozostatkom historického parku. Osobitnú pozornosť si zasluhujú dva parky – Park Janka Kráľa a Park pri hrobke Miggazziovcov.

Ďalšie charakteristiky mesta ako je obyvateľstvo, osídlenie, ekonomický potenciál, doprava a technická vybavenosť, sú väčšou mierou podrobne analyzované v jednotlivých problémových oblastiach a síce:

- Ľudské zdroje a lokálna infraštruktúra
- Ekonomický potenciál
- Doprava a technická vybavenosť
- Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca
- Životné prostredie

2. Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra

2.1. Demografia

Mesto Zlaté Moravce s počtom obyvateľov 13 781 (r. 2001) patrí k menším mestám Nitrianskeho kraja. Koncentruje takmer 35 % obyvateľov obvodu Zlaté Moravce a 2 % obyvateľov Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Vývoj počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov v meste Zlaté Moravce môžeme sledovať od r. 1869, kedy sa uskutočnilo prvé oficiálne sčítanie ľudu, domov a bytov. V tom čase žilo na území mesta len 2 129 obyvateľov. Za viac ako 132 rokov sa počet obyvateľov mesta viac ako sedemnásobne zvýšil.

Rast počtu obyvateľov do roku 1991 bol takmer pravidelný, pričom najväčší prírastok sa viazal na obdobie rokov 1950 – 1980, kedy sa počet obyvateľov zvýšil z 4 374 na 14 119 (celkový prírastok predstavoval takmer 10 000 obyvateľov), čím mesto sa posunulo do kategórie miest nad 10 000 obyvateľov. Po roku 1980 nastáva mierny rast vo vývoji počtu obyvateľov, čo sa odrazilo v r. 1991 miernym prekročením hranice 15 000 obyvateľov. Od tohto sčítania ľudu mesto začína nadobúdať opačný trend – pokles počtu obyvateľov, čo sa prejavilo pri poslednom sčítaní ľudu, domov a bytov v r. 2001. Podľa Štatistického lexikónu obcí SR (ŠLOS) z r. 2002 mesto Zlaté Moravce nadobudlo 13 781 obyvateľov k 26.máju 2001, kde bolo spätne vzaté odčlenenie mestskej časti Žitavany - vznik samostatnej obce 7.12.2002. Zlaté Moravce k 31.12. 2003 nadobudli stav 13 646 obyvateľov.

Pokles počtu obyvateľov je výsledkom zníženého prirodzeného prírastku, čo je v súlade sa celoslovenským trendom starnutia populácie Slovenska, ale najmä migračného odlivu obyvateľstva, spôsobeného nedostatkom pracovných príležitostí a bytových možností.

Pohyb obyvateľstva

Hlavnými zložkami prirodzeného pohybu obyvateľstva sú natalita (pôrodnosť) a mortalita (úmrtnosť). Vývoj týchto dvoch zložiek nám prezrádza základné tendencie prirodzeného pohybu v predchádzajúcom období a dovoľuje predvídať budúce smerovanie. Počet živo narodených detí má v meste klesajúcu tendenciu. V roku 2003 sa narodilo len 121 detí (v prepočte na 1000 obyvateľov 8,84 detí) a v tom istom roku zomrelo 91 ľudí (v prepočte na 1000 obyvateľov 6,65 osôb). Prirodzeným prírastkom počet obyvateľov vzrástol o 30 osôb. Tento vývoj v posledných rokoch je spôsobený nepriaznivou demografickou situáciou v SR, ktorá je odrazom predovšetkým zlej ekonomickej situácie mladých ľudí a nedostatkom bytov.

Hlavnými zložkami mechanického pohybu sú pohyby obyvateľstva za prácou, do škôl ale i migrácia obyvateľstva t.j. emigrácia (vystáhovanie) a imigrácia (pristáhovanie). Výslednicou týchto dvoch zložiek je saldo migrácie, ktoré dosiahlo zápornú hodnotu (-5,18 osôb na 1000 obyvateľov. V roku 2003 sa z mesta Zlaté Moravce vystahovalo 292 osôb a pristáhovalo len 191 osôb.

Výsledkom záporného migračného salda ako i prirodzeného prírastku obyvateľstva je i celkový úbytok obyvateľstva, ktorý v sledovanom roku 2003 dosiahol -2,94 osôb na 1000 obyvateľov.

Štruktúra obyvateľstva

Súčasná populačná štruktúra mesta Zlaté Moravce ovplyvňuje významnou mierou nielen budúce demografické procesy ale zasahuje i do rozvoja hospodárstva mesta.

Na jej analýzu sa využívajú biologické znaky (štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia, veku, atď.), socioekonomické (odvetvová, sektorová, a i.), kultúrne (štruktúra podľa vzdelania, národnosti, jazyková, náboženská a pod.) .

Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Medzi najfrekvencovanejšie charakteristiky vekovej štruktúry obyvateľstva patria: podiel vekových kategórií predproduktívneho, produktívneho a poproduktívneho veku obyvateľstva, index starnutia a priemerný vek.

Podľa ŠLOS z r. 2002 v roku 2001 bolo v kategórii predproduktívneho veku 18,4 % obyvateľov, v produktívnom veku 64,4,% a v poproduktívnom veku 16,19 % obyvateľov, čo svedčí o progresívnom type populácie mesta Zlaté Moravce. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím v roku 1991 sa z dôvodu nízkeho prirodzeného prírastku znížil podiel obyvateľov v predproduktívnej kategórii a zvýšil podiel obyvateľov v predproduktívnej kategórii. Trend klesania predproduktívneho a stúpania poproduktívneho veku bude pokračovať pravdepodobne aj naďalej.

V štruktúre obyvateľstva podľa pohlavia v meste je charakteristická prevaha žien, ktorá sa dokonca v posledných desaťročiach neustále zvyšuje. V roku 2001 bol počet mužov k ženám (6 636 M, 7 145 Ž) nižší, čo však nie nič neobvyklé, pretože prevaha žien je typickým prejavom mestskej populácie.

Obyvateľstvo podľa stupňa dosiahnutého vzdelania

Uplatnenie obyvateľstva na trhu práce do značnej miery ovplyvňuje vzdelanostná štruktúra obyvateľstva, ktorá zohráva významnú úlohu i v prítiahnutí investícií do regiónu. Z tohto pohľadu je významnou charakteristikou ľudských zdrojov. Vo vzdelanostnej štruktúre (tab. č. 1 vrátane Žitavian) majú významné postavenie osoby s dosiahnutým nižším vzdelaním. Skupina osôb s dokončeným základným vzdelaním dosahuje 17,83% z celkového počtu obyvateľov a 20,7 % obyvateľov mesta má ukončené učňovské vzdelanie bez maturity. Stredné odborné vzdelanie bez maturity má 2,2 %. Učňovské vzdelanie s maturitou dosiahlo roku 2001 5,5% a stredoškolské 24,1% obyvateľov mesta Zlaté Moravce (vrátane Žitavian). Podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním je 7,8 % t.j. 1227 osôb, prevláda univerzitné a technické zameranie. 0,22 % obyvateľov neudalo školské vzdelanie a 0,1 % obyvateľov je bez školského vzdelania.

Tab. č. 1: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov mesta Zlaté Moravce (vrátane Žitavian) v r. 2001

Vzdelanie	muži	ženy	spolu
Základné	970	1 816	2 786
Učňovské (bez maturity)	1 970	1 270	3 240
Stredné odborné (bez maturity)	186	149	335
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	557	301	858
Úplné stredné odborné (s maturitou)	1 061	1 698	2 759
Úplné stredné všeobecné	329	598	927
Vyššie	34	41	75
Vysokoškolské bakalárske	35	24	59
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	602	523	1 125
Vysokoškolské doktorandské	28	15	43
Vysokoškolské spolu	665	562	1 227
z toho - univerzitné	269	369	638
- technické	172	35	207
- ekonomické	71	81	152

- poľnohospodárske	89	45	134
- ostatné	64	32	96
Ostatní bez udania školského vzdelania	182	174	356
Ostatní bez školského vzdelania	10	11	21
Deti do 16 rokov	1 563	1 471	3 034

Zdroj: ŠLDB 2001 (údaje zahrňujú aj obec Žitavany, ktorá sa odlúčila od mesta Zlaté Moravce 7.12.2002)

Tab. č. 2: Najvyššie dokončené vzdelanie

	Stredná škola s maturitou	VŠ	Stredná škola s maturitou v %	VŠ v %	Index vzdelanosti
Zlaté Moravce	4 544	1 227	33,0	8,9	50,8
Nitriansky samosprávny kraj	168 175	46 188	28,6	7,9	44,4
Slovensko	1 351 429	423 324	31,3	9,8	50,9

Zdroj: SODB 2001

Index vzdelanosti = podiel obyvateľov so stredoškolským vzdelaním + dvojnásobok podielu vysokoškolsky vzdelaných

Národnostná štruktúra

Mesto Zlaté Moravce (vrátane Žitavian) podľa národnostného zloženia je takmer homogénnym územím. K 26. 5. 2001 obyvateľstvo slovenskej národnosti dosiahlo podiel 97,1 % na celkovom počte obyvateľov. Ako vidieť v tab. č. 3, zastúpenie iných národností nie je také výrazné.

Tab. č.3: Národnostná štruktúra obyvateľov mesta Zlaté Moravce (vrátane Žitavian) v r. 2001

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	7 321	7 843	15 164
Maďarská	19	26	45
Rómska	12	15	27
Rusínska	-	-	-
Ukrajinská	1	2	3
Česká	42	52	94
Nemecká	4	5	9
Poľská	2	14	16
Chorvátska	-	-	-
Srbská	-	-	-
Ruská	0	1	1
Židovská	-	-	-
Ostatné, nezistené	126	133	259
Spolu	7 527	8 091	15 618

Zdroj: ŠLDB 2001 (údaje zahrňujú aj obec Žitavany, ktorá sa odlúčila od mesta Zlaté Moravce 7.12.2002)

Náboženská štruktúra

Z celkového počtu obyvateľov mesta 15 618 sa v roku 2001 hlásilo k rímskokatolíckej cirkvi 12 888 osôb t.j. 82,5% obyvateľov, k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania 1,5% obyvateľov. V meste sú v nízkom počte zastúpení i veriaci iných cirkví napr. gréckokatolíckej cirkvi, náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia, pravoslávnej cirkvi. Bez vyznania je 10,6% obyvateľov mesta Zlaté Moravce. Náboženská štruktúra mesta zahŕňa i obec Žitavany, ktorá v období sčítania bola jeho mestskou časťou.

Tab. č. 4: Náboženská štruktúra mesta Zlaté Moravce vrátane Žitavian (r. 2001)

Náboženské vyznanie / cirkev	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	6 060	6 828	12 888
Gréckokatolícka cirkev	17	7	24
Pravoslávna cirkev	2	5	7
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	101	126	227
Reformovaná kresťanská cirkev	3	6	9
Evanjelická cirkev metodistická	4	0	4
Apoštolská cirkev	-	-	-
Starokatolícka cirkev	4	7	11
Bratská jednota baptistov	-	-	-
Cirkev československá husitská	4	2	6
Cirkev adventistov siedmeho dňa	7	8	15
Cirkev bratská	-	-	-
Kresťanské zbory	10	4	14
Židovské náboženské obce	1	0	1
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	33	55	88
Ostatné	5	3	8
Bez vyznania	931	723	1 654
Nezistené	345	317	662

Zdroj: ŠLDB 2001 (údaje zahŕňujú aj obec Žitavany, ktorá sa odlúčila od mesta Zlaté Moravce 7.12.2002)

Štruktúra podľa ekonomickej aktivity obyvateľstva

Pod ekonomicky aktívnym obyvateľstvom sa rozumie obyvateľstvo, ktoré je v pracovnom, služobnom alebo v obdobnom pomere k nejakej organizácii. Podľa ŠLOS z roku 2002 v r. 2001 v meste Zlaté Moravce bolo 7147 ekonomicky aktívnych obyvateľov (EAO), čo je 51,8 % z celkového počtu obyvateľov. Vo verejnom sektore pracovalo 2 820 a v súkromnom sektore 2 415 ekonomicko-aktívnych obyvateľov mesta. Takmer 10,5 % EAO t.j. 1 444 osôb nenachádza pracovnú príležitosť v meste a preto odchádza za prácou mimo mesta.

Štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva mesta Zlaté Moravce (vrátane Žitavian) podľa odvetví hospodárstva dokumentuje tab. č. 5.

Tab. č. 5: Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva vrátane Žitavian v r. 2001

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádzka do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	123	83	206	103
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	41	4	45	34
Rybolov, chov rýb	1	0	1	0

Ťažba nerastných surovín	26	9	35	3
Priemyselná výroba	972	853	1 825	248
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	193	41	234	181
Stavebníctvo	291	58	349	123
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	309	418	727	144
Hotely a reštaurácie	40	64	104	23
Doprava, skladovanie a spoje	204	88	292	79
Peňažníctvo a poisťovníctvo	13	39	52	27
Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné služby, výskum a vývoj	161	93	254	106
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	194	254	448	113
Školstvo	154	462	616	128
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	79	280	359	71
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	164	126	290	73
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-
EA bez udania odvetví	1 212	973	2 185	149
Spolu	4 177	3 845	8 022	1 605

Zdroj: ŠLDB 2001(údaje zahrňujú aj obec Žitavany, ktorá sa odlúčila od mesta Zlaté Moravce 7.12.2002)

Z celkového počtu 8 022 EAO (vrátane Žitavan) v roku 2001 vo výrobnnej sfére pracovalo 2 695 osôb. Z toho bolo 286 osôb (3,56%) v zamestnaných v primárnom sektore (poľnohospodárstve, poľovníctve a lesnom hospodárstve), v priemysle pracovalo 2 059 osôb t.j. 25,66 % z EAO. V stavebníctve našlo pracovnú príležitosť 349 osôb. V nevýrobnej sfére 5 327 osôb .

2.1.1. Nezamestnanosť

V roku 2002 počet evidovaných nezamestnaných (EN) dosiahol 1523 t.j. 10 % obyvateľstva mesta a 19 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva. V roku 2003 počet nezamestnaných dosiahol 1641, t. j. 12% obyvateľstva mesta a 20,7% ekonomicky aktívnych obyvateľov. Prevládajúca dlhodobá nezamestnanosť je odrazom nedostatku pracovných príležitostí v meste Zlaté Moravce a v jeho regióne. Podľa údajov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaní sú nezamestnaní už od r. 1990.

Tabuľka č. 6: Stav evidovaných nezamestnaných k 31. 12. 2003

Rok	Počet	%
1990	3	0,2
1991	14	0,9
1992	2	0,1
1993	16	1
1994	13	0,8
1995	14	0,9
1996	12	0,8
1997	28	1,8
1998	42	2,7

1999	62	4,0
2000	102	6,6
2001	201	13,0
2002	290	18,8
2003	747	48,3
Spolu	1546	100

Tab. č. 7: Vzdelanostná štruktúra evidovaných nezamestnaných v meste Zlaté Moravce v rokoch 2002 a 2003

Vzdelanie	evidovaní nezamestnaní			
	r. 2002		r. 2003	
	abs.	%	abs.	%
Vyučení	558	36,6	616	39,8
Základné vzdelanie	347	22,8	330	21,4
US	151	9,9	155	10,2
USO	303	19,9	306	19,8
USV	73	4,8	61	4,0
VŠ	68	4,5	67	4,0
Vyššie vzdelanie	14	0,9	5	0,4
Bez vzdelania	7	0,5	4	0,3
SO	2	0,1	1	0,1
Spolu	1523	100,0	1546	100,0

Priemerný počet dlhodobo evidovaných nezamestnaných (od 12 do 24 mesiacov) v meste Zlaté Moravce je 1037, čo znamená, že percentuálny podiel na celkovom počte EN predstavuje 67,0 %. Podiel občanov zaradených do evidencie dlhšie ako 24 mesiacov je 509, čo percentuálne na celkovom počte EN predstavuje 33 % (r. 2002).

Tab. č. 8: Vývoj miery nezamestnanosti v rokoch 1997 – 2002 /v %/

	XII. 1997	XII.1998	XII. 1999	XII.2000	XII. 2001	XII. 2002
Mesto Zlaté Moravce						
Nitriansky kraj	14,3	17,6	21,5	21,7	23,1	20,6
SR	12,5	15,6	19,2	17,9	18,6	16,8

Zdroj: ŠÚ SR

Tab. č. 9: r. 2002

Mesto	Spolu EN	Ženy	EN s PvN	EN na ABS praxi	EN na Rekval.	EN na Rehab.	EN na PN	EN s PvM	Zaradení
Zlaté Moravce	1523	762	265	5	29	0	134	17	111

V súčasnosti je mesto Zlaté Moravce zapojené do Národného projektu V, ktorý je zameraný na udržanie pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Mesto sa touto formou snaží pomôcť i občanom v hmotnej núdzi. Mesto vytvára podmienky i v oblasti propagácie v oblasti ponuky priestorov pre investorov. Na území mesta je schválených v zmysle platnej legislatívy a prijatého VZN mesta Zlaté Moravce, niekoľko lokalít – plôch, ktoré sú vhodné na zriadenie takých prevádzok, ktoré by nenarušili kvalitu životného prostredia mesta a ponúkajú investorom priestory s vytvorením väčšieho počtu pracovných príležitostí; napr. lokalita Horné lúky (800 – 1000 pracovných miest), lokalita pri Topoľčianskej ceste, lokalita Pláne I, lokalita Pláne II, lokalita pri Calexe.

2.1.2. Domový a bytový fond

Stabilita obyvateľstva je úzko spätá s domovým a bytovým fondom a jeho vybavenosťou.

Domový fond mesta Zlaté Moravce tvorí 1 840 domových jednotiek, ktoré zahŕňajú 4 366 bytov (ŠLOS, 2002). V prepočte na 100 obyvateľov pripadá menej (13,4) domov ako je priemer Nitrianskeho kraja (24,3 domov/100 obyvateľov).

Tab. č. 10: Domový a bytový fond mesta Zlaté Moravce (vrátane Žitavian) v roku 2001

Mesto	Domy		TOD		ND		Byty		TOB		NB	
	spolu	na 100 osôb.	spolu	z toho rodinné	abs.	%	spolu	na 100 osôb	spolu	z toho RD	abs.	%
Zlaté Moravce	2777	17,78	2356	2133	421	15,1	5357	34,3	4886	2166	471	8,8

TOD- trvalo obývané domy, ND- neobývané domy, TOB-trvalo obývané byty, NB- neobývané byty, RD – rodinné domy

Zdroj: ŠÚ SR Bratislava, 2002 (údaje zahrňujú aj obec Žitavany, ktorá sa odlúčila od mesta Zlaté Moravce 7.12.2002)

Bytový fond mesta (vrátane Žitavian) je využiteľný na 91,2 %. Tvorí ho 5 357 bytových jednotiek, ktoré zahŕňajú 4 886 trvalo obývaných bytov. Z celkového bytového fondu je neobývaných len 8,8 %, ktoré prevažne nespĺňajú kritéria bývania. V prepočte na 100 obyvateľov v meste pripadá 34,2 bytov. V štruktúre bytového fondu podľa počtu obytných miestností prevládajú trojizbové byty, ktoré dominujú najmä v bytových domoch (1420 bytov) ale i rodinných domoch (732). Na druhom mieste s počtom 791 bytov sú dvojizbové byty v bytových domoch, kým rodinných domoch prevládajú byty s väčším počtom obytných miestností (tab. č. 11).

Tab. č. 11: Štruktúra bytového fondu podľa počtu obytných miestností v meste Zlaté Moravce (vrátane Žitavian) v roku 2001

Ukazovateľ	Rodinné Domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Veľkosť bytu: 1 obytná miestnosť	25	246	2	273
2 izby	150	791	12	953
3 izby	732	1 420	19	2 171
4 izby	566	207	3	776
5+ izieb	693	19	1	713
Spolu	2166	2683	37	4886

Zdroj ŠÚ SR Bratislava, 2002 (údaje zahrňujú aj obec Žitavany, ktorá sa odlúčila od mesta Zlaté Moravce 7.12.2002)

Vybavenosť domov a bytov poukazuje na úroveň bývania a taktiež na životnú úroveň obyvateľstva. Je značne diferencovaná. Prezentuje sa viacerými ukazovateľmi ako napr. ukazovateľom obložnosti, vybavenosť bytov napr. ústredným kúrením, kúpeľňou alebo sprchovacím kútom, rekreačnou chatou, alebo domčekom, osobným automobilom, farebným televízorom, telefónom, mobilným telefónom atď.

Podľa ukazovateľa obložnosti (priemerný počet m² v prepočte na 1 osobu) v meste Zlaté Moravce (vrátane Žitavian) na 1 obyvateľa pripadá 17,2 m² obytnej plochy, čo predstavuje mierne podpriemernú hodnotu Nitrianskeho kraja (19,4, tab. č. 12).

Tab. č.12: Obložnosť bytového fondu v meste Zlaté Moravce (vrátane Žitavian) v roku 2001

Územná jednotka	Ukazovateľ	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
Mesto Zlaté Moravce	m ² obytnej plochy na 1 osobu	21,9	14,0	14,0	17,6
Nitriansky kraj	m ² obytnej plochy na 1 osobu	22,0	14,9	20,5	19,4

Zdroj ŠÚ SR Bratislava, 2002

(údaje zahrňujú aj obec Žitavany, ktorá sa odlúčila od mesta Zlaté Moravce 7.12.2002)

Vybavenosť trvalo obývaných bytov je rôzna (tab. č. 13). Podiel trvale obývaných bytov vybavených kúpeľňou resp. sprchovacím kútom v meste Zlaté Moravce je 95,4 %.

Tab. č.13: Úroveň bývania a vybavenosť trvalo obývaných bytov meste Zlaté Moravce (vrátane Žitavian) v roku 2001

(Mesto Zlaté Moravce) - 2022

	m ² obytnej plochy na 1 TOB	obytných miestností na 1 TOB	TBO na 1 obytnú miestnosť			
Mesto Zlaté Moravce	17,6	3,26	0,98			
Nitriansky kraj	19,4	3,29	0,93			
Počet bytov s						
	kúpeľňou alebo sprch. kútom	mobilný telefon	automat. práčkou	rekreačnou chalupou, domčekom, chatou	osobným automobilom	počítačom
Mesto Zlaté Moravce	4662	1084	3093	298	1884	495
Nitriansky kraj	209294	55255	119466	12970	90897	22845

TBO – trvale bývajíc obyvateľstvo, TOB – trvalo obývané byty,

Zdroj ŠÚ SR Bratislava, 2002 (údaje zahrňujú aj obec Žitavany, ktorá sa odlúčila od mesta Zlaté Moravce 7.12.2002)

V meste Zlaté Moravce (vrátane Žitavian) v priemere v každom 1,5 trvalo obývanom byte (TOB) je automatická práčka, v každom 2,6 TOB je osobné auto, takmer každých 4,5 TOB má mobilný telefón a každý 16 TOB má rekreačný domček, chatu alebo chalupu.

Nedostatok bytového fondu sa môže v meste prejavovať odlivom obyvateľstva z mesta. Preto sa uvažuje o výstavbe 705 nových nájomných bytov, pre ktoré bolo vybraných 6 lokalít (tab. č. 14).

Tab. č. 14: Lokality pre výstavbu nájomných bytov

Lokalita	Počet bytov
04 Žitava III.	80
02 Stred	140
05 Sihot'	195
03 Stred	150
01 Tekov	90
06 Vion	50

Zdroj: ÚPN mesta Zlaté Moravce, 2001

2.1.3. SWOT analýza: Demografia

Silné stránky :	Slabé stránky :
- dostatok ľudských zdrojov - progresívny typ populácie mesta - zručnosť obyvateľstva - mobilizujúca samospráva, MVO - záujem obyvateľov vzdelávať sa a zamestnať sa - silný potenciál ekonomicky činných so stredoškolským vzdelaním - udržiavanie pracovných návykov - zachovanie tradícií Tekovskej župy v životnom štýle obyvateľov	- vysoký podiel obyvateľov v poproduktívnom veku - nízka mobilita časti pracovnej sily - emigrácia obyvateľov - nízky podiel obyvateľov s úplným SŠ a VŠ vzdelaním - nedostatok bytového fondu - vysoká a dlhodobá nezamestnanosť - priemerná až nízka vzdelanostná štruktúra obyvateľstva - nízky počet pracovných príležitostí - skupina obyvateľov bez vzdelania, hlavne Rómovia - nízke príjmy - slabá kúpna sila - chýbajúca Koncepcia bytovej politiky - zmena hodnotového systému - výskyt socio-patologických javov - slabá spolupráca medzi organizáciami
Príležitosti :	Ohrozenia :
- zlepšenie sociálnych istôt obyvateľstva - zníženie nezamestnanosti - zapojenie relevantných inštitúcií v rámci mesta na princípe partnerstva do riešenia celospoločenských problémov - oživenie ekonomiky mesta - vytvorenie priemyselného parku – vstup investorov	- odliv obyvateľstva - stagnácia, alebo prípadný nárast nezamestnanosti - pretrvávanie a vzrast nezamestnanosti - nárast skupín obyvateľstva s problémami uplatnenia sa na trhu práce - zmena vedenia mesta s iným myslením a prioritami

• podpora projektov v rámci malého a stredného podnikania • tvorba nových pracovných príležitostí • rozvoj rekvalifikačných vzdelávacích programov podľa požiadaviek trhu práce • predkladanie projektov podľa dopytu (potreby mesta)	• riziko neuskutočnenia prijatých opatrení pre rozvoj mesta na všetkých úrovniach
--	---

2.2. Školstvo

Mesto Zlaté Moravce je významným centrom vzdelávania. Okrem základného a stredného školstva tu sídlia i ďalšie inštitúcie vzdelávania ako napr. Základná umelecká škola.

2.2.1. Materské školy

V meste zabezpečuje predškolskú výchovu 5 materských škôl, vid' nasledovnú tabuľku:

Tabuľka č. 15: Materské školy

P. č.	Adresa MŠ	Kapacita MŠ		Personálne oddelenie MŠ	
		počet tried	počet detí	počet ped. rac.	počet nep. prac.
1.	MŠ Kalinčiakova	7	152	14	7
2.	MŠ Žitavské nábrežie	6	123	12	10
3.	MŠ Štúrova	2	43	4	4
4.	MŠ Slnečná	2	37	4	2
5.	MŠ Prílepy	1	12	2	1

Zdroj: MsÚ Zlaté Moravce, 2003

Materské školy plnia poslanie predškolských zariadení, a to:

- dopĺňajú rodinnú výchovu o výchovno-vzdelávaciu činnosť, zameranú na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa v oblasti sociálno-emocionálnej, fyzickej a intelektuálnej, v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí
- zabezpečujú integráciu detí s ľahším stupňom telesným a mentálnym postihom
- realizujú prípravu 5 – 6 ročných detí, najmä rok pred vstupom do základnej školy
- vytvárajú kapacitné možnosti pre predškolskú dochádzku rómskych detí a detí z málopodnetného a znevýhodneného prostredia

2.2.2. Základné školy

V Zlatých Moravciach sa v súčasnosti nachádza 5 základných škôl:

- ZŠ na Robotníckej ulici
- ZŠ na Pribinovej ulici, ktorá má tri elokované triedy v MŠ na Slnečnej
- Cirkevná ZŠ Sv. Don Bosca na ul. 1. mája

- ZŠ na Mojmírovej ulici
- ŠZŠ v Chyzerovciach, ktorá má elokované triedy v MŠ na Štúrovej ulici a v ZŠ na Robotníckej ulici

V školskom roku 1996/1997 bola k Zlatým Moravciam pričlenená obec Žitavany, ktorá sa v roku 2002 od Zlatých Moraviec oddelenila. V tejto obci sa nachádza ZŠ, ktorá sa do počtu základných škôl v tomto čase počítala. Preto v roku 1996 základné školy navštevovalo spolu vyše 2000 žiakov.

V roku 2003 navštevovalo základné školy spolu 1884 žiakov (viď tabuľka č. 16). Vo všetkých školách prebieha výučba cudzích jazykov, ZŠ Sv. Don Bosca v tomto roku bola zapojená do projektov „Infovek“ a „Škola podporujúca zdravie“.

ZŠ Pribinova má záujem zapojiť sa do projektu „Otvorená škola“ a už viac rokov žiada o zapojenie sa do projektu „Infovek“. Sama, pomocou sponzorského činu jedného z rodičov si prepožičala takmer bezplatne 11 počítačov pre výučbu detí. ZŠ na Robotníckej ulici si v tomto roku vytvorila športovú triedu, ZŠ na Mojmírovej ulici má v roku 2004 záujem zapojiť sa do celoslovenského programu „Škola podporujúca zdravie“.

Školy sú dobre rozmiestnené v okruhu celého mesta, najhoršiu pozíciu má ŠZŠ, ktorá má dodnes existenčné problémy, pretože sídli v starej a schátralej budove v mestskej časti Zlatých Moraviec – Chyzerovce. Jej zriaďovateľom je Nitriansky samosprávny kraj.

Tab. č. 16: Základné školy v meste Zlaté Moravce

P. č.	Adresa ZŠ	Kapacita ZŠ		Personálne zabezpečenie ZŠ	
		počet tried	počet detí	počet ped. prac.	Počet nep. prac.
1.	ZŠ Mojmírova	24	622	38	12
2.	ZŠ Robotnícka	20	451	31	13
3.	ZŠ Pribinova	18	428	34	12
4.	ZŠ Sv. Don Bosca	13	294	20	
5.	ŠZŠ	11	90	22	2
5.	ZUŠ		524	29	
6.	CVC		300	6	2

Zdroj: Interný materiál základných škôl, 2003

2.2.3. Stredné školy

Stredné školstvo v meste Zlaté Moravce má rozvinutú svoju tradíciu, ktorej základy siahajú na začiatok 20. storočia, kedy vzniká gymnázium (r.1911) a následne i stredné odborné školy.

V školskom roku 2003/2004 boli v meste 4 stredné školy, ktoré navštevovalo 2 862 študentov v 94 triedach. Počet pedagogických pracovníkov dosiahol 279, z ktorých 183 bolo učiteľov, 89 majstrov odbornej výchovy a 7 vychovávateľov. Stredoškolské vzdelanie študenti mohli získať v 19 študijných odborov, 21 učebných odborov a 8 odboroch na nadstavbovom štúdiu.

Tab. č. 17: Typy stredných škôl v meste Zlaté Moravce (školský rok 2003/2004)

Škola	Počet		
	žiakov	učiteľov	tried

Gymnázium	626	40	21
Obchodná akadémia	405	33	12
Združená stredná škola obchodu a služieb	579	32	20
SOU	310	26	13
ZSS	942	52	36

Zdroj: Interný materiál stredných škôl, 2003

Gymnázium Janka Kráľa a Obchodná akadémia sú rozpočtové organizácie a ich finančné krytie sa realizuje zo štátneho rozpočtu cez dotačný účet prostredníctvom Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja. ZSS a SOU sú rozpočtové aj príspevkové organizácie, pričom časť ich finančného krytia sa realizuje z vlastných zdrojov.

Gymnázium J. Kráľa

Dobrá úroveň po odbornej stránke dosahuje Gymnázium J. Kráľa v Zlatých Moravciach. Svedčia o tom mnohí jeho absolventi, ktorí zastávali a zastávajú významné postavenie v kultúrnom, politickom i vedeckom živote, ako i vysoké percento prijatých študentov na VŠ (98,34%). Gymnáziom je zároveň i najstaršou strednou školou v meste. Výučba študentov tu začala už v školskom roku 1913/14.

V rámci Slovenskej republiky je známe ako organizátor viacerých celoslovenských aktivít, na ktorých sa jeho študenti umiestňujú na popredných miestach (napr. v celoslovenskom kole geografickej olympiády pre stredné i základné školy a 1. stupeň 8-ročných gymnázií, v celoštátnej literárnej a výtvarnej súťaži, alebo počas Dní Janka Kráľa). Gymnázium získalo i viacero významných ocenení na medzinárodnom poli - zlaté medaily v olympiáde v ruskom jazyku v Moskve, strieborné a bronzové medaily v environmentálnych projektoch v Turecku atď. Významnú úlohu zohráva i v oblasti kultúry mesta Zlaté Moravce. Dlhoročné tradície mal na tejto strednej škole študentský spevácky zbor Schola cantorum. Gymnázium Janka Kráľa vydáva študentský časopis, realizuje posedenia s poéziou a vyvíja plejádu ďalších aktivít ako napr. družobné styky s Gymnáziom v Jindřichovom Hradci.

V súčasnosti sa na Gymnáziu J. Kráľa sa vyučuje v 21 triedach, z toho je 13 v osemročnom a 8 v štvorročnom štúdiu. Výučbu zaisťuje 40 pedagógov. Hlavnou úlohou činnosti tejto strednej školy je príprava študentov na štúdium na vysokých školách, k čomu je i prispôbený študijný program formou voliteľnosti výberových predmetov vo vyšších ročníkoch. Formou Infoveku si škola vytvorila základnú počítačovú sieť.

Obchodná akadémia

Obchodná akadémia je zameraná na výchovu kvalifikovaného pracovníka schopného nájsť široké uplatnenie v ekonomickej činnosti spojenej so získavaním a spracovaním informácií v oblasti výroby, zásobovania a odbytu, marketingu, manažmentu, personalistiky, vo vedení administratívy, účtovníctva a finančného hospodárenia. Získané informácie vie posúdiť, hodnotiť a využiť v ekonomickom riadení príslušného pracoviska - v rôznych formách podnikateľských subjektov, ako aj v rozpočtových a príspevkových organizáciách. Absolvent obchodnej akadémie môže nastúpiť priamo do praxe, alebo sa môže uchádzať o štúdium na vysokých školách, najmä ekonomického zamerania.

Obchodná akadémia patrí medzi materiálne dobre vybavené stredné školy najmä čo sa týka výpočtovej techniky. V posledných rokoch škola dosiahla nadpriemerné výsledky v pilotnom testovaní maturantov v rámci projektu MONITOR.

Združená stredná škola obchodu a služieb (ZSŠ o a s)

ZSŠ je komplexná škola, ktorá zabezpečuje teoretické aj praktické vyučovanie pre svojich žiakov. V rámci odborného výcviku v študijných a učebných odboroch škola prevádzkuje vlastné prevádzky (školská predajňa PRIMA na Štefánikovej ul.12, školský bufet v budove školy na ul. SNP 5, reštaurácia PRIMA na ul. Janka Kráľa 13, kaderníctvo v budove školy na ul. SNP 5, kaderníctvo a kozmetický salón na Štefánikovej ul. 12). Odborná prax žiakov je zabezpečená aj v rámci zmlúv školy so súkromnými a štátnymi firmami, podnikmi a úradmi obvodu Zlaté Moravce. Odbornú prax v študijnom odbore obchod a podnikanie škola úspešne zabezpečuje už 12 rokov.

Budova teoretického vyučovania má 16 kmeňových učební na vyučovanie všeobecnovzdelávacích predmetov a 3 odborné učebne výpočtovej techniky. Všetky počítače sú pripojené na internetovú sieť. Škola je zapojená aj do projektu INFOVEK, v rámci ktorého dostáva ďalšie hardverové aj softverové vybavenie. Ďalej sú k dispozícii 3 odborné učebne administratívnej techniky, kopírovací stroj, fax, 2 odborné učebne cudzích jazykov a 1 učebňa cvičných firiem. V škole sú každý rok vytvorené 4 cvičné firmy v rámci predmetu ekonómia. Okrem ich každoročnej účasti na veľtrhoch cvičných firiem v Bratislave sa už jedna firma zúčastnila aj veľtrhu v Prahe. Žiaci majú k dispozícii aj školskú knižnicu.

Škola má medzinárodnú spoluprácu s nasledovnými školami: Berufsbildende Schule v meste Prum /Nemecko/ a Business College v meste Randers /Dánsko/, v rámci ktorej dochádza k vzájomným výmenným pobytom žiakov v zahraničí za účelom zlepšenia konverzácie v cudzom jazyku. Od šk. roku 2004/2005 v rámci projektu Comenius sa pripravuje spolupráca so školami v Kadani v ČR, Halle v Belgicku a v nemeckom Augsburgu. Projekt je zameraný na výmenné študijné pobyty žiakov v odbore kaderníčka.

Združená stredná škola

Prvá oficiálna zmienka o učňovskom zariadení je z marca 1953. Teoretické vyučovanie učňov v odboroch zámočník, nástrojár, sústružník a frézár zabezpečili štyria interní a dvaja externí učitelia. Funkcie majstrov odborného výcviku boli zverené najlepším odborníkom vtedajšej továrne na chladničky a kolektív učilišťa ešte dopĺňali traja vychovávatelia.

Od 1. 9. 2003 sa stalo súčasťou SOUP aj SOUP Beladice s celým svojim vyučovacím programom. Od 1. 9. 2003 po zlúčení Stredného odborného učilišťa poľnohospodárskeho a Strednej priemyselnej školy v Zlatých Moravciach vznikla Združená stredná škola

Popri výchove mladých odborníkov v oblasti opravárenstva poľnohospodárskych strojov a techniky, cestných motorových vozidiel, v elektronike strojov a zariadení, murárov a ďalších odborníkov, poskytuje škola aj niektoré významné služby pre širokú verejnosť. Prioritu majú služby, ktoré bezprostredne súvisia predovšetkým so zameraním učebných a študijných odborov.

O odborný rast absolventov, ktorých počet doteraz dosiahol takmer 7000, sa stará 52- členný kolektív kvalifikovaných učiteľov, 51 majstrov odbornej výchovy a v mimovyučovacom čase sa žiakom venujú 3 výchovní pracovníci. V súčasnom období ju navštevuje 948 žiakov.

Stredné odborné učilište strojárské a elektrotechnické

S mestom Zlaté Moravce je úzko späté SOU strojárské a elektrotechnické (SOU SaE), ktoré vzniklo v roku 1950 ako Stredisko pracujúceho dorastu pri továrni na chladničky, a ktoré sa pretransformovalo na v roku 1959 na Učňovské stredisko, zamerané

na prípravu na povolanie strojného zamerania sústružník, frézár, chladiarenský mechanik a prevádzkový elektromontér.

V roku 1977 sa zmenila koncepcia prípravy na povolanie učňovského dorastu. Do siete sa zaviedol 4-ročný študijný odbor končiaci maturitnou skúškou - mechanik nastavovač a od roku 1986 aj 4-ročný maturitný odbor- mechanik - elektronik pre číslicovú a riadiacu techniku a pre spotrebnú elektroniku. Od roku 1991 je Stredné odborné učilište samostatným právnym subjektom s názvom Stredné odborné učilište strojárské, Zlaté Moravce, ktoré v roku 1994 zriadilo dvojročné nadstavbové štúdium pre absolventov strojárskych a elektrotechnických učebných profesií. Mnohí z absolventov učilišťa pokračovali a pokračujú v štúdiu na vysokých školách.

2.2.4. SWOT analýza: Školstvo

Silné stránky :	Slabé stránky :
- rozvinutá sieť materských, základných a stredných škôl - tradícia stredného školstva - vysoký kredit stredného školstva v rámci kraja a SR - úplná kvalifikovanosť pedagógov stredného školstva - možnosť poskytnúť širokú paletu učebných a študijných odborov - možnosť výberu voliteľných a nepovinných predmetov podľa budúcej profesionálnej orientácie - úzka spolupráca stredných škôl v oblasti odbornej prípravy so spoločnosťami, ktoré pôsobia v regióne /Danfoss, Volkswagen, Strojárne HP, Elektosystémy Danfoss Bauer/ - rozvinutá spolupráca škôl s verejnosťou na demokratických základoch /rada rodičov, rada školy, študentský parlament/, s MsÚ a OÚ, OŠaK VÚC - vysoké percento prijatia absolventov stredných škôl na VŠ - úspechy študentov stredných škôl v mimoškolskej činnosti na medzinárodných, celoslovenských, krajských olympiádach a súťažiach - dlhodobé praktické skúsenosti s organizáciou mimoškolských aktivít celoštátneho, krajského dosahu (olympiád, SOČ, literárnych a výtvarných súťaží - nedostatok mužov v profesijnej	- nedostatočné vybavenie škôl učebnými pomôckami, učebnicami, odbornou literatúrou a didaktickými pomôckami - vysoká ekonomická náročnosť učebných a študijných odborov - neatraktívnosť niektorých učebných a študijných odborov - energetická náročnosť objektov, veľké úniky tepla napr. cez okná - nedostatočné financovanie v oblasti kapitálových výdavkov - nedostatočná obnova strojov nástrojov - nedostatočné priestory na výučbu a mimovyučovaciu činnosť (napr. telocvične, učebne, ihriská - nedostatočné finančné ohodnotenie a spoločenské postavenie pedagógov - demografický pokles žiakov /najbližšie obdobie 4-5 rokov/ - prevaha žien v profesijnej štruktúre učiteľov - nedostatočné finančné zabezpečenie ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov

štruktúre pedagógov	
Príležitosti :	Ohrozenia :
• zabezpečenie a podpora kvalitného vzdelávania na všetkých vzdelávacích stupňoch a zavedenie celoživotného vzdelávania • rozvoj integrovaných škôl • zavádzanie nových doplňujúcich a nadstavbových učebných a študijných odborov v rôznych formách vzdelávania podľa požiadaviek trhu práce • tvorba rekvalifikačných vzdelávacích programov na základe požiadaviek trhu práce • riešenie možnosti využitia existujúcich, alebo výstavba nových zariadení pre voľnočasové a kultúrne aktivity detí a mládeže • možnosť športovania detí, mládeže a verejnosti na školských športových, volejbalových a tenisových ihriskách • zníženie patologických javov spoločnosti napr. kriminality a drogovej závislosti detí a mládeže • možnosť nadviazať kontakt so školami podobného typu v zahraničí /Poľsko, Slovinsko.../ • internetizácia škôl a spoločnosti optimálne podmienky pre praktickú prípravu do praxe	• zníženie dostupnosti vzdelania a vzdelávania pre obyvateľstvo • odchod kvalifikovaných mladých ľudí do iných profesií • znižovanie počtu kvalifikovaných pedagógov • prestárla veková štruktúra pedagógov • odliv najtalentovanejších žiakov, študentov do iných miest • veľké finančné zaťaženie v dôsledku nadštandardného materiálneho a technického vybavenia

2.3. Zdravotnícka infraštruktúra

Zdravotníctvo prežíva v súčasnosti krízu, no napriek tomu Zlaté Moravce zostávajú jedným z najdôležitejších centier zdravotníckej starostlivosti. Úroveň zdravotníctva poukazuje do značnej miery na stupeň rozvinutosti daného regiónu. Zvyšovanie tejto úrovne je zároveň jedným z hlavných cieľov Nemocnice s poliklinikou v Zlatých Moravciach, čím by sa zvýšila i pozícia mesta v hierarchii miest Slovenska. Nemocnica s poliklinikou (NsP) v Zlatých Moravciach patrí medzi nemocnice I. typu. Od 1. januára 1992 je na základe rozhodnutia Ministerstva zdravotníctva samostatným právnym subjektom.

Nemocnica s poliklinikou poskytuje zdravotnícke služby obyvateľom 31 obcí, čo zahŕňa 43 tis. obyvateľov spádového územia obvodu Zlaté Moravce. Tvorí ju 8 oddelení (tab. č. 18), s kapacitou 204 lôžok a s počtom pracovníkov 321 (z toho nezdravotných pracovníkov je 109 tab. č. 18).

Tab. č. 18: Oddelenia Nemocnice s poliklinikou a ich kapacita

Oddelenie	počet lôžok
Interné	45 lôžok
chirurgické	50 lôžok
gynekologicko-pôrodnice	35 lôžok
LDCH	30 lôžok
detské	25 lôžok
detský stacionár	5 lôžok
novorodenecké	10 lôžok
OAIM	4 lôžka
Spolu	204 lôžok

Zdroj: NsP Zlaté Moravce

Priemerný počet dní pobytu pacienta v nemocnici v roku 2002 predstavoval 8,19 dňa, počet hospitalizovaných pacientov predstavoval 6 395 osôb a počet dní v nemocničnom ošetrovaní dosiahol 52 375. Využitelnosť lôžok dosiahla 73,03%.

Tab. č. 19: Štruktúra pracovníkov v Nemocnici s poliklinikou v Zlatých Moravciach

Zdravotní pracovníci		Nezdravotní pracovníci	
ukazovateľ	Počet	Ukazovateľ	Počet
Lekári	32	techn. – hosp. pracovníci	15
Farmaceuti	1	prevádzkoví pracovníci	69
zdravotné sestry	79	Vodiči	14
detské sestry	23	stravovacia prevádzka	11
diétne sestry	2	-	-
ženské sestry	14	-	-
rehabilitační pracovníci	10	-	-
zdravotní laboranti	17	-	-
Rdg. laboranti	9	-	-
lékárenskí laboranti	1	-	-
ošetrovatelky	22	-	-
Sanitári	2	-	-
spolu	212	-	109
celkový počet pracovníkov v NsP			321

Zdroj: NsP Zlaté Moravce

V meste Zlaté Moravce sa nachádza i 50 neštátnych ambulancií a v okolitých obciach ktoré patria do jeho spádovej oblasti je ďalších 14 (tab. č. 20).

Tab. č. 20: Neštátne ambulancie v meste Zlaté Moravce a v obvode Zlaté Moravce

Druh neštátne ambulancie	Počet neštátnych ambulancií	
	Mesto Zlaté Moravce	Obce v spádovej oblasti
Praktický lekár pre dospelých	8	2 Topoľčianky 1 Beladice 1 Tesárske Mlyňany

		1 Obyce 1 Sľažany
Praktický lekár pre deti a dorast	5	1 Topoľčianky 1 Beladice 1 Obyce 1 Sľažany
Gynekologická ambulancia	3	1 Topoľčianky
Stomatológia, z toho 3 čeľustná ortopédia a 1 paradontológia v Zlatých Moravciach	10	1 Topoľčianky 1 Tesárske Mlyňany 1 Obyce
Diabetológia	1	-
Dermatovenerológia	1	-
Detská kardiológia	1	-
Ortopédia	1	-
ORL (otorinolaringológia)	1	-
Psychiatrická ambulancia	2	-
Urológia	1	-
Detská nefrológia	1	-
Detská neurológia	1	-
Gastroenterológia	1	-
Chirurgia, z toho 1 traumatológia	2	-
Interné lekárstvo	4	-
Kardiológia	1	-
Klinická logopédia	1	-
Klinická psychológia	1	-
Nefrológia	1	-
Neurológia	1	-
Oftalmológia	2	-
Spolu	50	14
Celkový počet neštátnych ambulancií		64

Zdroj: NsP Zlaté Moravce, 2003

V Nemocnici s poliklinikou boli po roku 1990 zavedené neinvazívne vyšetrovacie metódy, ktoré sa dovtedy vykonávali len vo väčších nemocniciach, ako napr. ultrasonografia (vyšetrovanie vnútorných orgánov pomocou ultrazvuku), gastrofibroskopia (vyšetrovanie zažívacej rúry pomocou optického zdroja), kolonoskopia (optické vyšetrenie vnútornej časti hrubého čreva), ktoré spolu so zakúpením diagnostickej prístrojovej linky (ergometria, Holterov monitoring, najmodernejšie EKG prístroje) umožnili realizovať vyšší stupeň diagnostického procesu. Súčasťou nemocnice je i stanica rýchlej zdravotníckej pomoci, ktorá patrí ku základným trendom modrenej urgentnej pomoci v medicíne. K vybaveniu patrí aj nemocničný informačný systém, ktorý plní nielen funkciu záznamníkovú v zdravotnej dokumentácii, ale i edukačnú. Poskytuje informácie o liekoch, dávkovaní, kontraindikáciách, spôsoby liečby a zabezpečuje prenos informácií o laboratórných výsledkoch z laboratória na klinické pracovisko. Hematologicko - transfúzne oddelenie má dostatočné množstvo priestorov, je vybavené modernou technikou a poskytuje nemocnici krv v dobách nedostatku tejto vzácnej tekutiny.

Nemocnica s poliklinikou realizovala prestavbu kotolne na tuhé palivo na kotolňu na plyn, bol dobudovaný náhradný zdroj elektrickej energie, v zrekonštruovanej budove bývalého SOUP je práčovňa vybavená novou technológiou, ako aj skladové priestory podľa najnovších

hygienických požiadaviek. Do tejto budovy bola premiestnená i knižnica, ktorá slúži nielen pre ďalšie štúdium svojich zamestnancov, ale aj na konanie lekárskeho a sesterského seminárov.

Pod správu nemocnice patria i budova Polikliniky v Zlatých Moravciach na Bernolákovej ul. a jednoobvodového strediska na Hviezdoslavovej ul., ktorých priestory sú prenajímané neštátnym lekárom.

Vedenie nemocnice má záujem neustále zvyšovať kvalitu a rozsah poskytovaných služieb a z toho dôvodu chce zakúpiť CT zariadenie. Po rekonštrukcii chirurgického oddelenia chce v týchto priestoroch zriadiť Oddelenie jednodňovej chirurgie. V súčasnosti prebieha prestavba gynekologicko-pôrodnického oddelenia kde sa uvažuje o dobudovaní výťahov, vybudovaní rehabilitačného oddelenia (vodoliečbu pre centrum diabetickej nohy), zariadení dialyzačného strediska a hospicu.

Po navrhovaných úpravách sa areál nemocnice spolu s oddeleniami stane jedným funkčným celkom, poskytujúcim služby obyvateľom regiónu na vysokej profesionálnej úrovni.

2.4.1. SWOT analýza: Zdravotníctvo

Silné stránky :	Slabé stránky :
• existencia zdravotníckych zariadení (nemocnica s poliklinikou, obvodné strediská, lekárne • špeciálne vybavenie – manograf • rýchla lekárska pomoc • pavilón interných disciplín • 4 lôžkové OAIM • transfúzna stanica • dobré vzťahy s poisťovňami • príjemné prostredie • dobré možnosti parkovania	• vysoký podiel obyvateľov v poproduktívnom veku • neadekvátny technický stav sociálnych a zdravotných zariadení • nedostatočné finančné zabezpečenie zdravotných a sociálnych inštitúcií • nesystematická podpora MSP • nedostatok športových a oddychových zariadení pre voľnočasové aktivity podporujúce pohyb a zdravý vývoj obyvateľov • nekonceptné a nesystémové riešenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti • nedostatok zdravotného personálu (lekárov) • blízkosť 2 nemocníc v dosahu 30 km – Nitra, Levice • monobloky • negatívny vplyv vysokej nezamestnanosti pri zavádzaných platbách, • nezdravý spôsob života
Príležitosti :	Ohrozenia :
• optimalizácia a skvalitnenie systémov zdravotnej a sociálnej starostlivosti	• zlý zdravotný stav obyvateľstva mesta, regiónu • zvýšená úmrtnosť obyvateľstva, • zvýšená potratovosť

2.4. Sociálne služby

Sociálne služby sú špecializované činnosti na riešenie stavu hmotnej núdze, alebo sociálnej núdze. Patrí k nim opatrovateľská služba, organizovanie spoločného stravovania, prepravná služba, starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb a sociálna pôžička. Okrem nevyhnutnej sociálnej starostlivosti poskytujú aj záujmovú a kultúrnu činnosť, rehabilitáciu, poradenskú a zdravotnú starostlivosť. Sociálne služby poskytujú zariadenia ako napr. v tab. č. 21.

Tab. Č. 21: Štruktúra sociálnych zariadení v meste Zlaté Moravce

Druh sociálneho zariadenia	počet pracovníkov
Dom opatrovateľskej služby (DOS)	27
Zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS)	7
Rehabilitačno-relaxačné centrum (RRC)	1
Kluby dôchodcov (KD)	2
Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Nádej (DD a DSS Nádej)	22 *
Celkom	59

* predbežný stav zamestnancov

Zdroj: MsÚ Zlaté Moravce, 2003

Dom opatrovateľskej služby

Dom opatrovateľskej služby umožňuje bývanie občanom, ktorí sú odkázaní na opatrovateľskú službu a tiež tým, u ktorých sa predpokladá, že ju budú v krátkom období potrebovať. V meste Zlaté Moravce sú dve zariadenia tohto typu, a to na Kalinčiakovej ul. 6, 8, 10, kde je pre tento účel vyčlenených 20 jednoizbových bytov. Na Rovňanovej ul. 1, 3, 5 sa nachádzajú 1-izbové, 2-izbové malé a 2-izbové veľké byty, ktorých je spolu 89. V týchto bytoch býva 123 obyvateľov. Do tohto zariadenia nemožno prijať alkoholikov, toxikomanov a duševne chorých. Štruktúru zamestnancov domov opatrovateľskej služby dokumentuje tab. č. 22.

Tab. č. 22: Štruktúru zamestnancov domov opatrovateľskej služby

Počet pracovníkov v DOS	Z toho			
	vedúca opatrovateľskej služby	opatrovateľky	terénne opatrovateľky	Ostatní
27	1	6	18	2

Zdroj: MsÚ Zlaté Moravce, 2003

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba zabezpečuje občanovi na jeho požiadanie nevyhnutné životné úkony, napr. donášku obedov, kúpanie, alebo nevyhnutné práce v domácnosti napr. nákupy, práce súvisiace s udržiavaním čistoty v domácnosti, prípravou jedla, prania, či žehlenia. Nakoľko mesto Zlaté Moravce nedisponuje Agentúrou domácej ošetrovateľskej služby (ADOS), tieto služby sú zabezpečované cez krajské mesto Nitra, avšak meranie krvného tlaku, aplikovanie inzulínu, infrazmuskulárnych injekcií a jednoduché preväzy zabezpečujú

opatrovatel'ky opatrovateľskej služby a zdravotné sestry zariadenia opatrovateľskej služby v prípade potreby aj v teréne.

Práčovňa opatrovateľskej služby

Je špecializované zariadenie opatrovateľskej služby, ktoré zabezpečuje pranie bielizne príjemcov opatrovateľskej služby. Pranie zabezpečuje 6 opatrovateľiek pre 18 opatrovaných.

Stredisko osobnej hygieny

Stredisko poskytuje služby zabezpečenia osobnej hygieny občanom, ktorým je poskytnutá opatrovateľská služba, alebo občanom, ktorí sú z dôvodu sociálnej neprispôsobivosti bez prístrešia. Zároveň poskytuje hygienickú starostlivosť i tým občanom, ktorí bývajú v bytoch bez základného hygienického vybavenia, ale aj občanom, ktorí potrebujú pomoc inej osoby. V súčasnosti sa osobná hygiena zabezpečuje 2 občanom. Všetky sociálne služby poskytované v SOH sú bezplatné.

Zariadenie opatrovateľskej služby

Toto zariadenie opatrovateľskej služby je zamerané na poskytovanie opatrovateľskej služby na prechodný čas pre občanom, ktorým ju nemožno poskytnúť priamo v ich domácnostiach. Sú to najmä starí ľudia pred umiestnením do domova dôchodcov; ľudia, o ktorých sa starajú rodinní príslušníci, no títo sú prechodne odcestovaní alebo pracovne zaneprázdnení; a tiež ľudia odkázaní na pobyt v zariadení následkom väčších opráv bytu. Poskytuje sa im tu celodenná starostlivosť v nepretržitej prevádzke (ubytovanie, stravovanie, potrebné úkony opatrovateľskej služby), vytvárajú sa tu podmienky aj pre ich kultúrno-spoločenskú a záujmovú činnosť. Kapacita zariadenia je 10 obyvateľov. Je to zariadenie, ktoré odbremenuje rodinu a hlavne zamestnané deti, ktoré sa nemôžu postarať o svojich bezvládných rodičov na dobu určitú 3 mesiace.

Tab. č. 23: Štruktúru zamestnancov zariadenia opatrovateľskej služby

Počet pracovníkov v ZOS	Z toho	
	zdravotné sestry	Ošetrovatel'ky
7	6	1

Zdroj: MsÚ Zlaté Moravce, 2003

Rehabilitačno-relaxačné centrum

V roku 2001 otvorilo mesto sociálne služby pre občanov v staršom veku sprevádzkovaním Rehabilitačno-relaxačného centra na Kalinčiakovej ulici č. 8 v Zlatých Moravciach, kde sa im poskytujú nasledovné služby: jednoduché rehabilitačné cvičenia, hydromasáž chrbtice, perličkový kúpeľ chodidiel, cvičenie na stacionárnom bicykli a klasická masáž. Zdravotnícka pracovníčka na základe odporúčenia obvodných lekárov vykonáva služby pre dôchodcov celého mesta a príľahlých obcí obvodu. V rehabilitačno-relaxačnom centre sa poskytujú služby zdravotne postihnutým a ostatným občanom tak, aby sa u nich udržala fyzická a psychická pohoda a ľahšie sa mohli vyrovnáť so svojimi zdravotnými a sociálnymi problémami. Sťažný prístup do centra je možno odstrániť napr. vybudovaním bezbariérového prístupu.

Kluby dôchodcov

V meste Zlaté Moravce sa nachádzajú dva kluby dôchodcov, ktorých činnosť je určená na zabezpečovanie uspokojovania kultúrnych a spoločenských záujmov starých a ťažko zdravotne postihnutých občanov. Poslaním je podnecovať ich aktivitu a začleňovať ich do života spoločnosti, uspokojovať ich osobné záľuby a kultúrno-spoločenské potreby, poskytovať im poradenskú starostlivosť. V Klube dôchodcov na Mojžírovej ulici sa stretávajú dôchodcovia z celého mesta na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach konaných pri príležitosti Dňa matiek, Úcty k starším, poriadania prednášok s poslancami mesta, pracovníkmi mestského a obvodného úradu k sociálnym otázkam, na prednášky zamerané napr. na zdravú výživu, o liečivých rastlinách. Dôchodcovia sa stretávajú pri zhotovovaní ručných prác, z ktorých potom robia výstavy. Pravidelne sa tu stretávajú občania i z Únie nevidiacich a slabozrakých, podobne aj zdravotne postihnutí občania, občania sluchovo a rečovo postihnutí. Svoje miesto tu má i organizácia Jednoty dôchodcov a Slovenský zväz protifašistických bojovníkov.

Druhým klubom je klub dôchodcov na Rovňanova ul. 3, ktorý je súčasťou Domu opatrovateľskej služby a slúži všetkým jeho obyvateľom na spoločné stretávanie, oddych, vzájomnú komunikáciu a nadväzovanie bližších vzťahov. Je na to vyčlenený jeden 2-izbový veľký byt na Rovňanovej ulici č. 3.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Nádej

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Nádej je nezisková organizácia zameraná na poskytovanie služieb starším a prestárlym občanom, o ktorých sa nemá kto postarať, alebo ich zmenený zdravotný stav si vyžaduje 24 hodinovú starostlivosť. Dlhá čakacia doba do DSS a DD v okolitých mestách bola dôvodom zriadenia DD a DSS Nádej v meste Zlaté Moravce, sídliaceho v prenajatých štvorpodlažnej budove s kapacitou 29 lôžok. K dnešnému dňu sa tu poskytujú sociálne služby 6 občanom s kompletnou celodennou starostlivosťou.

Reedukačný detský domov, Reedukačný domov pre mládež a Zariadenie pre matky s deťmi v Zlatých Moravciach

Nové vplyvy, pôsobiace na mladú generáciu priniesli so sebou nielen pozitívne, ale i negatívne prvky. Jedným z týchto prejavov sú poruchy správania. Ako krajný prostriedok na ich potlačenie, či odstránenie, keď už obyčajne zlyhávajú všetky tradičné výchovné pokusy, zostáva izolácia dieťaťa formou ústavnej alebo ochrannej výchovy, t.j. umiestnenie dieťaťa do reedukačného domova. Cieľom reedukačného domova je prevychovať dieťa s poruchami správania, t.j. dieťa emocionálne a sociálne narušené a od základu zmeniť jeho narušenú osobnosť, zmeniť jeho mravnú motiváciu a prinútiť ho prijať nové mravné hodnoty, spoločenské normy a povinnosti. Reedukačné domovy v Zlatých Moravciach patria do siete špeciálnych zariadení s náhradnou rodinnou výchovou, do ktorých sú deti prijímané na základe predbežného opatrenia vydaného odborom sociálnych vecí príslušného okresného úradu, alebo na základe súdneho rozhodnutia, ktorým sa dieťaťu nariaďuje ústavná výchova. Okrem toho reedukačné domovy poskytujú kompletný servis výchovy a vzdelávania od základnej školy po stredné odborné učilište pri RDM alebo v individuálnych prípadoch i v iných stredných školách mimo RDM. Je to zariadenie na prevýchovu emocionálne a sociálne narušených dievčat s nariadenou ústavnou výchovou vo veku od 15 do 18-19 rokov s kapacitou 69 miest. Počas 34 ročnej existencie zariadenia prešlo jeho bránami okolo 1400 chovaniiek z celej SR.

Vzdelávanie dievčat je zabezpečené v Strednom odbornom učilišti pri RDM a to v odboroch pletiarika, šička a krajčírka. V roku 1993 bolo pri RDM v Zlatých Moravciach otvorené Zariadenie pre matky s deťmi (s kapacitou 17 matiek a 17 detí), čím boli dosiahnuté

ciele starať sa plnohodnotne o tehotné dievčatá a potom aj o ich deti, naučiť ich základným povinnosťami, ktoré súvisia s prácou v domácnosti spojenou so starostlivosťou o dieťa.

Vzdelávanie dievčat zabezpečuje SOU pri RDM, u dievčat, ktoré nespĺňajú podmienky pre zaradenie do učebného odboru sa náhradné vzdelanie zabezpečuje umiestnením do jednoročnej prípravy na povolanie šička. Vzdelávanie je povinné a uskutočňuje sa po skončení materskej dovolenky alebo v osobitných prípadoch individuálnym štúdiom. Výnimočnosť tohto zariadenia spočíva v prevádzke mikrojaslí, v ktorých sú umiestnené deti tých matiek, ktoré chodia v dopoludňajších hodinách do školy.

Najnovším zariadením je reedukačný detský domov pre dievčatá vo veku od 12 do 15 rokov s nariadenou ústavnou výchovou, ktoré z rôznych dôvodov nechodili do školy a musia si ukončiť povinnú školskú dochádzku, príp. sa u nich vyskytli závažné poruchy v správaní. Celospoločenské skúsenosti potvrdili, že tento typ zariadenia je veľmi potrebný. Domov je účelovo vybavený a má kapacitu 20 miest. Vzdelávanie je zabezpečované v ZŠ pri SOU, ktorá je súčasťou RDM a to pre 6 – 9 ročník. RDD v podstate prevzal režim, metódy a formy práce z RDM v Zlatých Moravciach a prispôbil ich vekovým osobnostiam kategórie 12 – 16 ročných dievčat.

Súčasný prevýchovný systém v Reedukačných domovoch v Zlatých Moravciach je výsledkom dlhodobého vývoja, na ktorom sa podieľa pomerne stabilizovaný kolektív špeciálnych pedagógov. Celý prevýchovný systém je podrobne rozpracovaný, obsahuje tradičné pedagogické formy a metódy, ale i značné množstvo neustále sa rozvíjajúcich špeciálne – pedagogických prístupov. Tradičné formy a metódy sú prezentované jednotlivými výchovnými zložkami, prácou v záujmových krúžkoch a dennou prípravou na vyučovanie. Špeciálne – pedagogické prvky sú zamerané na hromadnú, skupinovú a individuálnu psychoterapiu, autogénny tréning, písanie denníkov a relaxačno – rekreačné pobyty mimo zariadenia so psychoterapeutickým zameraním.

Celý reedukačný domov teda pozostáva z troch samostatných oddelení, každá komunita má vlastný režim, obsah i formy práce s ohľadom na ich špecifickosť. Celková kapacita zariadenia je 123 miest pre deti vo veku od 0 do 5 rokov a dievčatá vo veku od 12 do 19 rokov, čo je v súčasnosti najväčšie reedukačné zariadenie v SR.

K pozitívnym skúsenostiam, ktoré ovplyvňujú nadštandardnú úroveň prevýchovných výsledkov je kontakt s verejnosťou prostredníctvom primerane honorovanej brigádnickej činnosti, účasťou na športových súťažiach, či zaradovaním dievčat do škôl mimo RDM.

Materské centrum MAMI – OÁZA – reprezentant neziskového sektoru v oblasti sociálnej

Materské centrum MAMI – OÁZA bolo v Zlatých Moravciach založené v roku 2001 na základe iniciatívy zdola. Založili ju matky na materskej dovolenke, ktoré samy akútne pociťovali absenciu akýchkoľvek služieb v prospech komunity matiek s malými deťmi. Preto sa rozhodli na základe skúseností žien z európskych krajín založiť organizáciu, ktorá poskytuje práve tieto chýbajúce služby. Model „Materských centier“ (MC) vznikol ako vedecký sociologický koncept v Nemecku pred 22 rokmi, odkiaľ sa rýchlo rozšíril do ďalších krajín najmä západnej Európy. V súčasnosti funguje viac ako 700 MC po celom svete. Slovenské MC sa spojili do Únie materských centier (ÚMC), aby mohli efektívnejšie presadzovať zmeny prospešné pre komunitu matiek. Slovenské MC úzko spolupracujú s českou sieťou MC a osobitne inšpiratívna je spolupráca s nemeckými MC v rámci medzinárodnej siete MINE. Podnetná je ich spolupráca s miestnymi samosprávami, ktorá je postavená na skutočnosti, že MC sa sú súčasťou preventívnej politiky štátu a vytváranie podmienok na zdravý rodinný život je pre štát výhodnejšie, než prostriedky na nápravu súvisiacich škôd.

Materské centrum je neziskovou mimovládnu organizáciou s právnou formou občianskeho združenia. Je to centrum vzdelávania a oddychu pre matky starajúce sa vo

všeobecnosti o malé deti. Cieľovou skupinou MC sú konkrétne ženy na materskej dovolenke, tehotné ženy, ženy v domácnosti, ale aj nezamestnané, ktoré sa starajú o svoje maloleté deti. Cieľovou skupinou sú prirodzene aj deti matiek, ktoré prichádzajú do MC.

Poslaním MC je prinavrátiť materstvu kvalitu života žien počas obdobia starostlivosti o svoje deti, odbúrať spoločensko-profesnú izoláciu žien v tomto období, vytvoriť priestor pre ich realizáciu v oblasti svojej profesie, či záujmov, poskytnúť matkám možnosť vzdelávať sa aj počas materskej dovolenky.

Počas bežnej prevádzky navštevuje MC denne 10 až 15 matiek spolu so svojimi deťmi. 50 žien si predpláca permanentku na vstup do MC, nakoľko ho navštevujú pravidelne. Zábavno-súťažné akcie pre mladé rodiny a príležitostné akcie navštevuje cca 100 dospelých a 150 detí. Návštevnosť prednášok je 10 – 15 žien.

Medzi aktivity materského centra patria nasledovné:

- účasť na aktivitách ÚMC (tréningy, pracovné stretnutia, spoločné akcie)
- spolupráca s gynekologicko-pôrodnickým oddelením NsP v zlatých Moravciach v oblasti humanizácie pôrodnictva a založenie poradenskej služby pre tehotné, ktoré uvažujú o umelom prerušení tehotenstva
- krátkodobá strážna služba detí
- neformálne prednášky s odborníkmi z rôznych oblastí
- tréningové aktivity zamerané na získavanie zručností v oblasti fungovania MVO, nástupu do zamestnania po materskej dovolenke
- získavanie remeselných zručností
- poradňa dojčenia pre budúce matky
- cvičenia pre tehotné
- inzertné služby
- burzy
- predajné výstavy výrobkov mamičiek MC
- jazykové kurzy
- vianočné, veľkonočné aranžovanie
- pravidelná práca s deťmi v dopoludňajších hodinách (Kúzla s farbičkami a nožničkami, Riekanky so šašom Ľubošom)
- atraktívne zariadená herňa
- divadielka mám a detí z MC
- zábavno-súťažné akcie (karneval, kreslenie na chodníky, Deň matiek, narodeninová oslava MC, zábavné programy známych detských protagonistov – Patrícia Jariabková, Ivo Hlaváček, manželka Piktorovci – Elá a Hop)
- ochutnávka fašiangových špecialít

Materské centrum zrealizovalo niekoľko projektov:

- NPOA – Zriadenie MC MAMI – OÁZA Zlaté Moravce (9/01 – 10/02)
- ETP - Zriadenie MC MAMI – OÁZA v Zlatých Moravciach (10/01 – 10/02)
- NDS – podpora voľnočasových aktivít MC zameraných na väčšie deti (9/02 – 6/03)
- OSF – Zlepšovanie spoločenského postavenia žien, ktoré sa starajú o malé deti v regióne Zlaté Moravce (6/02 – 7/03)
- OSF – Vedomosťami a skúsenosťami k nášmu sebavedomiu (10/03 – 10/04)

2.4.1. SWOT analýza: Sociálne služby

Silné stránky :	Slabé stránky :
• potenciál dobrovoľných aktivít pri poskytovaní sociálnych služieb	• vysoký podiel obyvateľov v poproduktívnom veku

• existencia siete zdravotníckych zariadení • starostlivosť o občanov - spokojnosť rodín • nízke náklady na starostlivosť • prirodzené prostredie (byt, dom) pre opatrovaných • opatrovaní sa nemusia sa vyrovnávať so zmenou prostredia • služby v RRC zdarma pre občanov s ŤZP • DD a DSS Nádej – tiché prostredie, zariadenie rodinného typu	• zlý technický stav sociálnych a zdravotných zariadení • nerozvinutá sieť sociálnych služieb • nie je zabezpečený bezbariérový prístup do RRC • nedostatočné finančné zabezpečenie sociálnych inštitúcií a činností • nestály pracovný pomer opatrovateliek RRC • nízka informovanosť o službách sociálnej starostlivosti medzi obyvateľmi mesta • slabá sociálna situácia dôchodcov • vysoký prenájom budovy pre DD a DSS Nádej
Príležitosti :	Ohrozenia :
• rozšírenie a uplatnenie nástrojov v rámci sektorových politík • vytvorenie fungujúceho trhu sociálnych služieb • poskytnutie finančných prostriedkov „štartovné“ na rozvoj sociálnych služieb • vybudovanie adekvátneho zariadenia sociálnych služieb • výraznejšie využívanie potenciálu dobrovoľných aktivít pri poskytovaní sociálnych služieb • optimalizácia a skvalitnenie systémov sociálnej starostlivosti • propagácia služieb OS	• zlý zdravotný stav obyvateľstva • zvýšená úmrtnosť obyvateľstva, • neadekvátne životné podmienky chorého a starého obyvateľstva • osamelosť starého obyvateľstva

2.5. Kultúra

Mesto Zlaté Moravce je významným kultúrnym centrom. Pôsobí tu niekoľko významných organizácií (tab. č. 24), ku ktorým patrí najmä **Mestské kultúrne centrum (MsKS)**, ktoré riadi prevažne celú kultúru v meste, poriada a koordinuje kultúrne podujatia na profesionálnej a amatérskej úrovni počas celého roka. Využíva priestory divadelnej sály a obradné miestnosť umiestnenú v kaštieli na námestí Andreja Hlinku. . V roku 2002 Mestské kultúrne stredisko usporiadalo 6 koncertov, 7 rockových koncertov, 7 divadelných predstavení a 6 výstav. V letnom období využíva i amfiteáter, kde každoročne realizuje Medzinárodný folklórny festival ako i iné rôzne hudobné festivaly. V letnej sezóne sa vo večerných hodinách v amfiteátri denne premietajú filmy.

Pod MsKS patrí i **Kino Tekov**. I keď jeho kapacita nie je maximálne využitá, zohráva nezastupiteľnú úlohu v kultúrnom živote mesta. V roku 2002 uskutočnilo 322 predstavení, pričom návštevnosť činila 10 662 osôb a hrubá tržba dosiahla hodnotu 582 386,- Sk. V celoslovenskom hodnotení kín sa zlatomoravecké kino Tekov umiestnilo na 60 mieste, čo prezentuje jeho veľmi dobrú kvalitu práce.

Tab. č. 24: Kultúrne zariadenia mesta Zlaté Moravce a ich kapacita (v r. 2002)

Zariadenie:	Merná jednotka	Ukazovateľ
MsKS – sála + balkón	počet sedadiel	301 + 129
KD Prílepy	počet sedadiel	90
KD Chyzerovce	počet sedadiel	200
Amfiteáter	počet sedadiel	2 500 – 3 000
Kino Tekov	počet sedadiel	361
Klub odborov Calex, s r.o.	počet sedadiel	200 - 250
Mestská knižnica	knižné jednotky	34 449

Zdroj: MsKS Zlaté Moravce, 2002

Pod správu MsKS patria i kultúrne domy v mestských častiach Prílepy a Chyzerovce. **KD Chyzerovce** sa z technických dôvodov momentálne nevyužíva (nie je vyriešené vykurovanie, elektrické rozvody sú v dezolátnom stave, nedisponuje stoličkami atď.). Naopak, KD Prílepy sa využíva na rôzne kultúrne a spoločenské podujatia prímestskej časti.

Ku kultúrnym strediskám mesta patrí i **Mestská knižnica**, ktorej činnosť významne zasahuje do rozvoja kultúry mesta. Popri svojej hlavnej činnosti pravidelne uskutočňuje nielen besedy o knihách, výstavy, exkurzie, ale i prednášky a kvízy (tab. č. 25), ktorých sa roku 2002 zúčastnilo 1936 účastníkov. Mestská knižnica je umiestnená v priestoroch kaštieľa, ktoré jej kapacitne nevyhovujú a sú v súčasnosti len dočasným riešením. Disponuje knižným fondom o počte 34 050 zväzkov (k 31.12.2003). Elektronicky spracovaných je 20 666 kníh. Celkom je v roku 2003 zapísaných 61 458 zväzkov, ktoré boli vypožičané.

Tab. č. 25: Aktivity Mestskej knižnice v r. 2002

Počet					
besedy	literárne hodiny	prednášky	vlastivedné vychádzky	Kvízy	exkurzie
6	13	9	1	1	44

Zdroj: MsKS Zlaté Moravce, 2003

Výstavy, stretnutia osamelých, predajné trhy a rôzne kultúrne podujatia poriada vo vlastnej sále i Klub odborov Calex, s r.o.

Kultúrny život mesta oživujú kultúrne telesá, ktorých činnosť je veľmi pestrá. Zviditeľňujú mesto nielen doma ale i v zahraničí. K významným kultúrnym telesám patria: FS ZLATŇANKA (90 členný súbor vo veku od 5 – 19 rokov), ktorý sa zameriava na slovenský folklór a šíri zvlášť tradície horného Požitavia. Folklórny súbor tvoria dve tanečné zložky (mladšie a staršie deti) a dve hudobné zložky, z ktorých jedna L'H STRUNA tvorí aj samostatnú zložku a často vystupuje sama na rôznych podujatiach.

K známym súborom nielen v regióne ale i v kraji patrí Detský folklórny súbor KVIETOK (40 členný súbor detí vo veku od 6-15 rokov) zameraný na šírenie kultúry tekovskej oblasti.

FS INOVEC (40 členný súbor členov vo veku od 15-40 rokov) má širší repertoár, zameriava sa nielen na šírenie ľudovej kultúry z okolia Zlatých Moraviec, ale aj z stredného a východného Slovenska.

K hudobným súborom patrí HORNOTEKOVSKÁ HUDBA (6 členov) zameraná na hudbu regiónu Zlaté Moravce. Na šírenie piesní z okolia Zlatých Moraviec sa zameriava L'H LAZÚROVCI (10 členov). Zameriavajú sa hlavne na piesne vo vianočnom období, kedy chodia po farnostiach celého Slovenska s folklórnymi omšami.

V meste má tiež rozvinutú tradíciu sakrálna hudba. SZ NÁDEJ je zriadený pri ZŠ Sv. Don Bosca. Spievajú v ňom deti od 5 do 17 rokov. Zbor je nielen sprievodným zborom pri detských omšiach vo farskom kostole, ale účinkuje i na rôznych podujatiach organizovaných mestom. Pri farskom kostole sv. Michala archanjela pôsobí i 20 členný súbor chrámový zbor CANTUS.

Zmiešaný spevácky zbor CARMINA VOCUM (35 členov) poriada koncerty rôzneho zamerania. Vo svojom repertoári má sakrálnu hudbu, ako aj úpravy ľudových piesní. Patrí pod ZUŠ.

Štruktúru hudobných a tanečných telies dopĺňa tanečná skupina LUNA (11 dievčat) zameraná na diskotekový tanec, hudobná skupina SLOVENSKÝ RAJ (5 členov) orientovaná na rockovú hudbu, a podobne i 4-členná hudobná skupina EX CALIDUM a populárna hudobná skupina TROP (4 členovia).

Pre rozvoj talentov detí vo veku od 4 – 19 rokov slúži Tanečné štúdio JUMBO, známe svojím originálnym rukopisom, využívaním kombinácie klasického tanca, moderného výrazového tanca, populárnych štýlov, ako sú disko, džez, hip-hop, streetfunk, break dance a ďalšie. Rozvíjať telesný pohyb a talent detí a mládeže (vo veku od 5 – 17 rokov) umožňuje i tanečný krúžok moderného tanca TIGRA – 115 detí. Napomáha rozvíjať telesný pohyb a talent v modernom tanci. Mnohé z týchto kultúrnych telies fungujú aj ako Občianske združenia.

S cieľom zachovať a rozvíjať starodávne zvykov na vidieku a prehľbovať kultúrny život na dedine vzniklo v roku 2002 OZ PRÍLEPČIANKA (41 členov). Predmetom záujmu OZ KLUB ZLATÝ A STRIEBORNÝ KLÚČIK (7 členov) sú aktivity v oblasti histórie a kultúry mesta. Jeho súčasťou je dámsky klub, ktorého úlohou je pozdvihnúť kultúrneho života v meste.

Budovanie pozitívnych vzťahov k umeniu, vytváranie podmienok a možností pre rozvoj umenia, podpora kreatívneho životného štýlu, duchovných hodnôt a duševných kvalít jedinca je hlavným zámerom OZ KLÚČ 28 (4 členovia). Občianske združenie poriada výstavy umelcov, organizuje vzdelávacie aktivity pre začínajúcich umelcov a pod. Na kultúrnom živote mesta sa zúčastňujú i ďalšie organizácie ako Matica slovenská a Slovenský orol.

2.5.1. SWOT analýza: Kultúra

Silné stránky :	Slabé stránky :
- záujem obyvateľstva o kultúru - rozvinutá sieť materských, základných a stredných škôl - kultúrne a historické bohatstvo umocnené pamiatkovými celkami a čiastočne vybudovaná sieť kultúrnych inštitúcií	- zlý technický stav kultúrnych zariadení - nesystematická podpora MSP - nedostatočná spolupráca inštitúcií spoluzodpovedných za kultúru - nedostatok kultúrnych a oddychových zariadení pre voľnočasové aktivity obyvateľov - nevyhovujúci až alarmujúci stav a nízke využitie kultúrnych pamiatok - nedostatočné finančné zabezpečenie kultúrnych inštitúcií a kultúrnych činností
Príležitosti :	Ohrozenia :
vytvorenie modelu viaczdrojového financovania kultúry	nekoncepčné a nesystémové riešenie kultúry

• rozvoj a podpora kultúrnej výmeny v rámci bilaterálnych a multilaterálnych vzťahov • podpora programov pre deti, mládež dospelých • riešenie možnosti využitia existujúcich, alebo výstavba nových zariadení pre voľnočasové a kultúrne aktivity obyvateľov • propagácia imidžu a kultúrneho života mesta • zapojenie relevantných inštitúcií v rámci mesta na princípe partnerstva do riešenia celospoločenských problémov	• zníženie dostupnosti kultúry a vzdelávania pre obyvateľstvo
---	---

3. Ekonomický potenciál

3.1. Priemysel

Mesto Zlaté Moravce je centrom regiónu Horné Požitavie. V minulosti bolo ťažiskom hospodárskej aktivity hlavne poľnohospodárstvo, kde nachádzala obživu väčšina obyvateľov mesta a jeho okolia. Rast remesiel v meste začal až v 19. storočí. Veľmi dobre rozvinuté boli dielne tkáčske, obuvnícke, mlynárske, kožušnícke, krajčírske a neskôr aj kováčske, kolárske a zámočnícke. Začiatkom 20. storočia sa rozšírila výroba v meste aj o tehliarsku výrobu a niekoľko potravinárskych podnikov. Dynamický rozvoj mesta nastal po roku 1948. Výstavbou Calexu a Závodov 29. augusta sa úloha priemyslu v meste dostala na rozhodujúce miesto nielen v celom regióne, ale aj v celej republike. Rast pracovných príležitostí v priemysle mesta Zlaté Moravce viedol naďalej k jeho upevňovaniu a stal sa rozhodujúcim faktorom rastu mesta a tým aj celkovej životnej úrovne jeho obyvateľov.

Aj napriek rozvoju priemyslu mesto neposkytovalo zázemie pre dostatok pracovných príležitostí pre svoje obyvateľstvo. V roku 1971 odchádzalo za prácou mimo mesta až 881 obyvateľov, čo predstavovalo až 26,6 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva. V roku 1980 sa ich podiel znížil na 22,9 %, t.j. 1 615 obyvateľov. V tomto roku však za prácou do mesta dochádzalo až 4 149 pracovníkov (63,62 %). Pričom podiel priemyslu v rámci zamestnanosti predstavuje až 91 % k ostatným odvetviám. No v roku 1991 bolo zaznamenaných 1 991 osôb (25 %) odchádzajúcich za prácou mimo mesto. Prechodom hospodárstva na trhovú ekonomiku dochádza k prevratným zmenám vlastníckych štruktúr. V dôsledku týchto zmien sa rozhodujúce firmy v meste dostávajú do útlmu, ktorý nakoniec skončil ich úplnou likvidáciou.

Zlaté Moravce, podobne ako ostatné mestá na Slovensku, majú polyfunkčný charakter. Lokalizované priemyselné jednotky v meste predstavujú jadro priemyselného potenciálu celého okresu. Oblasť horného Požitavia nemá výrazné priemyselné tradície. Za pomerne krátke obdobie sa však v meste skoncentrovala štruktúra piatich odvetví priemyslu: elektrotechnický, automobilový, strojársky, stavebnícky a potravinársky priemysel. No do popredia sa začínajú dostávať aj doteraz neznáme odvetvia priemyslu ako napr. kamenárstvo, ale tiež aj znovuzrodenie tehliarskej výroby. Naopak, výrazný útlm nastáva v obuvníckom a odevnom priemysle.

Zvyšovanie ekonomického potenciálu mesta Zlaté Moravce a tým aj dosiahnutie rastu životnej úrovne obyvateľov mesta je prioritou, ktorej treba podriaďovať všetky zásadné rozhodnutia a vyvíjať aktivity na zlepšenie daného stavu. Z pohľadu makroekonomickej štruktúry je potrebné analyticky osobitne hodnotiť jednotlivé oblasti ekonomickej činnosti.

Z pohľadu životného prostredia je nedostatkom, že v regióne v súčasnosti nepôsobí podnik, zaoberajúci sa recyklovaním, resp. efektívnym spracovaním odpadu, čo bude treba za pomoci podporných nástrojov i finančných prostriedkov z EÚ riešiť.

Hodnoty vývoja výroby a zamestnanosti majú význam vo vzťahu k niektorým makroekonomickým súvislostiam, vyplývajúcim z hospodárskej situácie štátu. Finančná situácia priemyslu vyjadrená syntetickým ukazovateľom hospodárskeho výsledku vykazuje v ostatných rokoch stratu. Vývoj a vnútorné súvislosti charakterizované súborom ekonomických ukazovateľov, možno využiť na precizovanie príčin daného stavu a predikovanie vývoja do budúcnosti.

V roku 2003 (údaj k 31.10.2003) pôsobí na území mesta Zlaté Moravce 323 podnikateľských subjektov (PS), ktorí zamestnávajú celkom 5 658 zamestnancov (údaj OÚP Zlaté Moravce). Treba však zdôrazniť, že ide o zamestnancov aj z okolia mesta, ba aj z iných okresov. V samotnom sektore priemyslu (bez poľnohospodárstva, , služieb, zdravotníctva,

školy a verejnej správy) je stav : 57 podnikateľských subjektov s 2 834 zamestnancami. Najväčší podiel na tomto počte má Volkswagen - elektrosystémy s 960 zamestnancami (33,87 %). Celkom na území mesta Zlaté Moravce je zaregistrovaných 1 898 podnikateľských subjektov, buď so sídlom na území mesta, alebo majúci prevádzkareň v našom meste (údaj odboru živnostenského podnikania OÚ Zlaté Moravce k 31.10.2003), ktorý spolu prevádzkujú viac ako 10 000 druhov činností (odhad).

Z hľadiska vlastníckych foriem prevažuje súkromný sektor (99,85 % - z 322 PS je 317 v súkromnom sektore).

Jadrom priemyselného potenciálu mesta Zlaté Moravce sú podniky lokalizované na periférii mesta (Volkswagen Elektrosystémy – nitrianska pobočka a stavebné firmy – ViOn, Kanvod a Vodostav).

Po zániku firiem Calex, Nový Calex, Rossa, Barmiga a ZDA, ktoré v minulosti zamestnávali 6 600 zamestnancov sa ekonomický potenciál mesta výrazne zredukoval a mimoriadne sa oslabila kúpna sila obyvateľstva mesta. Navyše mnoho rodín sa zrazu ocitlo na pokraji núdze. Stav nezamestnanosti v samotnom meste dosiahol v tomto kritickom období hranicu až 35 %. Iba postupným stabilizovaním ekonomického potenciálu prílevom kapitálu firiem Volkswagen a Danfoss Compressors sa táto miera nezamestnanosti pomaly dostala na hranicu 22 %.

Z hľadiska odvetví sa na priemyselnej štruktúre podieľa :

a) Automobilový priemysel:	2 PS	968 zamestnancov	34,20 %
b) Stavebný priemysel:	11 PS	928 zamestnancov	32,70 %
c) Strojárskeho priemysel:	12 PS	435 zamestnancov	15,20 %
d) Potravinársky priemysel:	8 PS	315 zamestnancov	11,10 %
e) Elektropriemysel:	8 PS	70 zamestnancov	2,50 %
f) Odevný priemysel:	7 PS	49 zamestnancov	1,80 %
g) Zlatnícka výroba:	1 PS	33 zamestnancov	1,20 %
h) Drevenársky priemysel:	4 PS	20 zamestnancov	0,70 %
i) Obuvnícky priemysel:	2 PS	8 zamestnancov	0,30 %
j) Druhotné suroviny:	2 PS	8 zamestnancov	0,30 %

		57 PS	
		2 834 zamestnancov	
			100 %

3.1.1. Automobilový priemysel :

V meste je charakterizovaný firmou Volkswagen – elektrosystémy, s.r.o. ako pobočka nitrianskej firmy. Táto firma sa etablovala v uvoľnených priestoroch po zániku fabriky Calex. Zaoberá sa výrobou kábelových zväzkov pre automobily VW. Zamestnáva 960 pracovníkov prevažne z mesta Zlaté Moravce, ale aj z celého regiónu.

V tomto odvetví priemyslu v súčasnosti zaznamenávame mierny nárast ekonomického príjmu príchodom firmy SOFANOU Bratislava do objektov firmy bývalej ROSSA. Zatiaľ sa táto firma iba adaptuje na nové podmienky, no perspektívne sa ráta s nárastom pracovných miest o viac ako 200 %.

3.1.2. Strojársky priemysel

V meste je reprezentovaný hlavne firmou Danfoss Compressors, s.r.o., ktorá začala

svoju činnosť v roku 2001 odkúpením voľných priestorov po Calex. Zaoberá sa výrobou komponentov do chladiacich zariadení a tiež kompletných kompresorov a chladiacich jednotiek. Zamestnáva 218 pracovníkov.

Celkom tento rezort v meste reprezentuje 12 podnikateľských subjektov, ktorí spolu zamestnávajú 435 zamestnancov.

Oživenie strojárkej výroby je možné dosiahnuť prílevom zahraničných investícií do mesta, podporou domácej podnikateľskej sféry v oblasti strojárstva vytvorením vhodných primárnych a sekundárnych podmienok. Zvlášť sa na stagnácii strojárstva podieľa bankový sektor svojou úverovou politikou. V tomto sa však črtajú perspektívy podpory MSP cez grantové programy EÚ a s tým spojené nové podmienky poskytovania úverov bankovými subjektami (dohoda predstaviteľov bánk zo 7.11.2003).

3.1.3. Stavebný priemysel

V oblasti stavebníctva bolo zaregistrovaných na odbore živnostenského podnikania OÚ v Zlatých Moravciach (údaj k 30.11.2003) celkom 332 podnikateľských subjektov. Títo majú vo svojom živnostenskom oprávnení činnosti v oblasti projektovania stavieb, vypracovávanie technickej dokumentácie, jednoduchých projektov, činnosť stavbyvedúceho, výroba stavebných materiálov (betónu) a stavebných prvkov (tehla), výroba okien, dverí, prípravné práce pre stavbu, zemné práce, demolačné práce, služby stavebnými mechanizmami, vykonávanie bytových a občianskych stavieb, pozemné a inžinierske stavby, práce vo výškach, stavba a rekonštrukcia budov, vykonávanie dopravných stavieb a pod.

Stavebnú činnosť v meste zabezpečujú hlavne tieto firmy:

- a) ViOn, a.s. s 282 zamestnancami, čím sa radí medzi najväčšie stavebné firmy v meste (ale aj v celom regióne). Podieľa sa na výstavbe komunikácií a novostavieb v celej SR.
- b) Kameňolomy a štrkopiesky, a.s. zamestnávajú 206 zamestnancov a zaoberajú sa hlavne ťažbou, spracovaním a odbytom prírodného a drveného kameňa. Majú svoje prevádzky v okresoch Nitra, Levice, Topoľčany a Galanta. Dosahujú 9 %-ný podiel na ťažbe štrkopieskov a viac než 4 % na ťažbe lomového kameňa v rámci celej SR.
- c) Stanislav Orovnický – VODOSTAV so 141 zamestnancami. Hlavnou činnosťou firmy je výstavba vodovodov, kanalizácií, ČOV, ale aj novostavieb po celom území SR.
- d) WIENERBERGER Slovenské tehelne, s.r.o. so 105 zamestnancami nadviazal na starú tradíciu výroby tehál a ostatných stavebných materiálov v našom meste. Firma začala svoju činnosť v roku 1994 a s produkciou viac ako 80 mil. vysokokvalitných tehál sa výrazne začlenila na vrchol tehliarskej výroby v SR.
- e) Agrostav HSV, s.r.o. sa zaoberá realizáciou pozemných stavieb, výstavbou inžinierskych sietí, nákladnou dopravou, výrobou plastov, zámočníckymi prácami a stolárskou výrobou. Zamestnáva 76 pracovníkov.
- f) Kanvod, spol. s r.o. zamestnávajúci 33 pracovníkov. Zaoberá sa stavebnou činnosťou širokého spektra po celom území SR.
- g) Firmy VELES – PK, spol. s r.o. a Ing. Slavomír Eliáš –VELES spolu s 29 zamestnancami dopĺňajú činnosti hlavne v oblasti plynifikácií obcí.
- h) Homer-Q, spol. s r.o. zamestnávajúci 27 pracovníkov. Prevádza pozemné a iné stavebné práce.
- i) Agrostyro, s.r.o. – zaoberá sa vývojom, výrobou, predajom a recykláciou penového polystyrénu na stavebné účely. Zamestnáva 27 pracovníkov.

Celkom rezort reprezentuje 11 podnikateľských subjektov s počtom 928 zamestnancov.

Stavebná činnosť v súčinnosti s inými aktivitami podporuje regionálny rozvoj. Je prevádzaná subjektami, ktoré sa ňou zaoberajú podľa individuálnych plánov. V roku 2001 stavebná činnosť dosiahla hodnotu 298 mil. Sk. V roku 2002 bol zaznamenaný nárast stavebnej činnosti (podľa dodávateľských zmlúv) na 339 mil. Sk, čo predstavuje vzrast o 13,75 % oproti roku 2001 a oproti roku 2000 je to nárast až o 41,15 %.

Stavebná činnosť sa pomaly v našom meste dostáva na celoslovenský priemer a je jedným zo stabilizujúcich faktorov priemyslu v celom našom zlatomoraveckom regióne.

Túto skutočnosť ovplyvňuje fakt, že niekoľko firiem v meste vykonáva aj stavebnú činnosť popri svojej hlavnej náplni s iným charakterom ako stavebným, čím sa ekonomický príjem zo stavebnej činnosti navršuje.

Z hľadiska perspektívy má stavebníctvo pozitívny vplyv na rast ekonomiky v ďalších odvetviach priemyslu a služieb. K udržaniu dynamiky rastu stavebnej výroby je potrebné zvýšiť stavebné investície v bytovej výstavbe, dopravnej infraštruktúre, základnej infraštruktúre a podnikateľskom sektore.

V súčasnej dobe je potrebné zabezpečiť v meste územnícku prípravu, majetkoprávne vysporiadanie a realizáciu technickej infraštruktúry pre výstavbu ďalších bytov, pretože v opačnom prípade nebude možné zaistiť realizáciu zvýšenia počtu bytov zo súčasných cca 355 bytov na 1000 obyvateľov, v ktorom ukazovateli nitriansky región nedosahuje požadovanú úroveň, ktorá by mala dosiahnuť cca 400 - 420 bytov na 1000 obyvateľov.

3.1.4. Potravinársky priemysel

V meste je reprezentovaný výrobou svetoznámych macesov. Okrem toho v meste pracujú prevádzkárne na spracovanie mäsa, mlieka a pekárenských výrobkov.

V súčasnosti tento priemysel reprezentujú firmy :

- a) GLOBAL PROGRES, a.s. s výrobou rastlinných a živočíšnych olejov s počtom 153 zamestnancov.
- b) Augustín Dobiš s cukrárenskou a pekárenskou výrobou s počtom 105 zamestnancov.
- c) Bohumil Matejov – výroba mäsa a mäsových výrobkov s 34 zamestnancami
- d) Miroslav Horka – pekárenska a cukrárska výroba so 7 zamestnancami.
- e) DUO Marketing Slovakia, spol. s r.o. s pekárenskou a cukrárenskou výrobou s 5 zamestnancami.
- f) Daniela Bljakčoriová s výrobou cukrárenských a pekárenských výrobkov s 5 zamestnancami.
- g) Ing. Milan Hudec – Zlatomoravecký MACES s 3 zamestnancami.
- h) Marián Chladný – výroba piva s 3 zamestnancami.

Potravinársky priemysel v meste Zlaté Moravce je reprezentovaný 8 podnikateľskými subjektami s 315 zamestnancami celkom. Výroba chleba a pečiva patrí k základným pododvetviam potravinárskeho priemyslu v každého mesta. Pekárenské prevádzky poskytujú denne pre trh čerstvé pečivo a chlieb. V súčasnosti tvoria 100 %-ný podiel súkromného sektoru.

3.1.5. Malé a stredné podnikanie

Malé a stredné podnikanie v meste Zlaté Moravce predstavuje silnú stabilitu pracovných miest v budúcnosti. Podpora MSP zo strany štátu a ES (Európskeho spoločenstva) preferovaním grantov práve do tejto sféry napovedá mnoho pozitív a optimizmu pri podpore rozvoja MSP v našom meste. Vzhľadom na skutočnosť, že v Zlatých Moravciach vykonáva podnikateľskú činnosť iba jeden podnikateľský subjekt s počtom zamestnancov nad 250 (Volkswagen Elektrosystémy), je záujem o rozvoj MSP v meste dominantný.

Z hľadiska hospodárskej výkonnosti regiónu predstavuje priemysel kľúčové odvetvie. Zásadný je aj jeho podiel z hľadiska zamestnanosti a vytvárania pracovných miest na trhu práce. Situácia v meste Zlaté Moravce indikuje potrebu zmeny odvetvovej štruktúry priemyslu a rozvoj jeho technologickej úrovne. Indikátorom ekonomickej výkonnosti a stability v meste, ale aj celom zlatomoraveckom regióne je rozvoj malého a stredného podnikania (MSP). Tento rozvoj je nevyhnutným faktorom ako z hľadiska doplnenia odvetvovej štruktúry regiónu, poskytovania služieb pre podnikateľov, tak aj pri vytváraní pracovných miest pre pracovníkov, ktorí sú uvoľňovaní z veľkých podnikov.

Ako zásadný problém pre rozvoj MSP možno formulovať problém prístupu k finančným zdrojom a vysoké náklady. Tento problém je negatívne dopĺňovaný úrovňou riadenia manažmentu, nízkou technologickou úrovňou, s ktorou priamo súvisí schopnosť konkurovať na zahraničných trhoch.

Z hodnotenia, ktoré vychádza zo spracovaných údajov vyplýva, že najviac malých a stredných podnikateľov vyvíja svoju činnosť v obchode a službách. Čo sa týka štruktúry právnej formy spoločností, najväčšie zastúpenie je spoločností s ručením obmedzeným, z ktorých nie všetky vykonávajú svoju činnosť, resp. nemusia vykazovať žiadnych zamestnancov. Preto je z pohľadu zamestnanosti efektívne podporovať aktivity vykonávané v rámci živnostenského podnikania.

Stav a rozvoj malého a stredného podnikania výrazne ovplyvňuje regulatórne prostredie. Zmeny, ktorých sa podnikatelia dožadujú najmä cestou živnostenskej komory, by mali priniesť systémové riešenie pretrvávajúcich bariér v rozvoji malého a stredného podnikania. Z hľadiska významu a dopadu sú to legislatívne normy (zákon o dani z príjmu, mzde a odmene, zákon o dani z pridanej hodnoty, zákon o cenách, povinných odvodoch atď.) Osobitným problémom je vysoké finančné zaťaženie vyplývajúce z povinných odvodov do poisťovní, odpočtu investícií pri nadobúdaní majetku a ostatných faktorov, premietajúcich sa do administratívnych bariér.

Konkurencieschopnosť podnikateľskej sféry je základným predpokladom pre uskutočňovanie štrukturálnych a adaptačných zmien, ktoré sú predpokladom pre napĺňanie hlavných cieľov MSP v plánovanom časovom horizonte. Realitou je stále nedostatočná ochrana práv veriteľov a malé právomoci pri vynucovaní dodržiavania záväzkov.

Materiálna podpora inovačných procesov, ale hlavne podpora nehmotných faktorov pôsobiacich pozitívne na rozvoj malých a stredných podnikov je momentálne nedostatočná, preto je potrebné rozvoj nehmotných faktorov podporiť ako na strane malých a stredných podnikov, tak i na strane vzdelávania, výskumu a vývoja. Pre sofistikovanú produkciu, schopnú obstáť na vyspelých trhoch, najmä po integrácii do EÚ, je nevyhnutné využívanie moderného know-how a high-tech technológií.

3.1.6. Produktivita práce

Pri štruktúre použitia HDP možno vychádzať iba z explicitných celoštátnych údajov, údajov získaných z Daňového úradu a OÚP v Zlatých Moravciach, ktoré v súhrne dávajú

obraz spotreby a výdavkov za uvedený sektor a v konečnom dôsledku dopad na disponibilný dôchodok, ktorý sa využil na výdavky v tomto sektore.

Vychádzajúc z údajov OÚP, odboru ŽP OÚ a DÚ sa hospodárske odvetvie v meste podieľalo produkciou (hrubá výroba) za rok 2002 v sume 2,5 mld. Sk, čo v konečnom dôsledku predstavuje ekonomický prínos 158 790 Sk na jedného obyvateľa mesta, čo môžeme brať ako priemernú ročnú mzdu jedného obyvateľa mesta.

No ak posúdime, že túto produkciu dosiahlo 5 658 zamestnancov, je bilancia prínosu už v inej rovine: 441 852 Sk na jedného zamestnanca.

Porovnaním hrubej výroby za roky 1971, 1980, 1990 a 2002 môžeme skonštatovať, že aj napriek ťažkým ekonomickým podmienkam bol zaznamenaný sústavný rast HDP v hospodárskom odvetví (výnimku tvoria roky 1993 – 1998).

Tab. č. 26:

ROK	HRUBÁ VÝROBA (tis. Sk)	POČET ZAMESTNANCOV
1971	777 289	5 143
1980	1 344 421	6 521
1990	1 293 252	6 206
2002	2 500 000	5 658

Zdroj: vlastný prieskum – Ing. Lazúr

Ekonomický potenciál nášho mesta a celého regiónu je nižší ako je priemer Slovenska, čo naznačuje ukazovateľ hrubého domáceho produktu vytvoreného za Slovenskú republiku. Hodnota tohto ukazovateľa dosahuje 8,89 % úrovne SR (r. 1999), resp. 9,12 % úrovne SR (r. 2000). Napriek miernemu nárastu vo vývoji v porovnávaných dvoch rokoch nemožno hovoriť o sľubne sa vyvíjajúcej dynamike rastu v našom meste. Z hľadiska toho, že jednotlivé regióny Slovenska sú rozdelené tak, že vykazujú približne rovnaký počet obyvateľov, mal by sa podiel HDP pohybovať na úrovni 13 %, čo by znamenalo pre súčasnú úroveň hodnoty HDP celkový nárast na sumu cca 115 mld. Sk, t.j. 43 %, resp. v predikcii budúcich troch rokov by to mala byť suma 122 mld. Sk. V porovnaní dosiahnutého HDP mesta Zlaté Moravce za rok 2002 : 6,29 % je v porovnaní za SR na úrovni rokov 1994 – 1995.

Z hľadiska reálnych možností vývoja reálne vyrovnanie na priemernú úroveň SR možno dosiahnuť v priebehu 10 až 12 rokov.

Hodnotenie vývoja ekonomiky v našom meste je obmedzené nedostupnosťou niektorých požadovaných údajov vo vzťahu k HDP za región. Na základe tých ukazovateľov, ktoré boli k dispozícii, alebo ich bolo možné stanoviť z dostupných údajov možno hodnotiť vývoj štruktúry ekonomiky determinovaný najviac predchádzajúcim stavom hospodárstva, jeho technickej úrovne, odvetvovou štruktúrou a celkovým objemom hodnoty ukazovateľov k parite počtu pracovníkov, resp. obyvateľstva.

Údaje o základnej makroekonomickej štruktúre v percentuálnom vyjadrení ukazujú, že došlo k poklesu podielu na HDP v odvetví primárnej a sekundárnej sféry (32,3 %) a podiel terciárnej sféry (trhové a netrhové služby) dosahuje pomerne vysoké hodnoty porovnateľné k trendu vývoja vo vyspelých ekonomikách. Negatívom dosahovaných výsledkov stavu ekonomiky v meste (a tým aj v celom regióne) sú nízke absolútne hodnoty hodnotených údajov (produkcia, pridaná hodnota, tržby, investície), z čoho plynie jednoznačný záver

potreby celoplošného rozvoja odvetví ekonomických činností. S ohľadom na predchádzajúcu úroveň ekonomiky je nedostatkom súčasného stavu nízky podiel spracovateľskej produkcie z poľnohospodárskych surovín a prílišný pokles stavebníctva.

Hodnota výroby ako výsledok výrobných činností podnikov sa pozitívne prejavuje pri určitom raste zamestnanosti spojenej s rýchlejším tempom rastu produktivity práce, než je nárast mzdových nákladov. Vývoj, ktorý naznačujú roky 1997 - 2001 neznamena rast naturálneho objemu výroby, ale vyjadruje skôr cenový vývoj produkcie, do ktorej sa premietali postupne zvyšované ceny surovín, materiálov, energií, prác a služieb. Všeobecné zhoršenie hospodárskych výsledkov súvisí s otváraním nožníc medzi rastúcimi nákladmi a cenami výrobkov, resp. objemom dosahovaných výnosov z ich predaja. Predpokladané znižovanie straty v nasledujúcom období možno pokladať za stabilizovanie priemyselnej výroby v regióne najmä z dôvodu nižšieho tempa rastu nákladov pred rastom tržieb z predaja výrobkov. Vykazovaný vývoj i dosiahnutý stav nemožno považovať za výrazný úspech, pretože stále sa prehĺbuje závislosť získavania finančných aktív na cudzích zdrojoch. Tento stav dokumentujú vyššie hodnoty rastu záväzkov ako produkcie výroby.

Negatívny vplyv na vývoj nepriaznivej platobnej bilancie podnikov mala aj vysoká cena úverov, ktorými sa prekryval nedostatok pracovného aj investičného kapitálu. Najmä veľkosť pracovného kapitálu ako zdroja zabezpečenia činnosti podniku s ohľadom na vykazovaný vysoký podiel záväzkov spôsoboval podnikom priemyslu značne obmedzený manévrovací priestor na zabezpečenie plynulej výroby, odbytu a likvidity.

Nepriaznivá finančná situácia podnikov okrem uvedených skutočností nezabezpečuje trvalejší rast reálnych príjmov, zvyšovanie dopytu po tovarovej produkcii obyvateľstva a neudržiava existujúcu zamestnanosť. Zlepšenie vývoja základných ekonomických ukazovateľov možno očakávať po tom, čo dôjde k zvýšeniu výroby a predaja vlastných výrobkov, racionalizácii výrobných procesov spojených s úsporou vlastných nákladov týkajúcich sa najmä materiálovej a energetickej spotreby.

Zásadné zlepšenie finančnej situácie v priemyselných kapitálovo poddimenzovaných podnikoch možno očakávať v priamom vstupe najmä zahraničného kapitálu. Podniky schopné stabilizovať sa pomocou vlastného kapitálu, resp. poskytnutých úverov musia vykazovať hospodárske výsledky zodpovedajúce ich postaveniu. Nevyhnutný proces reštrukturalizácie priemyslu si vyžiada do budúcnosti značné finančné prostriedky, ktorých kvantifikácia je potrebná s ohľadom na disponibilitu domácich finančných zdrojov a prijatie návrhu opatrení napomáhajúcich pri ich financovaní.

3.1.7. SWOT analýza: Priemysel

Silné stránky	Slabé stránky
- dostatok kapacít a kvalifikovaného ľudského potenciálu - dobré podmienky na budovanie priemyselných parkov a zón - tradícia strojárenského, kovospracujúceho a obuvníckeho priemyslu - tradícia, vysoká úroveň a výborné podmienky na ďalší rozvoj potravinárskeho a stavebného priemyslu, tehliarskej výroby, ale najmä bielej techniky (strojársky	- nízka exportná schopnosť priemyselných podnikov s ohľadom na ich kapacitné možnosti - vysoká úroveň platobnej neschopnosti, nízka platobná disciplína a vysoké ceny vstupov - nevhodné finančné modely a nedostatočná tvorba kapitálu - nedoriešené majetkové vzťahy k pozemkom - nevhodná konštrukcia a ťažká dostupnosť úverov pre podnikanie

priemysel) • existujúci silný potenciál vstupných výrobných faktorov priemyselnej výroby • postavenie Nitry (s krátkou vzdialenosťou a s dobrým spojením) ako významného kultúrno-historického centra s rozvinutou štruktúrou služieb a obchodu a mesta usporiadajúceho medzinárodné veľtrhy • ponuka voľných výrobných priestorov, budov, hál a pozemkov • možnosti cezhraničnej spolupráce, dobré kontakty v rôznych sférach priemyslu	• vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku • nedostatok skúseností v budovaní priemyselných parkov • nedostatočné zapojenie vlastných domácich zdrojov • nekoncepčná spolupráca regionálnych inštitúcií, nedostatočná informovanosť podnikateľov o rozvojových možnostiach • chýbajúce diaľničné prepojenie Nitra – Zl. Moravce • nízka úroveň obnovy parku dopravných prostriedkov • nízky podiel spracovateľskej produkcie z poľnohospodárskych surovín • útlm bytovej výstavby • nedostatočne zaistená reforma štátnej správy hlavne na komunálnej úrovni • slabá zapojenosť do rozvojových programov a rozvojových aktivít • nadpriemerná nezamestnanosť • nerozvinutá systematická podpora MSP • nízky podiel obyvateľov s úplným stredoškolským a vysokoškolským vzdelaním • nedostatočná reflexia stredných škôl na trhu práce • nedostatočná spolupráca inštitúcií spoluzodpovedných za regionálny rozvoj • zlá odvetvová štruktúra • slabá inovácia odvetví
Príležitosti	Ohrozenia
• vytváranie podmienok pre príchod investorov a rozvoj existujúcich firiem pri súčasnom rešpektovaní špecifik územia • priestorové a infraštruktúrne možnosti na budovanie a rozvoj priemyselných parkov a inkubátorov • v rámci rozvoja obchodných a strategických partnerstiev a začlenenie do globálnych schém producentov v jednotlivých odvetviach	• zhoršovanie ekonomickej situácie podnikov v dôsledku nedostatku voľných finančných zdrojov a uplatnenia na trhu • prehlbovanie trendu nízkeho rozvoja nosných priemyselných podnikov regiónu a poklesu konkurencieschopnosti ich výrobkov • stagnácia v zavádzaní moderných technológií • izolácia regiónu pre nepružné

• silná podpora MSP zo strany EÚ • podpora projektov pre rozvoj MSP (CEPAC, RPIC, OÚP,...) • priestor pre rast podnikateľskej úrovne a zvýšenie zamestnanosti • nadobudnutie skúseností z využitia vývoja vlastných výrobkov • zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce a partnerských sietí • využívanie podporných programov EÚ • lepšie využitie programu rozvoja vidieka a remeselnej výroby • systémové zmeny v podnikateľskom prostredí • uplatňovanie tradičných zručností a remesiel • vybudovanie a prepojenie siete priemyselných parkov a inkubátorov • vypracovanie informácií o ponukách investovania v regióne	akceptovanie požiadaviek EÚ - nedostatok vhodnej finančnej podpory grantovou formou pre začínajúcich podnikateľov • nedostatočné finančné krytie spolufinancovania projektov zo štrukturálnych fondov • zaostávanie až stagnácia bytovej výstavby • zredukovanie železničného spojenia • vysoké zaťaženie cestnej siete Zl. Moravce – Nitra a s tým spojená vysoká nehodovosť • vysoké finančné zaťaženie malých a stredných podnikateľov, povinné odvody, odpočty investícií, administratívne bariéry • výhodnejšie podmienky investovania v krajskom meste Nitra, prípadne v Bratislave
---	--

3.2. Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska výroba je ovplyvnená vhodnými prírodnými podmienkami. Prevažná časť katastrálneho územia mesta Zlaté Moravce je tvorená Žitavskou a Pohronskou pahorkatinou s vysokou bonitou – kambizeme, fluvisoly pozdĺž rieky Žitavy a jej prítokov so stredne až veľmi úrodnými pôdami. Vysoký stupeň zornenia (79,66 %) poukazuje na výborné podmienky na poľnohospodársku výrobu. Geomorfologické, klimatické a pôdne podmienky zaraďujú územie mesta do repárskej výrobnjej oblasti.

V súčasnosti v katastri mesta pôsobia dva poľnohospodárske subjekty:

1. Školský majetok Strednej poľnohospodárskej školy v Zlatých Moravciach, na majetku ktorého od 28.3.2001 hospodári AGROUNION Zlaté Moravce, s.r.o. Nájomná zmluva je uzavretá na dobu 5 rokov. Okrem poľnohospodárskej prvovýroby firma zabezpečuje individuálnu, prevádzkovú, učebnú a prázdninovú prax vo výrobnom procese v rastlinnej výrobe, živočíšnej výrobe, mechanizácii, skladoch a ekonomickom úseku, za účelom získania praktických zručností a návykov žiakov SpoŠ a SOUP v Zlatých Moravciach.
2. AGRO HOSŤOVCE, s.r.o. stredisko Chyzerovce. Na farme je umiestnená výlučne živočíšna výroba s chovom dojníc, výkrmových býčkov, teliat a jalovic. Obhospodaruje poľnohospodársku pôdu ležiacu západne a juhozápadne od mesta.

3.2.1. Rastlinná výroba

Na území Nitrianskeho kraja je poľnohospodárstvo plošne najrozšírenejšou aktivitou. Pôdne klimatické pomery umožňujú pestovať všetky druhy plodín mierneho pásma. Zlatomoravecký región z hľadiska poľnohospodárskej prvovýroby patrí medzi regióny so

silnou rastlinnou výrobou a to najmä výrobou obilnín vrátane kukurice, ktoré majú v rámci osevu cca 58 % z výmery ornej pôdy. Ďalej sú to olejniny (repka ozimná, slnečnica siata) a technické plodiny (cukrová repa)

AGROUNION, s.r.o. hospodári na ploche 593 ha poľnohospodárskej pôdy. Z toho je 549 ha orná pôda a 44 ha TTP.

AGRO HOSŤOVCE, s.r.o. hospodári na ploche 811 ha poľnohospodárskej pôdy, z ktorej je 750 ha orná pôda a 61 ha sú TTP.

Poľnohospodárska pôda celkom : 1 404 ha

z toho : - orná pôda 1 299 ha
- TTP (lúky a pasienky) 105 ha

Pestované plodiny : obilniny 750 ha
Krmoviny 360 ha
Olejniný 160 ha
Ostatné plodiny 29 ha

V katastrálnom území Prílepy je z toho 397 ha poľnohospodárskej pôdy (28,27 %), z ktorej je 331 ha orná pôda (23,57 %) a 66 ha TTP (4,70 %).

Priemerná úroda pšenice dosiahla úroveň 4,16 t/ha, úroda jačmeňa predstavovala 4,53 t/ha. Celkom za rok 2002 produktivita dosiahla 492 814 Sk na 1 pracovníka a 35 735 Sk/ha pp.

3.2.2. Živočíšna výroba

Meniace sa vlastnícke vzťahy v živočíšnej výrobe, ako aj transformácia poľnohospodárskych podnikov ovplyvňujú vývoj v stave hospodárskych zvierat. Tempo intenzifikácie živočíšnej výroby je pomalé a dosiahnuté výsledky úžitkovosti jednotlivých kategórií hospodárskych zvierat nie sú adekvátne produkčnému potenciálu, biologickému materiálu a požiadavkám na ekonomicky efektívnu produkciu. Neustále sa hľadajú cesty efektívneho hospodárenia na dosiahnutie konkurencieschopnosti.

V živočíšnej výrobe je dominantný chov hovädzieho dobytku (vrátane výroby mlieka) a ošípaných.

V dôsledku dlhodobého pretrvávajúceho problému v živočíšnej výrobe bol v roku 2002 zaznamenaný mierny úbytok stavov hospodárskych zvierat.

Ďalším významným odvetvím ŽV je chov ošípaných, ktorý je zameraný na produkciu jatočných ošípaných a plemenného materiálu. Oproti rovnakému obdobiu minulého roku sa stavy ošípaných znížili v priemere o 6,0 %.

Realizácia vysokého produkčného potenciálu poľnohospodárstva môže prebiehať v návaznosti na rozvinutý potravinársky a spracovateľský priemysel.

Tento od roku 1990 ovplyvnila privatizácia, zmena vlastníckych vzťahov, zaradovanie štátnych podnikov do likvidácie, prípadne konkurzu a podnikateľské aktivity osôb a obcí v agropriestore (malé spracovateľské prevádzky). Došlo k rozdrobeniu veľkých výrobnohospodárskych jednotiek a k znižovaniu ekonomickej výkonnosti. V súčasnom období, najmä vplyvom vstupu zahraničných investorov vystupuje snaha o reštrukturalizáciu s cieľom zväčšenia koncentrácie a zvyšovania konkurencieschopnosti odvetvia.

a) Hovädzí dobytok 1 031 kusov

Z toho : - dojnice 508 kusov
- jalovice 290 kusov

- teľatá 182 kusov
- býčky 51 kusov

b) Ošípané 724 kusov (šľachtiteľský chov – Slovenské mäsové)

- z toho : - prasnice 59 kusov
- prasničky 99 kusov
- kance 56 kusov
- ošípané vo výkrme 262 kusov
- ciciaky 248 kusov

c) Ovce 45 kusov (Askánske merino)

z toho : bahnice 42 kusov

d) Kone 18 kusov (Arabský polokrvník)

- z toho : - kobyly 10 kusov
- žriebätká 4 kusy
- kone 4 kusy

e) Výroba (produkcia) mlieka : 279 104,8 litrov / mesiac

f) Výroba mäsa : 13,175 ton / mesiac spolu

- z toho : - bravčové 8,530 ton / mesiac
- hovädzie 4,645 ton / mesiac

3.2.3. Zamestnanosť v poľnohospodárstve

19 osôb z toho : - ženy 7 osôb (15 ŽV; 4 MECH) Chyzerovce
 + 35 osôb z toho : - ženy 7 osôb (šk. Majetok)

Spolu : 54 osôb z toho : - ženy 14 osôb

- z toho : - ŽV 30 osôb (9 žien)
- RV 5 osôb
- Opravárenstvo 6 osôb
- Pomocný personál 6 osôb (3 ženy)
- Administratíva 2 osoby (2 ženy)
- Riadiaci prac. 5 osôb

3.2.4. SWOT analýza: Poľnohospodárstvo

Silné stránky	Slabé stránky
- priaznivé pôdno-klimatické podmienky - tradícia intenzívneho poľnohospodárstva - výhodná geografická poloha - zachovalé prvky ľudovej kultúry - pracovitosť domáceho obyvateľstva	- nedostatočná transformácia poľnohospodárstva a zložité a - nevyjasnené majetkové pomery - veľmi zlé vzťahy medzi nájomcami a vlastníkmí pôdy - nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva

	• znefunkčnenosť a likvidácia spracovateľských kapacít
Príležitosti	Ohrozenia
• využívanie podporných programov • doriešenie majetkoprávných vzťahov a vlastníckych vzťahov k pôde • dosiahnutie sebestačnosti a konkurencieschopnosti odvetvia • znovuoživenie a sfunkčnenie jestvujúcich výrobných a spracovateľských kapacít • zvýšenie kapacít pre odborné poradenstvo pre rozvoj vidieka • vstup vonkajších investorov do farmárskej ekonomiky	• nedoriešenie vlastníckych vzťahov • vysoká úverová záťažnosť podnikov a zníženie dotácií do poľnohospodárstva • ochrana domáceho agropotravinárskeho trhu • vzdialenie sa spracovateľských kapacít od prvovýroby • fakultatívny výskyt ochorení zveri prenosných na človeka a domáce zvieratá • sektorový prístup k riešeniu problémov • nerozvinutá regionálna politika • nekomplexnosť rozvojových dokumentov • nedostatočná podpora malého a stredného podnikania • nedostatočný inštitucionálny rámec • nepriaznivý demografický vývoj • nedokonalosť legislatívy

3.3. Lesné a vodné hospodárstvo

Nitriansky kraj patrí k najmenej lesnatej časti Slovenska. Lesné porasty sú zaradené do kategórie hospodárskych (s prevládajúcou funkciou produkčnou), ochranných a osobitého určenia.

K 31.12.2001 bola celková výmera lesov v rámci Nitrianskeho kraja 96 075,16 ha, čo predstavuje 15,15 % lesnatosti kraja. Za ochranné lesy je vyhlásených 3 278,43 ha (3,41 %) a lesy osobitého určenia sa rozprestierajú na ploche 2 089,72 ha /2,17 %/. Hospodárenie sa v lesoch vykonáva podľa schválených lesných hospodárskych plánov, v ktorých sú zapracované ako podmienky hospodárenia, tak i všetky hospodárske opatrenia, ktoré môžu byť sú nutné vykonať v záujme zvyšovania biologickej hodnoty, zlepšenia drevinového zloženia, akosti, prirastovosti, zvyšovania odolnosti proti škodlivým vplyvom a zlepšovania sa funkcie lesov. Časť lesných porastov v nížinnej a pahorkatinnej oblasti sa tvorí pre súčasný trh drevinami málo atraktívnymi, ktoré sa problematicky, resp. so stratou uplatňujú na trhu (agát biely, dub, cer, topol šľachtený a stromové vrby). Z hľadiska produkcie kvalitnej drevnej hmoty v Nitrianskom kraji sú najperspektívnejšie oblasti Považského Inovca, Pohronského Inovca a Trábeča. V týchto sa vo zvýšenej miere vyskytujú naše hlavné, na trhu s drevom najhládanejšie dreviny, ako sú dub zimný, buk lesný, obmedzene i smrek obyčajný.

Samotné katastrálne územie mesta Zlaté Moravce neobhospodaruje lesné a vodné plochy.

3. 4. Služby

3.4.1. Stručná charakteristika vybraných služieb

Služby v meste zabezpečoval Okresný podnik komunálnych služieb. Tento subjekt sa v rámci transformácie rozdrobil na množstvo drobných súkromných subjektov, ktoré zabezpečujú výrobné aj nevýrobné služby. Mesto Zlaté Moravce je zriaďovateľom 3 významných mestských podnikov, ktoré poskytujú služby občanom, konkrétne: Technické služby, Záhradnícke služby, Službyt. Sú to všetko príspevkové organizácie.

Príspevková organizácia **Technické služby mesta Zlaté Moravce** bola zriadená v roku 1995. V súčasnosti zamestnáva 60 pracovníkov a jej štatutárnym zástupcom je od roku 2003 Michal Adamec. V roku 2000 sa uznesením zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva jej predmet činnosti upravil nasledovne:

- prevádzkovanie, oprava a údržba verejného osvetlenia, signalizačného zariadenia, slávnostného osvetlenia, zabezpečenie verejnej výzdoby
- strojný a ručný čistenie a zimná údržba miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, parkovísk, chodníkov
- zber a odvoz komunálneho odpadu
- prevádzkovanie skládky komunálneho odpadu
- vykonávanie stavebnej údržby a práce stavebnými mechanizmami
- oprava a údržba miestnych komunikácií, chodníkov, verejných priestranstiev, mostov, čakární MHD, dopravné značenie MK v správe mesta
- prevádzkovanie zimného štadiónu
- prevádzkovanie a udržiavanie mestských trhovísk a verejného WC
- spravovanie zvereného majetku a zabezpečenie jeho údržby

Okrem toho vykonávajú Technické služby aj podnikateľskú činnosť, ktorej súčasťou sú:

- dopravná činnosť
- poskytovanie služieb stavebnými mechanizmami
- stavebná činnosť, autoopravárenská činnosť, elektrozámočnícka činnosť

Záhradnícke služby mesta Zlaté Moravce sú príspevkovou organizáciou zriadenou v roku 1993. Jej riaditeľom je Marián Tomajko. Záhradnícke služby zamestnávajú 45 pracovníkov. Od 1. 1 2001 zahŕňa predmet činnosti Záhradníckych služieb tieto aktivity:

- starostlivosť o zeleň v meste
- výsadba a údržba zelených plôch v meste
- prevádzkovanie a starostlivosť o údržbu mestských cintorínov
- starostlivosť o detské ihriská, ich údržbu a obnovu
- starostlivosť o pomníky padlých a mestské kultúrne pamiatky

Podnikateľskú činnosť záhradníckych služieb predstavujú nasledovné aktivity:

- výroba vencov, kvetov a ich aranžovanie
- poradenská činnosť záhradkárov
- inzertná služba
- pohrebné služby vrátane prepravy zosnulých a kopanie hrobov
- stavebná činnosť
- úprava priestorov, zakladanie trávnikov, výsadba stromov, kvetov a kríkov
- maloobchodná činnosť: kvety, záhradnícke potreby, osivá, sklo, porcelán, papierenský tovar, textilné výrobky, kozmetika, spotrebný priemyselný tovar, plyn propán-bután

Službyt s počtom zamestnancov 61 bol zriadený mestským zastupiteľstvom v Zlatých Moravciach v roku 1993. Jeho súčasným riaditeľom je Gabriel Kordoš. Na základe Zriaďovateľskej listiny je základný predmet jeho činnosti nasledovný:

- vykonávanie preventívnych a bežných opráv spravovaného domového majetku
- výroba a dodávka tepla a teplej úžitkovej vody do domov vo vlastnej správe a ostatných bytových a nebytových objektov, napojených na centrálnu tepelnú zdroj v správe Službytu Zlaté Moravce
- starostlivosť o údržbu, opravu a úpravu zvereného domového majetku
- spravovanie zvereného majetku a zabezpečenie jeho údržby

Jeho podnikateľské činnosti zahŕňajú najmä:

- výroba dlažbových tvaroviek
- stolárske práce
- prenájom nebytových priestorov
- dopravné a zemné práce

Maloobchodná činnosť

Maloobchodná činnosť celkom predstavuje 33 zariadení a zamestnáva 198 Zamestnancov. Zariadenia maloobchodnej siete v meste sú lokalizované v niekoľkých centrách (Coop Jednota, Obchodný dom TEKOV, Centrum ŽITAVA, CMZ - centrum maloobchodných zariadení) na Nám. A. Hlinku a Župnej ulici. CMZ s príslušným okolím plnia funkciu historicko-kultúrno-komerčnú so zámerom dobudovania aj na administratívno-správne centrum. Nachádzajú sa tu zariadenia tzv. nadmiestneho významu (NsP, MsKS, Štátna správa, atď.) a zariadenia komerčného charakteru a služieb s koloritom malomestskej, prevažne prízemnej zástavby, postupne rekonštruovanej len vo svojej uličnej línii. Daná lokalita sa pomaly prebudováva úpravou námestia, príslušných uličiek, no stále ešte má značné rezervné plochy pre dobudovanie prislúchajúcej vyššej občianskej vybavenosti. Dominantné postavenie zaujímajú objekty historického významu: kostol, kaštieľ (MsKS), župný dom, VÚB, pošta a kino. Okrajovo ich dopĺňajú budovy NsP, SOUP, MsÚ, tržnica a SAD.

V priestoroch SAD sa nachádza BILLA.

a) Veľkoobchodná činnosť :

Celkom : 6 zariadení 86 zamestnancov

b) Sprostredkovanie obchodu :

Celkom : 39 zariadení 465 zamestnancov

c) Služby v oblasti kultúry :

Celkom : 2 zariadenia 19 zamestnancov

Z toho : - súkromné : 1 1 zamestnanec

d) Služby iného charakteru (poisťovníctvo, poradenstvo, účtovníctvo, balenie, pranie, údržba, ...) :

Celkom : 23 zariadení 88 zamestnancov

e) Ostatné služby :

Celkom : 51 zariadení 393 zamestnancov

f) Služby verejnej správy :

Celkom : 5 zariadení 366 zamestnancov

Z toho : - Okresný úrad : 2 zariadenia 116 zamestnancov
- Mestský úrad : 2 zariadenia 197 zamestnancov
- Úrad práce : 1 zariadenie 53 zamestnancov

4. Doprava a technická infraštruktúra

4.1. Doprava

4.1.1. Cestná doprava

Základnou cestnou trasou mesta Zlaté Moravce je cesta I. triedy I/65, ktorá zabezpečuje v smere severovýchod prepojenie na Žiar nad Hronom, Zvolen a Banskú Bystricu; na západ prepojenie na krajské mesto Nitru a ďalej prepojenie s krajským mestom Trnava a hlavným mestom SR, Bratislavou.

Prepojenie na túto komunikáciu zabezpečuje v prvom rade cesta II. triedy II/511 s pokračovaním prostredníctvom cesty I/64 v smere Komárno /s väzbami na Maďarskú republiku/. Na severe táto komunikácia prepája riešené územie mesta s Prievidzou a s Martinom a Žilinou.

Doplňujúcimi prepojeniami v cestnej doprave sú prepojenia cesty III. Triedy III/5118 na Žitavany, III/5119 na cestu I/65, III/51110 na Čierne Kľačany, III/06433 na Nitru, III/06441 na Host'ovce.

Základ komunikačnej kostry cestnej dopravy v meste tvorí cesta II. triedy II/511 a pomerne hustá sieť ciest III. Triedy, pričom cesta II/511 je zahrnutá do siete základných ciest a cesty III. triedy sú zatriedené do kategórie ostatných ciest. Tento systém je doplnený obslužnou sieťou miestnych spojovacích komunikácií.

Križovatky týchto komunikácií sú navrhnuté ako úrovňové a podľa dopravného zaťaženia sa uvažuje s ich svetelným riadením.

Cesta II/511 Z hľadiska dopravného systému najdôležitejšia cesta v riešenom území tvorí prietah sídelným útvarom. Zabezpečuje prepojenie mesta s cestou I/65 a horným Ponitím pripojením na cestu I/64 vo Veľkých Uherciach.

V intraviláne mesta je vybudovaná v rôznych kategóriách. V nezastavanej časti medzi cestou I/65 a intravilánom mesta v kategórii S 7,50/60, v rámci intravilánu mesta po križovatku s Továrenskou ulicou v kategórii MOK 7,50/60; v úseku Továrenská ulica po križovatku s Kňažickou v kategórii MO 14/80.

Úsek cesty Továrenská ulica a celý úsek v rámci mestskej časti Chyzerovce je považovaný za líniovú závalu tak v jej kategorizácii ako aj z hľadiska normových charakteristík týkajúcich sa križovatiek, priamej dopravnej obsluhy, kolízií s chodcami apod. Výhľadovo sa preto uvažuje s prekládkou tohoto úseku cesty II/511 na druhý breh rieky Žitavy mimo intravilán mesta.

Cesta III/51110 Zlaté Moravce – Kálnica prepája mesto s cestou I/65 a následne s mestskou časťou Prílepy. S pokračovaním v smere na Levice pripojením na cestu I. triedy I/76. V intraviláne v kategórii MOK 7,50/50, v extraviláne v kategórii S 7,50/60. S cestou I/65 sa križuje úrovňovou križovatkou. Pred mestskou časťou Prílepy sa na ceste III/51110 nachádza nevyhovujúci smerový oblúk považovaný za dopravnú závalu.

Cesta III/5118 Zlaté Moravce – Žitavany spája mesto s obcou Žitavany. Cesta odbočuje z cesty II/511 v Zlatých Moravciach a v obci Žitavany sa opäť pripája na cestu II/511. Cesta križuje železničnú trať Zlaté Moravce – Kozárovce cez nechránené priecestie. V oboch smeroch prejazdu má cestná komunikácia nevyhovujúce smerové pomery, čo spolu

s úrovňovým priecestím predstavuje dopravnú závalu. Cez zastavané územie je kategorizácia komunikácie MOK 7,50/60 a v extraviláne v kategórii s 7,50/60.

Cesta III/5119 Zlaté Moravce s napojením na cestu I/65 zabezpečuje napojenie mesta na cestu I/65. Cesta slúži pre vjazd vozidiel hlavne od smeru Banská Bystrica. Cez zastavané územie je cesta v kategórii MOK 7,50/60 a v extraviláne v kategórii S 7,50/60. Napojenie na cestu I/65 je realizované úrovňovou križovatkou, čo možno hodnotiť ako dopravnú závalu.

Cesta III/06433 Nitra – Zlaté Moravce zabezpečuje spojenie mesta Zlaté Moravce s krajským sídlom Nitrou. Cesta sa pripája úrovňovou križovatkou na cestu II. triedy III/511. Cez zastavané územie je cesta v kategórii MOK 8/60 a v extraviláne v kategórii S 7,50/60. Cesta križuje v zastavanom území železničnú trať Zlaté Moravce – Kozárovce s úrovňovým chráneným priecestím.

Cesta III/06441 Zlaté Moravce – Lovce – Topoľčianky prepája mesto Zlaté Moravce s obcou Lovce a v obci Topoľčianky sa pripája na cestu II/511. V riešenom území cesta odbočuje z cesty III. triedy úrovňovým križovaním, v zastavanom území v kategórii MOK 7/50 a v rámci extravilánu v kategórii S 7,5/60.

Dopravné intenzity

Z údajov podľa tabuľky 27 Intenzita dopravy vyplývajú nasledovné skutočnosti:

- Nárast intenzity dopravy možno sledovať na ceste II/511 v počte o 872 vozidiel za 24 hodín (+12,5%)
- Naopak k poklesu došlo na ceste doplnkovej siete v počte o 1 077 voz./24 hod. (cesta III/6433, +4,9%) a o 959 voz./24 hod. na ceste III/5110, -31,5%)

Tab. č. 27: Intenzita dopravy

Cesta	Sčítací úsek	Súčet všetkých vozidiel		Podiel O : T	
		Rok 1990	Rok 2000	Rok 1990	Rok 2000
II/511	8 - 2421	6 985	7 857	5 034 : 1 031	7083 : 710
III/6433	8 - 3321	3 345	3546	2 250 : 1 020	2491 : 1014
III/51110	8 - 5011	4 061	2783	2 710 : 1 322	1978 : 790

Zdroj: SSC Bratislava 2003

Tab. č. 28: Dĺžka štátnych ciest v intraviláne mesta

Kategorizácia miestnych komunikácií	Technický stav v %			Dĺžka komunikácie v km	
	Rekonštruovaný	Uspokojivý	Havarijný	2003	nárast 2015
II. trieda	65	35	-	5,693	
III. trieda	1,3	77	-	7,650	

Zdroj: SSC Bratislava 2003

Intravilánom mesta cesta I. triedy I/65 neprechádza, ale tvorí hlavnú prístupovú cestu do mesta Zlaté Moravce. Okresom Zlaté Moravce prechádza v dĺžke 27,728 km /od staničenia 13,681 po 41,260 km/, pričom koncový bod 41,260 km tvorí aj hranicu Nitrianskeho kraja.

Z úhrnnej dĺžky t.j. 27,728 km bola prevedená nasledovná oprava vozovky:

- V roku 1992 – od km 34,250 po km 33,800
- V roku 1994 – od km 13,681 po km 33,800 /z prostriedkov PHARE/
- V roku 2001 – boli opravené dva súvislé úseky v katastri obce Čaradice v dĺžke 1 km
- V roku 2002 – bol opravený úsek v km 35,000 – 35,400 v dĺžke 400 m

Rekonštrukcia cesty II/511 v úsekoch miestna tabuľa v katastri Žitavany po OD Tekov v dĺžke 2,328 km a úsek od kostola sv. Michala po odbočku na ul. Ľudmily Podjavorinskej v dĺžke 1,206 km boli prevedené v rokoch 1990 – 91 a úsek cesty od OD Tekov po mostný objekt 511 – 017 v dĺžke 187 m v roku 2000.

V kategorizácii III. tried je situácia nasledovná:

- 5118 – Zlaté Moravce – spojovacia Žitavany v celkovej dĺžke 3,285 km, z toho v intraviláne mesta po miestnu tabuľu v dĺžke 2,080 km, časť povrchu tvoria dlažobné kocky. Výhľadovo je potrebné počítať s rekonštrukciou tejto cesty s doriešením kanalizácie.
- 5119 – Zlaté Moravce – spojovacia k I/65 – ulica SNP v dĺžke 1,638 km
- 06433 – Zlaté Moravce – Jelenec – Kolíňany – Nitra z celkovej dĺžky 20,627 km intravilánom mesta prebieha v dĺžke 1,110 km /po hranicu okresu 13,074 km/. Z celkovej dĺžky v rámci intravilánu /1,110 km/ bolo zrekonštruovaných 757 m vrátane kanalizácie a odvodnenia.
- 51110 – Zlaté Moravce – Prílepy – Čierne Kľačany – Nemčiňany v rámci okresu Zlaté Moravce má celkovú dĺžku 12,936 km pričom v rámci intravilánu tvorí úsek 3,120 km. Rekonštrukcia cesty prebehla v úseku po vyústenie na I/65.
- 06441 – Zlaté Moravce – Lovce – Likava – Topoľčianky celková dĺžka 12,836 km z toho v intraviláne mesta 493 m. V kritickom stave je úsek od km 10,236 koniec obce Žikava po km 12,836 vyústenie cesty na II/511 v Topoľčiankach t.j. 2,600 km, kde je v maximálnej miere zničená obrusná vrstva povrchu štátnej cesty.

Rekapitulácia dĺžky jednotlivých tried cestných komunikácií je uvedená v tabuľke 28. Dĺžka štátnych ciest v intraviláne mesta. Hustota cestných komunikácií je 2,426 km/km² (podiel dĺžky komunikácií a rozlohy územia mesta, teda 13,34 km : 5,499 km²).

Z tej istej tabuľky vyplýva aj technický stav ciest podľa jednotlivých tried. Z celkovej dĺžky komunikácií /13,34 km/ je cca 59 % v uspokojivom stave a 30 % po rekonštrukcii.

Údaje o intenzite cestnej premávky sú z roku 2000. Prognóza do roku 2015 predpokladá na ceste I/65 zvýšenie počtu vozidiel viac ako o dvojnásobok. Na komunikácii II/511 takmer o dvojnásobok.

Cestná sieť vykazuje v mnohých miestach nedostatočné technické parametre, nevyhovujúce križovania čo komplikuje zabezpečenie bezpečnosti a plynulosti dopravy a bezprostredne naväzujúce činnosti.

Celkové investičné a prevádzkové náklady na úseky štátnych ciest III. triedy prechádzajúcich intravilánom mesta v roku 2002 činili v roku 2002 2 477 tis,- Sk.

Autobusová doprava

Parkovacie plochy pre hromadnú medzimestskú dopravu sú skomentované v dopravnej obslužnosti

Dopravná obslužnosť územia

Základnú dopravnú obslužnosť v spádovom území Zlatých Moraviec pri preprave osôb zabezpečuje samostatný závod SAD Zlaté Moravce. Hlavná autobusová stanica je

lokalizovaná v centre mesta. Nástupištia sú nekryté a v rámci stanice sa tiež nachádza prevádzková budova.

V meste Zlaté Moravce sú prevádzkované nasledovné diaľkové linky:

Tab. č. 29: Zoznam diaľkových liniek SAD v Zlatých Moravciach

SMER	PRAC. DNI	V SOBOTU
Bratislava	17	13
Banská Bystrica	6	4
Banská Štiavnica	2	2
Brno	2	2
Komárno	1	1
Kremnička	1	1
Levice	3	3
Lučenec	2	-
Nitra	2	2
Štrbské pleso	1	1
Trutnov	1	1
Viedeň	2	-
Žilina	2	-
Bardejov	1	1
Brezno	1	1
Košice	2	2
Levoča	1	1
Liptovský Mikuláš	1	1
Praha	1	1
Martin	2	1
Poprad	2	2
Trnava	1	1
Žiar nad Hronom	2	1
Spolu	56	42

Diaľkové linky, ktoré vychádzajú zo Zl. Moraviec: Žilina, B. Bystrica sú uvedené v tabuľke č. 30.

Tab. č. 30: Zoznam miestnych medzimestských liniek za rok 2003

	pracov. dni		sobota	
	tam	späť	Tam	tam
Miestna medzimestská doprava				
407401 Zl. Moravce – Skýcov	9	9	5	5
407402 Zl. Moravce – Topoľčianky	8	8	-	-
407403 Zl. Moravce – Hostie	15	15	7	7
407404 Zl. Moravce – H- Beňadik - Levice	2	3	-	-
407405 Zl. Moravce – V. Lehota	21	20	6	6
407406 Zl. Moravce – Nová baňa	11	10	4	4
407407 Zl. Moravce – Tlmače	10	10	-	-
407408 Zl. Moravce – Levice	9	10	3	4
407409 Zl. Moravce – Vráble	14	13	5	5

407410	Zl. Moravce – Nitra cez Choču	7	9	-	-
407411	Žikava – Nitra	1	1	-	-
407412	Zl. Moravce – Choča	4	4	-	-
407413	Zl. Moravce – Nitra	11	12	7	7
407414/415	Zl. Moravce – Kostofany p. T.	8	8	5	5
407416	Zl. Moravce – Velčice	12	13	6	6
407417	Zl. Moravce – Zlatno	12	12	5	5
407418	Zl. Moravce – Hostovce	4	4	-	-
407419	Zl. Moravce – Zl. Moravce (okruh 1)	6	-	4	-
407419	Zl. Moravce – Zl. Moravce (okruh 2)	7	-	4	-
407420	Zl. Moravce – Tlmače	2	-	-	-
407421	Zl. Moravce – Mochovce	11	10	3	3
407422	Zl. Moravce – Calex	3	3	-	-
Spolu		187	174	64	57

Zdroj : SAD Nitra, prev. Zl. Moravce 2003

Tab. č. 31: Zoznam liniek MHD v Zlatých Moravciach v roku 2003

Číslo linky	Trasa
407401	Žel. stanica – Dlhá ul. – Chyzerovce – Žel. stanica
407105	Žel. stanica – Chyzerovce
407104	Zl. Moravce AS - Prílepy

Zdroj : SAD Nitra, prev. Zl. Moravce 2003

Parkovacie plochy

Plochy pre odstavenie osobných vozidiel sú vybudované v rámci sídliskovej zástavby v odstavných pásoch pri komunikáciách, v menšej miere na samostatných plochách.

Radové garáže

Radové garáže sú lokalizované v okrajových častiach sídliska 1. Mája, Zlatňanka a sídliska pri rieke Žitava.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Z hľadiska peších komunikácií sú najvýznamnejšie komunikácie v historickom centre na námestí A. Hlinku a na Župnej ulici. V meste nie je doteraz vybudovaná pešia zóna. Túto skutočnosť možno považovať za dopravnú závalu.

Najviac zaťažené pešie trasy : Hviezdoslavova a Župná ulica a námestie A. Hlinku

Cez rieku Žitava v smere peších komunikácií je vybudovaných 5 lávok pre chodcov, na Hviezdoslavovej a Kňazickej ulici sú vedľa mostov vybudované aj lávky pre chodcov.

Komunikácie pre cyklistov

V súčasnosti v rámci sídelného útvaru nie sú vybudované žiadne cyklistické trasy. Navrhovaná trasa prechádza popri vodnom toku Zlatňanka.

4.1.2. Železničná doprava

Mestom Zlaté Moravce prechádzajú nasledovné jednokoľajné neelektrifikované trate Železnice Slovenskej republiky:

3041 traťový úsek Zlaté Moravce – Kozárovce v dĺžke 21,5 km

Osobná doprava je v tomto úseku pozastavená. Po trati je prevádzkovaná len nákladná doprava v počte dvoch párov Pn vlakov.

3042 traťový úsek Zlaté Moravce - Lužianky v dĺžke 33,5 km

Osobná doprava je v tomto úseku pozastavená. Po trati je prevádzkovaná len nákladná doprava v počte dvoch párov Mn vlakov.

3043 traťový úsek Zlaté Moravce – Topolčianky v dĺžke 3,9 km

Osobná doprava v tomto úseku nie je realizovaná. Po trati je prevádzkovaná len nákladná doprava v počte dvoch párov vlečk. vlakov.

3051 traťový úsek– Zlaté Moravce – Uľany nad Žitavou v dĺžke 40,7 km

Osobná doprava bola v tomto úseku od 1. 2. 2003 pozastavená a obnovená od 15. 7. 2003. Nákladná doprava je prevádzkovaná v počte 1 páru Mn vlakov.

V súčasnosti, po transformácii ŽSR, je inštitúcia rozdelená na dva subjekty: ŽSR a ŽS, a.s. Prejavilo sa to aj v prerozdelení zamestnancov a vo vzniku Strediska nákladnej prepravy na čele s prednostom podobne ako u ŽSR.

Vlečky SNP, umožňujúce prepravu výrobkov z významných závodov, ako sú napr. Wienerberger Slovenské tehelne, sú využívané minimálne. I ďalšia vlečka v tarifnom bode Zlaté Moravce – závody na trati Zlaté Moravce – Kozárovce v areáli podnikov Volkswagen a Danfoss je zrušená, nakoľko firmy nemajú záujem prepravovať svoje výrobky po železnici a využívajú cestnú dopravu. Vlečky ďalších závodov sú tie využívané len minimálne: Lesy SR – závod Topolčianky na 60%, Calmit, a.s. Žirany na 70%, Tekkro Dvory n. Žitavou na 80% a pod.

Okrem hlavnej staničnej budovy sú v priestore stanice lokalizované skladové priestory a bočná rampa. Nástupný perón je krytý. Celkovo je na stanici sedem koľají a súčasťou staničného priestoru je aj rušňové depo. Obnovením prevádzky osobnej dopravy na úseku Uľany n. Ž. – Zl. Moravce bol obnovený aj výdaj cestovných lístkov.

4.1.3. Letecká doprava

Letecká doprava sa na riešenom území nenachádza. Najbližšie civilné letisko je v Piešťanoch a v Bratislave. Trávnaté športové a verejné letiská sú situované v Nitre – Janíkovciach, Leviciach a v Nových Zámkoch.

4.1.4. Vodná doprava

V samotnom meste nie je prevádzkovaná žiadna vodná doprava.

4.1.5. SWOT analýza: Doprava

Silné stránky	Slabé stránky
výhodná geografická poloha mesta v blízkosti významných dopravných ťahov a s tým spojený rozvoj dopravnej infraštruktúry nadregionálneho a	- chýbajúce napojenie na celoštátnu (celoeurópsku) diaľničnú sieť - umŕtvená železničná doprava s negatívnym dopadom na

medzištátneho významu • prebiehajúca príprava výstavby rýchlostnej komunikácie na trase Trnava - Nitra - B.Bystrica • z funkčného hľadiska prevažne vyhovujúci systém regionálnej autobusovej dopravy • z priestorového hľadiska dobrý potenciál na odľahčenie dopravnej preťažnosti centra mesta • dobré podmienky pre rozvoj cyklistickej dopravy podpora vlády SR na budovanie rýchlych komunikácií NITRA	nezamestnanosť, preťaženosť cestných komunikácií, ako aj technicky stav nedostatočne udržiavanej železničnej siete • absencia cestného obchvatu mesta • nevyhovujúci stav a nedobudovaná cestná i chodníková sieť v intraviláne mesta vrátane parkovacích plôch • dopravná preťaženosť centra mesta zvyšujúca nehodovosť, vibrácie, hluk a znečistenie • zastaralý a nevyhovujúci stav železničnej stanice • nedoriešené majetkovo-vlastnícke vzťahy pozemkov pod miestnymi komunikáciami • absencia pešej zóny mesta • nízka úroveň parku dopravných prostriedkov • nedostatočne vybudovaná kombinovaná doprava • kapacitná preťaženosť regionálnej autobusovej dopravy
Príležitosti	Ohrozenia
• živenie umelo umrtnenej železničnej siete • presun ťažiska osobnej a nákladnej dopravy na železničnú sieť s ekologickým dopadom • posilnenie významu mesta napojením na zodpovedajúce výkonné cesty a medzinárodné koridory • riešiteľnosť dopravných problémov centra mesta presmerovaním a funkčnou zmenou existujúcich dopravných ťahov, dopravné obchvaty • posilnenie regionálnej autobusovej dopravy v časovo exponovaných intervaloch • modernizácia vozového parku v mestskej a regionálnej hromadnej doprave • podpora hromadnej dopravy ako environmentálne najpriateľnejšej • investovanie do rekonštrukcií cestných povrchov a do miest na cestách častých dopravných nehôd budovanie siete cyklistických trás	• nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu infraštruktúrnych projektov • slabá pripravenosť na uchádzanie sa o finančné prostriedky EÚ • korupcia v oblasti získavania finančných prostriedkov z fondov EÚ • strata možnosti rýchleho napojenia regiónu na európske diaľničné koridory nedobudovaním rýchlostných komunikácií • pomalý postup v majetkovom vysporiadaní dopravou dotknutých pozemkov • negatívny dopad neustáleho zvyšovania nákladov na zaistenie dopravnej obsluhy • neúmerný nárast individuálnej dopravy a prudký útlm hromadnej, najmä železničnej dopravy • zhoršovanie kvality cestnej siete z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov • rastúci negatívny dopad na dopravnú nehodovosť pri nedoriešení dopravných problémov v intraviláne I extraviláne mesta • záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu s vysokou produkčnou

	schopnosťou pri výstavbe dopravných stavieb (obchvaty)
--	--

4. 2. Technická infraštruktúra

4.2.1. Zásobovanie elektrickou energiou

Zásobovanie mesta Zlaté Moravce elektrickou energiou je realizované z regionálnej distribučnej siete a priemyselných transformovaní, ktoré sú napojené z rozvodne TR IIO/22kv Zlaté Moravce a Nitra – Chrenová cez vzdušné a kábelové vývody. Podľa štatistických údajov z roku 2001 činí celková dĺžka siete v rámci mesta 110,74 km, v rámci nej je inštalovaných 88 transformátorov. Počet rozvodov do obytných domov činí 10 000, pričom na vykurovanie využíva el. energiu 85 domov .

Tab. č. 32: Predpokladaný nárast príkonov elektrickej energie

Kategorizácia odberateľa	Príkon v kW		
	2002	2010	2015
Priemysel	15 100	3250,00	6833,00
Obyvateľstvo	8 300	2662,80	5077,00
poľnohospodárstvo	410	250,00	250,00
Celkom	23 810	6162,80	12 160

Zdroj: ZsE 2002

Prehľad počtu, inštalovaného výkonu a vlastníkov trafostaníc k roku 2003 je uvedený v tabuľke 33.

Tab. č. 33: Prehľad transformačných staníc v sieti 22/0,4 kV

Mestská časť	Trafostanice		Trafostanice cudzie	
	počet	inštalovaný výkon v kVA	počet	inštalovaný výkon v kVA
	43	15 600	19	9 200, 00
Celkom	43	15 600	19	9 200, 00

Zdroj: ZsE 2003

Predpokladaný odber do r. 2015 pre rodinné domy – Pč=14 kW Ps=8,40 kW
pre bytové jednotky – Pč=7 kW Ps=4,20 kW

4.2.2. Zásobovanie plynom

V roku 2003 činila celková dĺžka plynovodu v rámci mesta 30,8 km, dĺžka nedobudovaného plynovodu 11,4 km. V roku 2001 bolo evidovaných 1231 prípojok rozvodnej siete a celkový počet odberateľov v meste bol 3790. Počet domov vykurovaných plynom bol 1330, pre zaujímavosť uhlím sa kúrilo v 1334 domácnostiach (zdroj: štatistika za r. 2001, 2003).

4.2.3. Vodovodná sieť

Od roku 2000 sa mesto napojilo na skupinový vodovod Gabčíkovo vrátane prímestských častí, technicky zabezpečujúci celý Zlatomoravecký región (spotreba vody činí 1 026 250 m³). V súčasnosti je na vodovodnú sieť napojených 85% obyvateľov, pričom celkový počet prípojok činí 2220 (štatistika z roku 2001). Celková dĺžka vodovodnej siete je 46,3 km, nezrealizovaná časť činí 1,2 km.

V náväznosti na výškové pomery intravilánu SÚ je mesto zásobované v dvoch tlakových pásmach. I. tlakové pásmo: z akumulačnej nádrže 2x150 m³ pri ÚV II s kótou dna/max hladiny – 224,35/228,50 m. n. m. sa zásobuje juhozápadná a južná časť SÚ t.j. bytový fond a účelová zástavba. Ide o nasledovné urbanistické okrsky: časť UO č.1 – Stred, UO č.7 – IBV Juh, UO č.8 – IBV Chyzerovce, UO č.9 – Vinohrady Západ. Tieto siete sú ešte zokruhované z vodojemu Čierne Kľačany 2 x 2000 m kub.

Z verejného vodovodu sa okrem obyvateľov a občianskej vybavenosti zásobuje pitnou vodou aj miestny priemysel a poľnohospodárstvo.

4.2.4. Kanalizačná sieť

V súčasnej dobe majú Zlaté Moravce vybudovanú celoobecnú kanalizačnú sieť s centrálou mechanicko-biologickou ČOV (21 000 EO). Dĺžka zrealizovanej kanalizačnej siete činí 22 900 m, dĺžka nezrealizovanej kanalizácie 10,2 km. Na kanalizačnú sieť je v súčasnosti napojených 10 203 obyvateľov, čo činí 65 %. Celý kanalizačný systém gravituje k recipientu rieky Žitava.

Produkované odpadové vody majú charakter mestských splaškových vôd. Odpadové vody z miestneho priemyslu vypúšťané do verejnej kanalizácie v tejto dobe nemajú také znečistenie, ktoré by podstatne ovplyvnilo zloženie splaškov. Poľnohospodárska výroba nie je napojená na splaškovú kanalizáciu.

Do ČOV sú odvádzané odpadové vody od cca 21 000 ekvivalentných obyvateľov v celkovom množstve 5 559 m³/deň a 1130,20 kg BSK₅, pričom mechanický stupeň má kapacitu neriedených splaškov $Q_{24} = 64,34$ l/s a $Q_{\max} = 299$ l/s riedených splaškov. Čistiaci efekt ČOV je 90,3 % podľa BSK₅.

ČOV bola daná do prevádzky v roku 1979. Ide o mechanicko-biologickú ČOV s oddeleným zneškodňovaním kalov v temperovaných nádržkách s následným vysušením na kalových poliach.

V súčasnosti sa navrhuje intenzifikácia jestvujúcej ČOV, čím sa zvýši prítok odpadových vôd z projektovaných 58 l/s na 67 l/s. To znamená zo 4 000 m³/deň na 5 800 m³/deň. V čase spracovávanía dokumentu je už vyprojektovaná technická príprava na intenzifikáciu ČOV, pričom táto je zahrnutá do zoznamu investícií ZsVS a.s. Nitra. V rámci intenzifikácie sa ráta s napojením obcí Martin nad Žitavou a Žitavany, vzhľadom na to, že ostatné obce si riešia svoje odkanalizovanie odpadových vôd zo svojich obcí samostatne (napr. Machulince, Obyce a Topoľčianky už majú vybudované svoje ČOV). ZsVS sa ani v takom prípade nebráni pojať tieto kanalizačné systémy do svojho systému. V rámci

intenzifikácie ČOV bude totiž doriešené aj spracovanie a likvidácia odpadu ČOV v súlade s nastávajúcimi kritériami EÚ, pričom na malých ČOV je likvidácia riešená len formou vývozu na poľnohospodárske pozemky.

Súčasný kanalizačný systém sa uvažuje doplniť o ďalšie kanalizačné stoky, ktoré budú situované v novonavrhovaných uliciach s navrhovanou zástavbou.

4.2.5. Zásobovanie teplom

Zásobovanie Mesta Zlaté Moravce teplom a teplou úžitkovou vodou je v prevažnej miere zabezpečené systémom centrálného zásobovania teplom z mestských kotolní.

Službyt m.p. je najväčším výrobcom tepla, ktorý prevádzkuje na území mesta 4 plynofikované kotolne a k nim patriace primárne rozvody, výmenníkové stanice, vrátane sekundárnych rozvodov, až po obytné domy, resp. objekty občianskej vybavenosti napojené na uvedené zdroje.

Centrálna kotolňa je umiestnená v samostatnom objekte od roku 1986. V roku 1997 bola vykonaná rekonštrukcia kotolne spojená s výmenou kotlov na plynné palivo. Ako zdroj tepla po rekonštrukcii boli do kotolne osadené 3 kotly typu Viessmann Turbomat – R. Tepelný výkon kotolne je 12,5 MW. Všetky kotle sú horúcovodné s max. pretlakom 1 Mpa (10 bar) a max. Teplota K-1 = 183 °C, K-2 a K-3 = 165 °C. Z kotolne je horúcovod vedený do 4 výmenníkových staníc: VS-1, VS-2, VS-3 a VS-SOS.

Teplota vody sa riadi teplotným diagramom: zima – 150/90, leto – 130/70, Delta T – 60 K. Prevádzka zdroja : 355 dní/rok, vykurovacia sezóna 213 dní/rok, letná sezóna 142 dní/rok.

Kotolňa K-1 – Školská je kotolňa teplovodná t.j. dodávka teplonosného média je priamo z kotolne bez výmenníkových staníc. Príprava teplej úžitkovej vody je centrálna, priamo v kotolni. V kotolni sú nainštalované tri teplovodné kotle dva typ Viessmann Paromat Simplex a jeden ELB – 1250. Výkon kotolne je 3,895 MW. Max. Pretlak 0,4 Mpa a najvyššia teplota 110 °C.

Kotolňa K-3 – Kalinčiakova je kotolňa teplovodná, ktorá slúži len pre jeden objekt, ktorého je súčasťou. Sú v nej nainštalované dva kotly typu Viessmann s výkonom kotolne 0,395 MW. Ide o blokovú kotolňu.

Kotolňa Tekovská – nízkotlaková teplovodná kotolňa je vybavená dvoma kotlami typ Viessmann Paromat Triplex. Výkon kotolne je 0,395 MW. Maximálna teplota vykurovacej vody je 95 °C.

Tab.č. 34: Prehľad základných údajov sústavy CTZ v Zlatých Moravciach v rokoch 2000 až 2002

Popis parametrov/sledované obdobie	2000	2001	2002
Domové predajné stanice			
Celková spotreba tepla v TJ	116 355	111 143	112 583
Celkový počet odberateľov	19	18	17
Celková dĺžka rozvodných sietí v km	-	-	11,5
z toho primárne siete	-	-	5,0
z toho sekundárne siete	-	-	6,5

Zdroj: Službyt m.p. Zlaté Moravce 2003

Dá sa očakávať, že položka nákladov spotreby paliva pri výrobe tepla bude narastať a vzhľadom na technický stav rozvodov, výmenníkových staníc a hlavne rozvodov teplej

úžitkovej vody bude mať aj položka investícií, prípadne údržby narastajúcu tendenciu. Aby si výrobca tepla udržal ceny na úrovni cien v SR, na najbližšie obdobie má v pláne vykonať nasledovné opatrenia:

- postupnú výmenu čerpacej techniky s nižším elektrickým príkonom a meniteľným výkonom na výmenníkových staniciach
- udržiavať spravované vykurovacie objekty v riadnom technickom stave, to sa týka aj objektov kotolní a výmenníkových staníc
- previesť na kotolniach a VS tepelnú izoláciu hláv ohrievačov
- v jednotlivých kotolniach a VS previesť tepelnú izoláciu všetkých ventilov s priemerom nad DN 100 vrátane
- kontrolnými sondami v rámci sekundárnych rozvodov ÚK a TÚV, vykonať kontrolu stavu rozvodov zameranú na usadzovanie inkrustov
- kontrolnými meraniami tepelných primárnych rozvodov, vykonať merania za účelom zistenia kvality tepelnej izolácie

Niektoré z uvažovaných zámerov sú už v štádiu rozpracovanosti, alebo realizácie. Iné sú finančne náročné a súčasná cenová politika regulovanej ceny výroby tepla ich nedovoľujú realizovať.

Na základe výsledkov dotazníkovej akcie bola väčšina respondentov spokojná s úrovňou zásobovania vodou a plynom, avšak negatívnejšie bola hodnotená úroveň hromadnej dopravy a kanalizácie. Kanalizácia v Chyzerovciach zaradená medzi hlavné problémy mesta. Rovnako bol negatívne vyhodnotený stav ciest, ktoré väčšina opýtaných vyhodnotila najhoršími známkami. Zopár respondentov zaradilo zlý stav ciest a ich nedostatočnú údržbu medzi hlavné problémy mesta podobne ako nedostatočnú dopravnú obsluhu. 18 z opýtaných by v prvom rade investovalo do rozvoja technickej infraštruktúry.

Telekomunikácie

Telefonizácia v Zlatých Moravciach je zabezpečená ATÚ, umiestnená v budove Slovenských telekomunikácií. Miestna telefónna sieť je buď uložená v zemi alebo sa realizuje samonosnými káblami na drevených stĺpoch. Pokrytie mesta signálom z mobilných sietí je prevádzkované 2 operátormi na takmer 100 %. Čo sa týka stavu pevných bytových staníc ST je tento v súlade s nárastom mobilných telefónov. Predpoklad nárastu pevných bytových staníc je daný záujmom domácností o pripojenie k internetu.

4.2.6. SWOT analýza: Technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
• dobré pokrytie signálom pre mobilné telefóny • modernizácia telefónnej siete • z hľadiska zásobovania elektrickou energiou dominantné postavenie regiónu v SR • existencia kanalizácie napojenej na ČOV • blízkosť medzištátneho VVTL plynovodu Bratstvo a prítomnosť regulačných staníc VVTL/VTL/STL – 10000 m³/h. • potenciál na využívanie alternatívnych zdrojov energie	• časť rozvodov elektr. sietí nedosahuje požadované parametre • nedostatočné využívanie alternatívnych zdrojov energie • nedobudovaná plynovodná, vodovodná a kanalizačná sieť v meste • morálna opotrebovanosť časti vodovodných rozvodných potrubí • nedostatočné finančné zabezpečenie stavieb • dlhodobé zaostávanie budovania kanalizácie za výstavbou vodovodov

	• chýbajúce informačné technológie a siete • ekonomicky nákladné verejné osvetlenie zastaralá technika a siete mestského rozhlasu
Príležitosti	Ohrozenia
• zlepšenie energetickej bilancie mesta a regiónu využívaním geotermálnych prameňov, biomasy a bioplynu • z hľadiska pokrytia okolia mesta nové možnosti ekologického spracovania splaškov po intenzifikácii mestskej ČOV • využitie odpadového tepla z JE Mochovce pre vykurovanie mesta a susedných obcí • využívanie zemného plynu k výrobe tepla na celom území mesta • ďalšie znižovanie počtu lokálnych tepelných zdrojov znečisťujúcich ŽP • možnosť pripojenia všetkých záujemcov o pevnú telefónnu sieť • možnosť napojenia nových podnikateľských subjektov na verejný vodovod a kanalizáciu • posilňovanie budovania miestnych vodných zdrojov združovaním finančných prostriedkov • skvalitnenie funkčnosti mestského rozhlasu • napojenie mestských častí na mestský rozhlas • efektívne využívanie verejného osvetlenia	• nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu infraštruktúrnych projektov • slabá pripravenosť na uchádzanie sa o finančné prostriedky EÚ • negatívny dopad zvyšovania nákladov na prevádzku a údržbu technickej a energetickej základne • extrémny nárast cien ekologických zdrojov energie (plyn, električka) • zhoršenie životného prostredia nevyváženou cenovou reguláciou ekologickjších a finančne náročnejších zdrojov energie • riziko znehodnotenia kvality povrchových a podzemných vôd • zníženie prípustnosti elektrických distribučných sietí 22 kV a 0,4 kV v dôsledku absencie ich modernizácie

5. Životné prostredie

5.1. Zložky životného prostredia

5.1.1. Ovzdušie

Zásluhou človeka a jeho socio-ekonomických aktivít sa dostávajú do ovzdušia častice, ktoré svojou prítomnosťou spôsobujú znečistenie ovzdušia. Znečisťujúce látky môžeme rozdeliť na tuhé prachové nečistoty a plynne exhaláty. Stredných producentov emisií na území Zlatých Moraviec predstavujú tepelné zariadenia dodávajúce tepelnú energiu na technologické procesy do priemyselných podnikov a kotolne, ktoré zásobujú teplom byty, školy, zdravotnícke zariadenia, dopravné podniky a administratívne budovy. Na území mesta sa nachádza 60 prevádzkovateľov, ktorí prevádzkujú 114 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia, v meste sa nenachádza veľký zdroj znečisťovania ovzdušia. V roku 2002 bolo zo stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia emitovaných 11 znečisťujúcich látok:

- tuhé znečisťujúce látky
- oxidy síry ako SO_2
- oxidy dusíka ako NO_2
- oxid uhoľnatý
- organické látky – celkový organický uhlík
- benzén
- flór a jeho plynne zlúčeniny vyjadrené ako HF
- amoniak
- anorganické plynne zlúčeniny vyjadrené ako HCl
- styrén, vinylbenzén
- tetrachlóretylén, perchlóretylén

Najväčším znečisťovateľom ovzdušia na území Zlatých Moraviec bol do roku 1997 SLUŽBYT Zlaté Moravce, ktorý má v prevádzke centrálny tepelný zdroj mesta. Tento zdroj sa nachádza na západnom okraji mesta, neďaleko železničnej stanice. Vzhľadom na svoju funkciu je umiestnený v blízkosti sídlisk, kde je koncentrovaná najväčšia časť obyvateľstva. V roku 1997 vyprodukoval centrálny tepelný zdroj mesta do ovzdušia 392,078 t nečistôt, čo predstavovalo 58 % všetkých znečisťujúcich látok uvoľnených do ovzdušia strednými a veľkými zdrojmi znečistenia.

V roku 1998 bol centrálny tepelný zdroj splynofikovaný, v roku 2000 bol splynofikovaný aj Mestský úrad a Mestské kultúrne stredisko v Zlatých Moravciach, čo nemalou mierou prispelo k zlepšeniu situácie v kvalite ovzdušia.

Na území Zlatých Moraviec sa v súčasnosti nachádza aj 72 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia (s výkonom kotla do 300 kW). Ide o právnické alebo fyzické osoby (oprávnené na podnikanie), ktoré majú právo alebo faktickú možnosť prevádzkovať tento zdroj v meste.

Nemalou mierou k znečisťovaniu ovzdušia prispieva cestná doprava. Automobily znečisťujú ovzdušie výfukovými plynmi a vírením prachu. Výfukové plyny obsahujú nespálené zvyšky pohonných látok a splodiny čiastočného horenia. K najdôležitejším zložkám výfukových plynov patrí oxid uhoľnatý, oxid uhličitý, olovo a benzpyrény.

Na území mesta sú výfukovými plynmi najviac zaťažené koridorové územia pozdĺž cesty I/65 v južnej časti katastrálneho územia, pozdĺž severojužnej cesty II/511, ako aj Župná

ulica v centre mesta . Zvýšenou koncentráciou výfukových plynov , najmä jedovatého oxidu uhľnatého, sa vyznačujú križovatky dopravných tratí v západnej časti mesta.

Pre mesto Zlaté Moravce nebola spracovaná štúdia o stave ovzdušia, nakoľko z hľadiska znečisťovania ovzdušia plynými a tuhými znečisťujúcimi látkami možno zaradiť mesto Zlaté Moravce ako sídelný útvar s málo znečisteným ovzduším a nie je ani zaťažené územie z hľadiska kvality ovzdušia.

K zlepšeniu situácie v kvalite ovzdušia v meste prispieva aj rozširujúca sa plynofikácia a výsadba vysokej zelene.

Zo 72 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia v Zlatých Moravciach, 1 emituje prchavé organické látky , ostatných 71 je energetických , z ktorých :

71 používa tuhé palivá

54 plyné palivá

1 kvapalné palivo

Mesto Zlaté Moravce nepatrí medzi zaťažené územia z hľadiska znečistenia ovzdušia, preto nebola pre mesto spracovaná štúdia o stave ovzdušia , nakoľko z hľadiska znečisťovania ovzdušia plynými a tuhými znečisťujúcimi látkami možno považovať mesto Zlaté Moravce za sídelný útvar s málo znečisteným ovzduším.

K zlepšeniu situácie v kvalite ovzdušia v meste prispieva aj rozširujúca sa plynofikácia a výsadba vysokej zelene.

V Zlatých Moravciach sú nasledovné stredné zdroje znečisťovania ovzdušia :

SOU – poľnohospodárske

Gymnázium J. Kráľa

Reedukačný detský domov

Materské školy

Mestský úrad Zlaté Moravce

Domov sociálnych služieb

Technické služby mesta

FOTOSVET s. r. o.

SOU- strojárske a elektrotechnické

Firma Bohumil Matejov

Slovenská pošta š. p.

Nemocnica s poliklinikou

SLUŽBYT m. p.

Vodohospodárske stavby

TAMOIL SLOVENSKO s. r. o.

Záhradnícke služby mesta

WIENERBERGER - Slovenské tehelne s. r. o.

ŽITAVA - pracovňa a čistiareň

Danfoss Compressors s. r. o.

SPP a. s.

P B INDUSTRY

Poľnonákup NAVYS a. s. v konkurze

ACER GROUP s. r. o.

ViOn , a. s.

AGROUNION

SAD a. s. Zlate Moravce

V roku 2002 bolo zo stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia emitovaných

12,994684 t TZL

6,627529 t SO₂

27,191 t NO_x

506,4297 t	CO
10,46433 t	organické látky, celkový organický uhlík
0,2365 t	benzén
0,701 t	flór a jeho plynne zlúčeniny vyjadrené ako HF
8,59821 t	amoniak
0,0701 t	anorganické plynne zlúčeniny chlóru vyjadrené ako HCl
0,0081 t	styrén, vinylbenzén
0,2025 t	tetrachloretylén, perchloretylén

Zo 72 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia v Zlatých Moravciach, 1 emituje prchavé organické látky, ostatných 71 je energetických, z ktorých:

17 používa tuhé palivá

54 plynne palivá

1 kvapalné palivo

Mesto Zlaté Moravce nepatrí medzi zaťažené územia z hľadiska znečistenia ovzdušia, preto nebola pre mesto spracovaná štúdia o stave ovzdušia, preto z hľadiska znečisťovania ovzdušia plynými a tuhými znečisťujúcimi látkami možno považovať mesto Zlaté Moravce za sídelný útvar s málo znečisteným ovzduším.

K zlepšeniu situácie v kvalite ovzdušia v meste prispieva aj rozširujúca sa plynofikácia a výsadba vysokej zelene.

5.1.2.Voda

Hydrologické pomery

Cez Zlaté Moravce preteká rieka Žitava, ktorá je ľavostranným prítokom Nitry a patrí k povodiu Dunaja. Žitava pramení na severozápadných svahoch Pohronského Inovca, vo výške 625 m n. m. Z pravej strany priberá vodné toky, odvodňujúce Žitavskú pahorkatinu, ktoré pramenia v Tríbeči (Hostiansky potok, Pelúsok). Cez Prílepy tečie málo vodnatý tok Širočina, prameniaca v Pohronskom Inovci. Východná časť územia patrí k povodiu Hrona (Bočovka, Krivý potok).

Podľa Atlasu SSR patrí Žitava do vrchovinovo - nížinnej oblasti s dažďovo – snehovým typom režimu odtoku. Najvyšší prietok dosahuje v marci a najnižší v septembri.

Geologické pomery – striedanie priepustných a nepriepustných vrstiev, podmienili vznik hronsko – žitavského artézského rajónu.

Pomerne bohaté vody neogénu sú akumulované v piesčitých a štrkových vrstvách. Medzi Žitavanami a Zlatými Moravcami dosahuje hrúbka artézskych zvodnených sedimentov až 60 m.

Podzemné vody kvartéru sa akumulujú v piesčitých a štrkopiesčitých aluviálnych náplavoch rieky Žitavy. Zásoby podzemných vôd vo východnej časti územia súvisia od priepustnosti andezitov a ich pyroklastík a od veľkosti puklinového systému v horninách.

Podzemné vody

Zásoby podzemných vôd sa dopĺňajú zo zrážok, v menšej miere z aluviálnych náplavov. Výdatnosť studní je 1 až 2 l/s, zriedkavo i viac. Väčšina podzemných vôd nevyhovuje pitným účelom pre zvýšené množstvo železa, mangánu, dusičnanov, CO₂ a mikrobiologických ukazovateľov.

Povrchové vody

Zdrojom pitnej vody pre Zlaté Moravce bolo 8 vrtov v oblasti od Žitavian a až po Čierne Kľačany v hĺbke 42 – 109 m vyhovujúcej kvality, s PHO 1. a 2. stupňa, v správe Západoslovenské vodárne a kanalizácie a. s., závod Nitra.

Vzhľadom na nedostatok nezávadných zdrojov kvalitnej pitnej vody a v rámci vybudovania vodovodnej siete v obciach ochranného pásma JE Mochovce, boli vyššie uvedené vodné zdroje pre Zlaté Moravce odstavené a pitnú vodu odoberá mesto z diaľkového vodovodu z Gabčíkova.

Ochrana odstavených vodných zdrojov trvá a je veľmi dôležitá z hľadiska kvalitného náhradného vodného zdroja.

Vodohospodársky významné toky v Zlatých Moravciach sú Žitava a Hostiansky potok, ktoré slúžia ako recipienty pre viac či menej predčistené odpadové vody technologické a splaškové.

Väčšina sídelných centier okresu ako aj mesto Zlaté Moravce nemá dobudovanú infraštruktúru, s čím priamo súvisí znečistenie povrchových vôd.

Rieka Žitava je zaradená do V. triedy čistoty (veľmi silne znečistená) podľa STN 757 221, pre vysoké bakteriálne a chemické hodnoty.

Hostiansky potok je zaradený do III. triedy čistoty.

Najväčšími znečisťovateľmi povrchových vôd, po odstavení prevádzky CALEX a ROSSA, sú kanalizácia a ČOV Zlaté Moravce - recipient Žitava, kanalizácia Topoľčianky - recipient Leveš a Hostiansky potok, vinárske závody RAVENA Topoľčianky - recipient Leveš, SAD Zlaté Moravce - recipient Hostiansky potok.

Kapacita ČOV v Zlatých Moravciach je 21 000 EO a povolené hodnoty vypúšťania odpadových vôd sú:

$Q_{\max.} = 240 \text{ l/s}$

$BSK_5 = 45 \text{ mg/l}$

$CHSK = 120 \text{ mg/l}$

Vyústenie z ČOV do toku Žitavy je v rkm 40,9.

Hydraulicky a látkovo vyťaženú čistiareň odpadových vôd v Zlatých Moravciach sa doposiaľ nepodarilo zintenzifikovať, čo sa však neprejavuje negatívnym spôsobom na jej funkčnosti.

Mesto Zlaté Moravce nemá dobudovanú infraštruktúru, s čím priamo súvisí znečistenie povrchových vôd.

Staré ekologické záťaž

1. Kontaminácia podzemných vôd alifatickými chlórovanými uhlíkovodíkmi bývalého štátneho podniku CALEX Zlaté Moravce. CALEX Zlaté Moravce v procese výroby používal pri čistení súčiastok trichlór ako odmasťovací prostriedok. Počas výroby chladničiek a mrazničiek za obdobie rokov 1950 - 1990 došlo k úniku týchto uhlíkovodíkov do podzemných vôd a následnej kontaminácii. V roku 1992 bola vypracovaná správa Ekologickým a hydrogeologickým prieskumom Žilina o kontaminácii chlórovanými uhlíkovodíkmi v závode CALEX a v blízkom okolí. Vtedajší Obvodný úrad životného prostredia Zlaté Moravce vydal rozhodnutie o nápravných opatreniach a následnej sanácii.

V roku 1995 bola firmou ATE SLOVAKIA s. r. o. Bratislava vypracovaná správa o kontaminácii podzemných vôd podniku CALEX a širšieho okolia, vrátane sanácie.

2. Pretrvávajúce znečistenie povrchových vôd vodných tokov vypúšťaním odpadových vôd priemyselných podnikov a v neodkanalizovanej časti mesta vypúšťaním splaškových odpadových vôd z domácností.

3. Znečisťovanie podzemných vôd v uplynulom období vplyvom intenzifikácie poľnohospodárskej výroby hlavne dusičnanmi.

Hlavným zdrojom znečistenia vôd je priemyselno - sídelný komplex mesta Zlaté Moravce, pretrvávajúce vypúšťanie odpadových splaškových vôd z domácností , kde nie je vybudovaná kanalizácia.

5. 1. 3. Pôda

Pôdne pomery

Pôdne pomery sú ovplyvňované hlavne geologickými podmienkami , reliéfom a výškou hladiny podzemnej vody.

Najrozšírenejším pôdnym typom sú hnedozeme typické. Vyvinuli sa v západnej časti katastrálneho územia , na sprašiach a sprašových hlinách, ktoré pokrývajú chrbty a doliny Žitavskej a Bešianskej pahorkatiny a terasu Žitavy. V súčasnosti sú to najúrodnejšie pôdy v katastrálnom území . V južnej časti , medzi Chyzerovcami a Prílepami, na miestach , kde na povrch vystupujú neogénne ílové sedimenty, sa nachádzajú hnedozeme fluvizemné. Výskyt fluvizemí je podmienený výškou hladiny podzemnej vody , preto sa tieto pôdy vyvinuli v blízkosti vodných tokov. Nachádzajú sa pozdĺž Žitavy v priestore medzi Zlatými Moravcami a Žitavami a severne od Žitavian, ďalej pozdĺž Hostianskeho potoka a potoka Pelúsok a v južnej časti katastrálneho územia medzi Chyzerovcami a železničnou traťou do Uľan. Na nive Širočiny sa vytvorili fluvizeme glejové. Asi tretinu územia pokrývajú kambizeme. Vyvinuli sa vo východnej časti územia pod dubovo-hrabovými a bukovými lesmi.

Rozšírenie pôdných druhov závisí predovšetkým od pôdotvorného substrátu. Vo východnej časti územia majú absolútnu prevahu piesočnato-hlinité pôdy. V západnej , nížinnej časti územia, prevládajú hlinité až ílovito- hlinité pôdne druhy. Priestor medzi Chyzerovcami a železničnou traťou do Lužianok vyplňajú ílovito- hlinité až ílovité pôdy. Ílovito – hlinité pôdy sa nachádzajú v severnej časti územia pozdĺž Hostianskeho potoka, na západ od železničnej trate do Lužianok , v južnej časti medzi Prílepami a Chyzerovcami a východne od Žitavian v podhorí Pohronského Inovca. Pozdĺž cesty I/65 , v okolí Čiernej doliny, sa vytvorili ílovité pôdne druhy.

Všetky druhy pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných faktorov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Znižovanie produkčných schopností pôd spočíva najmä v znižovaní podielu humusu v pôde z titulu uprednostňovania hnojenia priemyselnými hnojivami pred hnojením maštalným hnojom (značný pokles stavov hospodárskych zvierat, najmä hovädzieho dobytku), strate prirodzenej hrudovitosti pôdy , znižovaním podielu pôdneho vzduchu, znížením schopnosti pôdy prijímať vodu a podobne. Vplyvom priemyselných hnojív, prevažne kyslého charakteru , ako i vplyvom kyslých dažďov dochádza k znižovaniu pH pôdy.

5. 1. 4. Fauna a flóra

Základnú predstavu o vegetačnom kryte sledovaného územia nám poskytuje Geobotanická mapa SSR. Znázorňuje prirodzenú potenciálnu vegetáciu, teda taký vegetačný kryt, ktorý by sa vyvinul na území, keby do vývojového procesu nezasahoval človek svojou činnosťou. Podľa tohto materiálu sú Zlaté Moravce situované na území, na ktorom sa nachádzajú nasledovné jednotky rekonštruovanej prirodzenej vegetácie :

- C – dubovo – hrabové lesy karpatské
- Qc – dubovo – cerové lesy
- Cr – dubovo – hrabové lesy panónske

U – lužné lesy nížinné
CF – bukové lesy vápenomilné
At – lipovo – javorové lesy

Zo zoogeografického hľadiska patrí územie Zlatých Moraviec na rozhranie pahorkatinového dunajského okrsku juhoslovenského obvodu Panónskej oblasti v provincii Vnútrokarpatské znížieniny a západného okrsku vnútorného obvodu Západných Karpát provincie Karpaty.

Súčasná druhová zloženie živočíšstva je dôsledkom geografickej polohy, geologického zloženia, klimatických a vegetačných pomerov, ktoré v minulosti, ale aj v súčasnosti formovali vývoj a zloženie jednotlivých zoocenóz.

Zoocenózy kultúrnej stepi
Zoocenózy vôd a brehov
Zoocenózy lesa

Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra je antropicko – biotickým komplexom, ktorý tvoria súbory prirodzených a človekom čiastočne alebo úplne pozmenených dynamických systémov, ako aj novovytvorené umelé prvky. V súčasnej krajinskej štruktúre vystupujú nasledovné prvky:

- orná pôda
- trvalé kultúry
- trvalé trávne porasty
- odkrytý substrát
- sídla a technické diela
- vodné toky

Ochrana prírody a krajiny

V sledovanom území sa podľa platnej legislatívy na úseku ochrany prírody a krajiny (zákon NR SR č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny- ďalej len „zákon“) nachádzajú nasledovné maloplošné chránené územia:

Chránený areál – lokalita, spravidla s výmerou do 1 000 ha, na ktorej sú biotopy európskeho významu alebo biotopy národného významu a tiež i územie s trvalým výskytom chránených druhov živočíchov, rastlín, nerastov a skamenelín, plochy slúžiace na prírodovedecké účely a kultúrno - výchovné účely a niektoré časti prírody dotvorené ľudskou činnosťou. Na území chráneného areálu platí 3. stupeň ochrany, z čoho vyplýva, že mnoho činností je zakázaných v zmysle platného zákona a na ostatné činnosti je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny.

CHA " Park pri hrobke Migazziovcov " - ide o parkový objekt v susedstve mestského cintorína v Zlatých Moravciach. Z hľadiska architektonicko - kompozičného je to unikátny objekt svojho druhu v rámci Slovenska. Popri oddychovej, rekreačnej funkcii vyniká kompozíciou špeciálnej zelene cintorínov a urnových hájov, hlavne použitím vhodného sadovníckeho materiálu. Pozornosť si zasluhuje jedinečná a architektonicky dokonalá forma smútočného smreka *Picea abies* var. "Inverza", ktorá vytvára dvojradovú vstupnú alej ku hrobke.

CHA "Park J. Kráľa" - menší parkový objekt pri MsKS v Zlatých Moravciach. Je pozostatkom bývalého rozľahlého parku Migazziovcov.

Následným rozparcelovaním sa park úplne znehodnotil a zostalo z neho len torzo. Je tu vybudovaný pamätník revolučnému básnikovi Jankovi Kráľovi. Objekt stratil ráz historického parku a v súčasnosti plní funkciu mestskej verejnej zelene.

Chránený strom – kultúrne, vedecky, ekologicky, krajnotvorne alebo esteticky mimoriadne významný strom. Považuje sa za chránený objekt. Ochranné pásmo chráneného stromu je v plošnom priemete jeho koruny, ktorý je zväčšený o 1,5 m a platí v ňom primerane II. stupeň ochrany .

CHS „Platan javorolistý –Platanus x acerifolia“ - nachádza sa na námestí Mesta Zlaté Moravce pri hlavnej pošte. Je to pozoruhodný exemplár, ktorý má dobrý zdravotný stav, nádherný habitus vysokej sadovníckej hodnoty, čo dokazujú aj jeho rastové parametre: vek nad 150 rokov, výška 28 m, obvod kmeňa meraný vo výške 130 cm nad zemou je 4,3 m.

Rastlinstvo a živočíšstvo sú zložky prírody, ktoré odrážajú kvalitu životného prostredia daného regiónu. Napriek problémom v tejto oblasti , a to nielen v našom regióne, zostalo zloženie rastlín a živočíchov pomerne pestré.

Ostatná zeleň v meste

Zeleň v meste spravujú Záhradnícke služby, mestský podnik. Zastúpenie zelene okrem chránenej je nasledovné:

- Zlaté Moravce Mesto	579 136 m ²
- časť Chyzerovce	19 335 m ²
- časť Prílepy	34 201 m ²
Spolu	632 672 m ²

5. 1. 5 Geologické a geomorfologické pomery, nerastné bohatstvo

Základné geologické jednotky vystupujúce v katastrálnom území sú produkty treťohorného vulkanizmu, morské a jazerné sedimenty a kvartér.

Časť tvorená vulkanickými horninami radíme do pohoria Pohronský Inovec. Má stratovulkanickú stavbu, porušenú zlomami. Zlomový je aj jeho kontakt s Podunajskou nížinou. Najväčšiu plochu zaberajú pyroxenické a amfiboliticko-biotitické andezity a ich pyroklastiká. Boli vytvorené počas niekoľkých vývojových fáz, pričom najväčší podiel mala druhá andezitová fáza. Pyroxenické andezity vystupujú jednak ako zvyšky lávových prúdov, jednak vo forme žíl. Reliktná forma andezitových prúdov často buduje jednotlivé vrchy. Oveľa menšiu plochu zaberajú andezity amfibolicko-biotické. Nachádzajú sa v podobe vytlačených kráterových domov a samostatných kôp. Pyroklastiká sa nachádzajú prevažne v tufovom a prechodnom vývoji (tufy a tufity). Kvartérne sedimenty v tejto časti sú tvorené deluviálnymi pokrovmi s hrúbkou 1-2 m a o niečo mocnejšie fluvialne, resp. deluviálno-fluviálne sedimenty horských dolín.

Druhá časť tvorí súčasť nížinnej Podunajskej nížiny. Tvorila sa poklesávaním pozdĺž zlomov. Najväčšiu časť vyplňajú pestré pontské íly, miestami so štrkami a pieskami. Tieto horniny sú na povrchu často prekryté kvartérnymi sedimentmi.

V časti katastra, ktorý radíme k Hronskej pahorkatine prevládajú hlinité delúviá. V oblasti vyústenia Chrenovského potoka do Hronskej pahorkatiny sú uložené proluviálne sedimenty. Na nive Žitavy sa nachádzajú fluvialne sedimenty. V severnej časti katastra medzi Žitavou a Hostianskym potokom vznikla riečna terasa würmského veku. Bez výraznej hrany prechádza do riečnej nivy. Medzi Žitavanmi a Zlatými Moravcami sa zachovala ľavostranná terasa Žitavy risského veku. V južnej časti katastra v oblasti Chyzeroviec sa opäť vyskytujú

zvyšky wŕmskej terasy. Juhozápadná časť katastra patrí k Žitavskej pahorkatine. Tvorená je vrstvami spraše.

Geologické pomery katastra mesta boli vo výraznej miere ovplyvnené tektonikou. Prejavila sa hlavne v rozdiferencovaní pôvodného povrchu a usporiadaní riečnej siete. Z analýzy týchto línií vidíme, že Žitavská pahorkatina má celkový úklon k Žitave (pravdepodobne tu prechádza zlomová línia). Najnižšie poklesnuté miesto sa nachádza severne od Tesárskych Mlyňan. Vyznačuje sa výraznou koncentráciou tokov (Žitava, Hostiansky potok, Pelúsok a Stráňka). Nadväzuje aj na zlomovú líniu pozdĺž Bočovky z.-v. smeru, na ktorej sú založené aj úvaliny z. a v. od Lásky k. 243,4 m. Tento istý smer majú aj všetky úvaliny na chrbte medzi Prílepmi a Chyzerovcami a sú založené vždy proti sebe. Na Hronskej pahorkatine sú aj horninové línie smeru s.-j. Naznačujú ich horné toky Širočiny (medzi Prílepmi a Čiernymi Kľačanmi) a Bočovky. Tektonicky výrazné je aj ohraničenie proti Pohronskému Inovcu, hlavne v okolí k. Čertov vrch. Kryha pozdĺž týchto zlomov prepadla. Samotná kryha je rozdelená na niekoľko menších kryh. Najviac je poklesnutá kryha z. od osady Čierna dolina a sv. od Prílep.

Na území mesta sa nachádzajú iba nerudné nerastné suroviny, ktoré sú závislé od geologickej stavby územia. V neovulkanitoch Pohronského Inovca sú zistené suroviny určené na stavebné účely. Vo východnej časti katastra sa nachádza niekoľko ložísk s kvalitným andezitom. Kameňolom Čertov vrch (k. 368,9 m.n.m) má veľmi kvalitný bazaltoidný andezit s prizmatickou odlučnosťou. Surovina je vhodná na výrobu stavebného a cestného kameňa. Celkové zásoby sú 11 907 000 m³. V súčasnosti je kameňolom opustený. V západnej časti katastra sa nachádzajú ložiská tehliarskych surovín. Viaz sa na kvartérne sedimenty Žitavskej pahorkatiny. Sú to pliocénne a piesčité íly. Ťaží sa v dvoch lokalitách: Zlaté Moravce I. a Zlaté Moravce II. Prvé z nich je lokalizované východne od Topoľčianok. Nachádza sa už mimo katastra mesta. Druhé ložisko sa nachádza na severozápadnom okraji mesta medzi k. 238,0 m. n. m. a cestou Zlaté Moravce – Host'ovce. Suroviny z ložiska sa využívajú na výrobu tehliarskych výrobkov (výroba dierovaných tehál – firma WIENEGER). Geologické zásoby sa odhadujú na 12 248 000 m³. Jej životnosť sa odhaduje asi na 100 rokov. Ložisko sa používa od roku 1960.

5. 2 . Rizikové faktory

Hluk, vibrácie

Hlavným zdrojom hluku je cestná doprava. Podľa meraní človek znáša bez škodlivých následkov hluk intenzity po 60 dB (decibelov), ale už stály hluk cez 70 dB negatívne pôsobí na psychické funkcie a nervovú činnosť.

Hladina hluku 70 dB je prekročená v okolí cesty I. triedy I/65 - frekventovaná cesta Nitra – Banská Bystrica. Keďže hodnoty často prekračujú normu pre bývanie (60 dB), tento hluk negatívne ovplyvňuje životné prostredie sídelných útvarov.

Meranie hlukových hladín v meste Zlaté Moravce ukázalo, že úroveň 70 dB je prekračovaná na viacerých stanovištiach, napr. na nám. A. Hlinku v centre mesta dosahuje až 78 dB.

Nadmerným hlukom z cesty II/511 trpia obytné štvrte pozdĺž Továrenskej, Duklianskej, Sládkovičovej a Chyzeroveckej ulice v Zlatých Moravciach.

Radón

Radónové riziko na území okresu nie je výrazné. Nepatrené množstvá radónu boli zistené na menších plochách pohoria Trábeč.

Rádioaktivita

Ionizujúce žiarenie je neoddeliteľnou súčasťou nášho života. Bez toho, aby sme si to uvedomovali, sme každodenne vystavení jeho účinkom. V priebehu formovania našej planéty vznikali rádioaktívne látky a ostali jej trvalou súčasťou. S ich prítomnosťou sa stretávame v niektorých daroch, napr. minerálnych vodách obsahujúcich rádioaktívne izotopy rádia a tória. Na iné sa pozeráme ako na nášho potencionálneho nepriateľa, napr. na prítomnosť radónu v bytoch. Naša zemeguľa je tiež „ostreľovaná“ ionizujúcim žiarením, pôvod ktorého je treba hľadať v hĺbinách vesmíru. Dokonca aj naše telo ako aj organizmy iných druhov, je nosičom rádioaktívnych izotopov. Jeden z najdôležitejších prvkov v našom tele – draslík – je neodlučne zviazaný s prítomnosťou svojho rádioaktívneho dvojčata – draslíka – ^{40}K . Mnohí z nás vyhľadávajú lekársku pomoc, pri ktorej sa využívajú umelé formy ionizujúceho žiarenia vo forme röntgenového žiarenia. Na oddeleniach nukleárnej medicíny sa stretávame s aplikáciou najrôznejších rádionuklidov a s ožarovaním pri liečbe nádorových ochorení. V priemysle sú zdroje ionizujúceho žiarenia využívané pri množstve činností, napr. pri detoskopických prácach, používaní hladinomerov, požiarnych hlásičoch a iných pracovných postupoch.

Azda najčastejšou otázkou pri pojme „ionizujúce žiarenie“ je otázka, akému riziku poškodenia sme vystavení pri ožiarení.

Poškodenie zdravia pri ožiarení môžeme rozdeliť na dve rozdielne formy:

- **Akútne formy poškodenia**, ktoré sa prejavujú vo veľmi krátkej dobe po ožiarení nad tzv. prahovú dávku. Prahové dávky pre jednotlivé orgány sa značne líšia (20 Sv pre kožu, 7 Sv pre pľúca, 1 Sv pre kostnú dreň).
- **Neskoré formy poškodenia**, hlavne nádorové ochorenia a genetické poruchy. Ich nárast po ožiarení bol a stále je sledovaný vo veľkých populačných skupinách (niekoľko stotisíc osôb). V skupinách osôb ožiarených dávkou nižšou ako 0,2 Sv doteraz nebol potvrdený žiaden nárast neskorých foriem poškodenia.

Aby sme si mohli urobiť obraz o tom, akému zdravotnému riziku sme vystavení pri ožiarení z rôznych zdrojov žiarenia, uvádzame nasledovnú tabuľku. V tabuľke č. 35 sú uvedené hodnoty ožiarenia osoby za jeden rok.

Tab. č. 35: Hodnoty ožiarenia

PRÍRODNÁ RÁDIOAKTIVITA Dávka / rok	UMELÁ RÁDIOAKTIVITA Dávka / rok
Kozmické žiarenie : 0,3 – 05 mSv	Zdroje žiarenia v medicíne : 0,6 mSv
Žiarenie zo zemskej kôry : 0,5 – 0,7 mSv	Let lietadlom / 3 hod. vo výške 10 km /: 0,01 mSv
Príjem potravín : 0,1 – 02 mSv Celková prírodná radiačná záťaž obyvateľstva 1,0 – 1,4 mSv	Sledovanie farebnej televízie : 0,02 mSv Bývanie pri atómovej elektrárni: 0,01 mSv Ciferník hodín : 0,02 mSv Betónový dom : 0,2 mSv Celková umelá radiačná záťaž obyvateľstva: max. 0,9 mSv

Zdroj: ŠZU Nitra

Z údajov uvedených v tabuľke č. 35 je zrejmé, že človek je v najväčšej miere ožarovaný z prírodných zdrojov žiarenia a z využitia zdrojov žiarenia v medicíne (mSv = 0,001 Sv). Tieto hodnoty sú však oveľa nižšie ako ožiarenie, pri ktorom by mohol byť pozorovaný nárast niektorých foriem poškodenia zdravia.

Ako ovplyvňuje jadrová elektráreň životné prostredie

Častou príčinou obáv obyvateľstva z jadrovej energetiky je predstava, že jadrová elektráreň je aj počas svojej prevádzky zdrojom závažnej kontaminácie životného prostredia rádioaktívnymi látkami, a teda ohrozenia zdravia obyvateľov.

Je nespornou skutočnosťou, že výpuste z jadrovej elektrárne obsahujú rádioaktívne látky. Ich vypúšťanie do životného prostredia je regulované tak, aby ich vplyv na zdravie mohol byť pokladaný za neškodný. Výpuste sú pravidelne kontrolované a získané údaje sú pod kontrolou verejnosti.

Jadrová elektráreň Mochovce si už pred spustením dala vypracovať štúdiu o vplyve prevádzky na životné prostredie a poskytla ju na verejné pripomienkovanie. Túto štúdiu vypracovala na základe podrobnej previerky nezávislá organizácia AEA Technology z Veľkej Británie. Výsledky štúdie potvrdili, že elektráreň spĺňa všetky medzinárodné environmentálne požiadavky kladené na jadrové elektrárne, a že vplyv prevádzky bude naozaj minimálny.

Pri prevádzke jadrovej elektrárne vzniká okrem bežného priemyselného odpadu aj odpad špecifický - rádioaktívny. Produkuje sa ho malé množstvo, o ktoré je bezpečne postarané a oddelené od životného prostredia tak, aby ani po mnohých rokoch nedošlo k úniku rádioaktívneho žiarenia do okolia.

Okrem rádioaktívnych látok vypúšťaných v povolených množstvách, nie sú z jadrovej elektrárne Mochovce do životného prostredia vypúšťané žiadne iné škodliviny, ktoré by neboli pod dlhodobou kontrolou.

V 20 km okolí JE Mochovce sa pravidelne merajú a vyhodnocujú vzorky vzduchu, pôd, vôd a potravinového reťazca (krmoviny, mlieko, poľnohospodárske produkty). Vykonáva sa kontinuálne monitorovanie všetkých emisií a vypustí z elektrárne do atmosféry a do hydrosféry. Ďalej sa monitorujú všetky zložky hydrosféry v okolí, t. j. vody povrchové, pitné, priebežný dnový sediment, vodné rastliny.

V okolí JE Mochovce je rozmiestnených 21 monitorovacích staničiek teledozimetrického systému (viď obrázok), ktorý nepretržite sleduje dávkový príkon gama, objemovú aktivitu aerosolov a rádioaktívneho jódu. Merania sa vykonávali už pred uvedením elektrárne do prevádzky, aby boli známe referenčné hodnoty a dali sa porovnať s hodnotami nameranými počas prevádzky a po jej skončení.

Už prvé roky prevádzky ukázali, že produkcia rádioaktívnych látok je podstatne menšia ako sú limity ustanovené Ministerstvom zdravotníctva SR. Samotná elektráreň prispieva k celkovej radiačnej záťaži obyvateľstva len zanedbateľným zlomkom percenta /max. 0,01/.

Ochrana zdravia pred žiarením

Skutočnosť, že priemerné ročné ožiarenie človeka leží hlboko pod hodnotou 0,1 Sv, pri ktorom je vylúčené akútne poškodenie zdravia a nárast neskorých foriem poškodenia a je veľmi nepravdepodobný, nie je sama o sebe dôvodom k uspokojeniu. Zdravotnícke inštitúcie na celom svete sa preto zjednotili na obmedzovanie ožiarenia obyvateľstva. Z limitovania vypustili prírodné zdroje žiarenia a z umelých ožarovanie v medicíne. Pre ožiarenie z ostatných umelých zdrojov ionizujúceho žiarenia boli pre obyvateľstvo zavedené limity ožiarenia:

Tab. č. 36: Limity ožiarenia

	limit ožiarenia
Obyvateľstvo	1 mSv za rok
	max. 5 mSv za rok / pričom priemer za 5 rokov nesmie presiahnuť 5 mSv/
Pracovníci pracujúci so zdrojmi ionizujúceho žiarenia	20 mSv za rok max.50 mSv za rok / pričom priemer za 5 rokov nesmie presahovať 100mSv/

Zdroj: ŠZU Nitra

V našich i zahraničných kruhoch panuje vzácna zhoda v tom, že dodržiavanie prijatých limitov počas celého života nepredstavuje ohrozenie zdravia.

5.3. Odpady

Odpadom nazývame niečo, čo sa nám už zdá nepotrebné, nechcené a chceme to odstrániť. Ale to, čo je pre nás odpadom, môže byť niekde inde hodnotný zdroj. Jeho opätovné využitie – recyklácia – šetrí prírodné zdroje, znižuje spotrebu energie, znižuje znečistenie prostredia, v ktorom žijeme. Recykláciou – znovuvyužívaním – sa v podstate snažíme napodobniť ten prírodný kolobeh látok, z ktorých nevznikajú odpady. Neuvážené nakladanie s odpadmi zaťažuje životné prostredie, či už priamo zamorením pôdy, vody a vzduchu, skládkami a spaľovňami, či nepriamo zvýšenou ťažbou surovín, vyplytvanou energiou, či nárastom zbytočnej dopravy. Množstvo odpadu v priemyselných krajinách neustále narastá. Na jedného obyvateľa SR tak pripadá asi 320 kg komunálneho odpadu za rok. Navyše ku každému kilogramu domového odpadu treba prirátat ďalších 14 kg priemyselného odpadu a 1 kg nebezpečného odpadu, ktoré vznikli pri jeho výrobe.

5.3.1.Charakteristika odpadového hospodárstva v meste Zlaté Moravce

Mesto Zlaté Moravce má vypracovaný Program odpadového hospodárstva do konca roku 2005, ktorý bol schválený v roku 2003. Má stanovené vlastné opatrenia na splnenie cieľov, ktoré sa snaží postupne naplňovať. Konkrétne:

- znižovať množstvo vzniku odpadov
- zvyšovať podiel využívania odpadov
- zabezpečiť zneškodňovanie odpadov na to oprávnených

Program odpadového hospodárstva je zameraný na separovanie odpadov, zhodnocovanie odpadov a ich zneškodňovanie. Na zvýšenie osvedy medzi obyvateľmi mesto zabezpečilo nákup vriec do rodinných domov na zber plastových fliaš. Odpad papiera a jeho zber sa uskutočňuje prevažne žiakmi základných škôl, čo má zároveň aj výchovný efekt. Biologicky rozložiteľné odpady vznikajúce na území mesta sa ukladajú na regionálnu skládku, ktorá sa nachádza severne od zastavaného územia mesta (nad Kalváriou). Mestu chýba zberový dvor, v ktorom by mali byť vytvorené podmienky na uskladňovanie vytipovaných komodít, ako sú opotrebované batérie, pneumatiky, žiarivky a pod.

Mesto Zlaté Moravce dalo vypracovať projekt na rekultiváciu starej skládky, ktorý sa už uskutočňuje.

Tab. č. 37: Produkcia odpadov

Kategória odpadu	Množstvo odpadu
Nebezpečné	0, 3 t
Zvláštne	4196 t
Ostatné	2666 t
Spolu :	6862,3 t

Zdroj : POH mesta Zlaté Moravce

Komodity, s ktorými Mesto Zlaté Moravce nakladá

opotrebované batérie a akumulátory
 odpadové oleje
 opotrebované pneumatiky
 odpady z viacvrstvových kombinovaných materiálov
 elektronický šrot
 odpady z polyetyléntereftalát (PET)
 odpady z polyetylénu (PE)
 odpady z polystyrénu (PS)
 odpady z polypropylénu (PP)
 odpady z polyvinylchloridu (PVC)
 odpady zo žiaroviek s obsahom ortuti
 odpady z papiera
 odpady zo skla
 staré vozidlá
 biologicky rozložiteľné odpady

Tab. č. 38: Nakladanie s odpadmi

Vznik a nakladanie s odpadmi Rok 2000	Množstvo odpadu (tony)							
	Spolu		Ostatný		Zvláštny		Nebezpečný	
	Tony	%	Tony	%	tony	%	tony	%
Vznik odpadov spolu	6862,3	100	2666	38,9	4196	61,0	0,3	0,1
Nakladanie s odpadmi								
Zhodnocovanie spolu								
Z toho : Materiálové		1,2		1,1				0,1
Energetické								
Zneškodňovanie spolu								
Z toho : Skládkovanie		98,8		37,8		61,0		
Spaľovanie								
Iná činnosť								
Zhromažďovanie								

Zdroj : POH mesta Zlaté Moravce

Zariadenie na nakladanie s odpadmi - zneškodňovanie skládkovaním

Skládka TKO – Zlaté Moravce / mestská skládka odpadov /

Zariadenia na nakladanie s odpadmi – zhodnocovanie materiálové

WASTE RECYCLING a. s. Zlaté Moravce

Zberné suroviny a. s. Zlaté Moravce

MACHTRADE s. r. o. Sered'

ARGUS s. r. o. Levice

5. 4. SWOT analýza: Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia využiteľných zdrojov tehliarskych hĺn - novovybudovaná skládka komunálneho odpadu, ktorá spĺňa nariadenia platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve - relatívne dobrá kvalita stavu životného prostredia, vylepšená hlavne za posledných 10 rokov / plynofikácia CTZ atď./ - realizovanie opatrení na zlepšenie stavu ŽP	- veľké zdroje plošného znečistenia (predovšetkým poľnohospodárstvo, podieľajúce sa na znečistení povrchových ale i podzemných vôd) - pretrvávajúce nedostatky v nakladaní s odpadmi - devastácia krajiny starými ekologickými záťažami / stará skládka TKO / - nedostatočne vybudovaná sieť triediacich zariadení - nedostatočná kapacita spracovateľov využiteľných zložiek odpadu - záťaženosť obyvateľstva hlukom a vibráciami, zvýšenou automobilovou dopravou a pretrvávajúci zdravotný stav obyvateľstva vplyvom stavu ŽP v kombinácii so životným štýlom - nedostatočné využívanie obnoviteľných zdrojov energie - nedostatočne vybudovaný regionálny a účelový monitorovací systém ŽP
Príležitosti	Ohrozenia
- lepšie využitie prostriedkov z fondov EÚ na realizáciu projektov, na zlepšenie stavu životného prostredia a zvýšenie konkurencieschopnosti podnikov zavádzaním environmentálnych systémov manažmentu EMS - spolupráca s krajinami Višegrádskej štvorky pri riešení medzinárodných programov zameraných na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja hlavne v oblasti cezhraničného znečisťovania ovzdušia, povrchových a podzemných	- zhoršovanie kvality zložiek životného prostredia nerealizovaním opatrení na ich ochranu - možnosť výskytu prírodných katastrof v územiach ohrozených eróziou pôdy (ťažisko hliny – tehelňa) - nebezpečenstvo povodní a záplav - riziko potencionálneho ohrozenia prítomnosťou ložiska rádioaktívneho odpadu z JE Mochovce - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o problémoch životného prostredia

- vôd, posudzovania vplyvov na ŽP - aktivizácia mimovládnych organizácií v oblasti starostlivosti o životné prostredie - združovanie finančných prostriedkov na realizovanie opatrení v oblasti životného prostredia - zníženie environmentálneho zaťaženia prostredia - separovaný zber odpadov - zvyšovanie miery využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej energie) - uchovanie a zvyšovanie biodiverzity krajiny - zvýšenie atraktivity krajiny ochranou parkov a chránených areálov	
--	--

6. Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca

Cestovný ruch (CR) je súbor činností spojených s cestovaním a pobytom osôb mimo miesta trvalého bydliska, zvyčajne vo voľnom čase za účelom zotavenia, kúpeľnej liečby, poznávania, kultúry a športu, vyžitia a služobných ciest.

Podmienky vzniku CR sú vo všeobecnom rozvoji výrobných síl, rozvoji dopravy a tiež v existujúcich ubytovacích a stravovacích kapacitách.

Regióny, oblasti, mestá, dediny, vidiecke sídla majú rôzne predpoklady pre rozvoj CR. Určujúca je kvalita primárnej ponuky, kvalita materiálo – technickej základne a dostupnosť CR. Lokality, ktoré chcú poskytovať služby v cestovnom ruchu, by splňali určité znaky :

- turistické atraktivity
- požadované klimatické podmienky, týkajúce sa danej oblasti
- dostatočné množstvo rozvíjajúcich sa území, ktoré je možno ekonomicky rozvíjať a ktoré nemajú významnejšie ekonomické, ekologické a zdrojové využitie
- dostupnosť územia
- existencia alebo potenciál rozvoja infraštruktúry
- pozitívny postoj obyvateľstva k rozvoju CR
- potenciál pracovných síl

Základné druhy CR : - rekreačný

- kultúrno – poznávací
- kúpeľný
- športový
- obchodne – podmienený (výstavníctvo)
- politicky – podmienený (náboženský, oslava výročia a pod.)

6.1. Druhy cestovného ruchu

Pobyt pri vode

Hlavným povrchovým vodným tokom mesta Zlaté Moravce je rieka Žitava. Vzhľadom na vysoké znečistenie však nie je vhodná na rekreačné využitie. Jediným zariadením určeným k letnej rekreácii v okrese je kúpalisko v Zlatých Moravciach, ktoré kapacitne nepostačuje ani pre domácich obyvateľov.

Poznávací turizmus

Mesto Zlaté Moravce má predpoklady rozvíjať kultúrnu turistiku hlavne vidieckeho typu s využitím krajinných estetických daností pohoria Trábeč, Pohronský Inovec a historických pamiatok. Príležitosti rozvíjať poznávací turizmus podporujú možnosti využitia tradičnej slovenskej ľudovej kultúry.

Náboženský cestovný ruch

V mesiaci júl sa každoročne koná v Zlatých Moravciach púť na Kalvárii, na ktorú prichádzajú veriaci z celého Slovenska.

Kúpeľný turizmus

Kúpeľný turizmus zatiaľ nie je v meste zaujímavý. To je ale závislé od potvrdenia predpokladu výskytu podzemných zdrojov vody vhodnej pre tento druh mimoriadne atraktívneho turizmu. Existujú vytýpané lokality, kde je možné tento predpoklad dokázať prostredníctvom uskutočnenia prieskumných vrtov.

Cykloturistika

Podmienky pre cykloturistiku aj vzhľadom na množstvo značených peších turistických trás (cca 200 km), ktoré by po prispôsobení mohli z väčšej časti slúžiť aj pre cykloturistiku sú veľmi dobré. Dôležité bude miestne cyklotrasy prepojiť na existujúce alebo plánované nadregionálne a medzinárodné trasy. Vzhľadom na terénne podmienky možností vedenia trás je veľa.

Organizované podujatia

Organizované podujatia (festivaly, folklórne slávnosti, výstavy, športové súťaže) sa usporadúvajú či už pravidelne alebo jednorazovo v Zlatých Moravciach. Podľa atraktivity a zamerania týchto podujatí sa zhromažďujú účastníci buď z regiónu, celej republiky, alebo zo zahraničia.

Vidiecka turistika a agroturistika

Vidiecka turistika a agroturistika je súbor rekreačných aktivít, ktoré sa viažu na prostredie vidieka a znamenajú návrat k prírode a tradíciám. Tieto činnosti sa prevažne viažu k pobytu v prírode a ubytovanie je realizované v rodinách, vidieckych domoch a ubytovniach. Tieto aktivity sú do značnej miery limitované blízkosťou rekreačnej krajiny a dopravných trás. Ich možnosť realizácie je hlavne v okrajových častiach mesta, a síce v Chyzerovciach a Prílepoch. V posledných rokoch, resp. desaťročiach sa práve v týchto okrajových mestských častiach začali obnovovať tradície vo väzbe na vinohradnícke a ovocinárske danosti, konkrétne v časti Prílepy je to vo väzbe na pestovanie sliviek a ich rôznych spôsobov využitia, čo sa každoročne v septembri opakuje počas slávností pri varení lekváru a pod. V časti Chyzerovce sa pravidelne konajú slávnosti na Sv. Urbana – patróna vinohradníkov. V tejto časti mesta sa totiž zachovali tradície pestovania vínnej révy. Dopestované produkty sa potom každoročne vyhodnocujú pri degustácii vín v danej oblasti.

Krátkodobý cestovný ruch – víkendový cestovný ruch

Krátkodobý CR trvá najviac štyri dni, resp. tri prenocovania a môže byť poldňový, jednodňový a víkendový.

Nároky na víkendovú rekreáciu možno očakávať hlavne zo strany obyvateľov mesta Zlaté Moravce, ktorí predstavujú cca 35,5 % z celkového počtu obyvateľov okresu. Z hľadiska širšieho turizmu predstavujú Zlaté Moravce významný cieľ poznávacieho turizmu a následne aj rekreačného v zmysle doplnkového pobytu, ako centrá pobytu na hornom Požitaví, s výbornými podmienkami pre poľovníctvo, jazdectvo, vidiecky turizmus a poznávacie ciele (Topoľčianky, Mlyňany, zubria obora, atď.).

Prímestská rekreácia, záhradkárske kolónie

Chalupárska rekreácia sa viaže na vidiecke obce a ich osady. Tento druh rekreácie možno považovať za prospešný z toho dôvodu, že napomáha zachovaniu a zveľadľovaniu pôvodného vidieckeho prostredia.

Na základe analýzy domáceho prostredia klasifikujeme v meste Zlaté Moravce niekoľko existujúcich druhov CR.

6.1.1. Rekreačný cestovný ruch

Amfiteáter

V roku 1976 bol v mestskom parku uvedený do prevádzky amfiteáter. Jeho umiestnenie a využitie hlavne v letnom období je pre cestovný ruch a medzinárodnú spoluprácu nezanedbateľným prínosom.

Námestie Andreja Hlinku

Je centrom mesta, to znamená kontaktným bodom pre všetkých turistov, ktorí sa v našom meste zastavia.

6.1.2. Kultúrno –poznávací cestovný ruch

Kultúrno-historický potenciál tvoria kultúrno-historické pamiatky, ktoré môžeme deliť na architektonické, technické, národno-historické, prírodné a pamiatky ľudovej architektúry. Pamiatky sú úzko späté s históriou národa, s postavami národnej kultúry a významnými historickými udalosťami. Tvoria potenciál cestovného ruchu, ktorý je využiteľný ako ponuka pre návštevníkov mesta.

Kaštieľ Migazziovcov

Objekt bol budovaný v niekoľkých stavebných etapách. Najstaršie jadro budovy, pôvodne renesančné, v roku 1779 dal zrekonštruovať Krištof Migazzi, čím zásadne zmenil starý neskororenesančný výraz budovy. Kaštieľ je orientovaný do námestia dominantnou fasádou. Súčasť objektu tvoril park, v ktorom je dnes situovaný mramorový pamätník s bustou štúrovského básnika Janka Kráľa. Od roku 1949 slúži na kultúrne účely, je sídlom Mestského kultúrneho strediska. V roku 1951 rekonštrukciou vznikla divadelná sála, v ktorej sa prezentovalo veľa kultúrnych podujatí rôzneho charakteru.

Obradná miestnosť na poschodí momentálne slúži na obrady, rôzne semináre, školenia a recepcie. V budove sa nachádza aj Ponitrianske múzeum a od roku 1996 Mestská knižnica.

Niektoré zaujímavé exponáty Ponitrianskeho múzea:

Eneolitická pec - slúžila na vypaľovanie keramiky. Vek pece sa odhaduje asi na 4 000 rokov.

Hracia skrinka – pochádza z 19. storočia z dielne Huga Henniga z Berlína. Má 14 hracích platní, z ktorých každá hrá inú melódiu.

Pokladnica z 18. storočia, je zaujímavá tým, že sa dala zamknúť jedným kľúčom na 10 zámkov.

Opál drevitý – pochádza z Čiernych Kľačian – z pieskovne. Je to nerast sivej farby s výraznou štruktúrou dreva, vznikol v treťohorách z bukového dreva. Tieto skamenelé stromy dokumentujú flóru Slovenska z obdobia treťohôr.

Zlato – bolo v miestnych potokoch veľmi rozptýlené, väčšinou vo forme drobných čiastočiek – zlatiniek. Vyznačuje sa vysokým stupňom rýdzosti v pomere k striebru 939/1000 až 996/1000, čím sa zaraďuje do 24 karátového zlata.

Fosílie – skamenelé zvyšky zvierat z nášho okresu. Sú to fosílie z mamuta, mastodonta, nosorožca. Najstaršie fosílie sú staré 5-6 miliónov rokov.

Laténske meče – pochádzajú z obdobia, keď na našom území žili Keltské kmene. V našom múzeu sa nachádzajú zvyšky 2 keltských mečov.

Slovanský železný meč – z 9. storočia, z obdobia Veľkomoravskej ríše.

Obraz protitureckej bitky pri Veľkých Vozokanoch. – V pamätnej bitke 26. – 29.8. 1652 pri Nových Vozokanoch bolo porazené turecké vojsko plieniace naše kraje.

Majolika od Emila Bradscha – rodák z Matrinrode v Durýnsku. Toto remeslo vykonával v našom meste 55 rokov.

Župný dom

Národná kultúrna pamiatka Župný dom je štvorkrídlová dvojpodlažná stavba s ústredným nádvorím, situovaná v radovej zástavbe pozdĺžneho námestia. Pôvodne šľachtický dom Paluškovcov vznikol prestavbou starších meštianskych domov z konca 16. začiatku 17. storočia. Vtedajší vlastník Juraj Paluška dom predal zastupiteľstvu Tekovskej župy, ktorá budovu nákladne prestavala na župný dom. V súčasnosti je objekt prázdny, nevyužívaný, z dôvodu narušeného stavebno-technického stavu.

Pamätný dom Janka Kráľa

Je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatok Slovenska ako významná kultúrna hodnota. V tomto dome, patriacom statkárovi Szamzzovi, býval a v roku 1876 zomrel revolučný básnik Janko Kráľ.

Meštiansky dom

Je situovaný na Námestí Andreja Hlinku č. 9 je v staršej literatúre uvádzaný ako zájazdový hostinec, ktorý v 18. storočí vlastnil Juraj Paluška. Na renesančný vývoj domu upozorňuje niekoľko architektonických detailov, najmä kamenný vstupný portál s pôvodnou drevenou kazetovanou bránou na hlavnej fasáde.

Budova bývalej Župnej nemocnice

Zaraďuje sa tiež do kultúrneho bohatstva mesta. Bola postavená v eklektickom slohu rokoch 1873 – 1875, podľa projektov arch. Kolbenheyera-Kolbaiho.

6.1.3. Športový cestovný ruch

V Zlatých Moravciach sú v súčasnosti nasledovné športové zariadenia, ktoré sú vhodné na využitie účastníkmi CR.

Tab. č. 39: Prehľad športových zariadení v meste Zlaté Moravce

Druh športu	Športové zariadenie	vlastník	Pozn.:
Futbal	Futbalový štadión	ViOn	1x hlavné trávnaté ihrisko 2x trávnaté tréningové 1x umelá tráva 4. generácie
Futbal	Futbalový štadión	Správa športových zariadení, m.p.	1x hlavné trávnaté ihrisko 1x tréningové ihrisko 1x škvarové ihrisko
Futbal	Futbalové ihrisko	TJ Chyzerovce	1x trávnaté ihrisko
Futbal	Futbalové ihrisko	TJ Přílepy	1x trávnaté ihrisko
Tenis	Tenisový areál	Správa športových zariadení, m. p.	4x kvalitné antukové dvorce
Tenis	Tenisový dvorec	Zimný štadión	1x tenisový dvorec
Halové športy (volejbal, basketbal, hádzaná, aerobik a iné)	Športová hala	Správa športových zariadení, m.p.	1x hala
Halové športy	Telocvične	Základné a stredné školy	1x Gymnázium Janka Kráľa 1x Združená stredná škola 1x Dievčenská škola 1x Obchodná akadémia 1x ZŠ Pribinova 1x ZŠ Robotnícka 1x ZŠ Mojmírova
Plávanie	Letné kúpalisko	Správa športových zariadení, m. p.	1x 50 m bazén 2x detské bazéniky
Plávanie	Krytý bazén	Združená stredná škola	T.č. nie je v prevádzke
Plávanie	Krytý bazén	Hotel ViOn	10 m x 10 m
Horolezectvo	Umelá lezecká stena	Jednota Sokol	Štúrova ul.
Turistika	Turistická chata	Klub slovenských turistov MO Zlaté Moravce	
Kulturstika	Posilňovňa-činkáreň	ViOn	Prevádzková doba : od 15.00 hod–21.00 hod
	Posilňovňa	Správa športových zariadení	
	Posilňovňa	Jednota Sokol	
	Posilňovňa	Združená stredná škola	
	Posilňovne	súkromné	
Ľahká atletika	Atletická dráha pre bežecké disciplíny so	Správa športových zariadení, m.p.	sezónne

	škarovým podkladom		
Ľadový hokej	Umelá ľadová plocha	Zimný štadión, Technické služby mesta Zlaté Moravce	sezónne
Korčuľovanie	Umelá ľadová plocha	Zimný štadión, Technické služby mesta Zlaté Moravce	sezónne
Lyžovanie – bežecké trate	Okolie Zlatých Moraviec, v pohorí Pohronského Inovca, Topoľčianky, Jedľové Kostolany		vybudované bežecké trate
Lyžovanie- zjazdové trate	Malá Lehota, Vojšín, areál Hubáčov Veľká Lehota, Drozdovo		Najbližšie lyžiarske areály
Cykloturistika	Okolie Zlatých Moraviec		Výborné podmienky, zatiaľ bez vyznačených cyklotrás

Zdroj: Vlastný prieskum, 2003

6.1.4. Náboženský cestovný ruch

Zlatomoravecká kalvária sv. Anny

V Zlatých Moravciach už skoro 2 storočia sa koná púť k sv. Anne, matke Panny Márie, na kalvárii. Termín konania púte pripadá na nedeľu najbližšiu k 26. júlu. Centrom púte je kalvária s kaplnkou sv. Anny, postavená v roku 1882. Púť má regionálny charakter, zúčastňuje sa jej okolo 1500 – 2500 veriacich. Zlatomoravecká kalvária sa nachádza nad mestom v lokalite nazývanej Háj, na rozlohe 27 756 m². Podľa starých letopisov tu hľadali záchranu naši predkovia pred útokmi dobyvateľov. Toto miesto bolo už od dávna považované za posvätné a ďakovné.

Rímsko – katolícky farský kostol sv. Michala Archanjela

Na mieste dnešného kostola stál v 15. storočí gotický kostol. Dnešný chrám je jednododový, postavený v klasicisticko-barokovom slohu. Hlavný oltár je klasicistický zo začiatku 19. storočia. V interiéri kostola sa nachádzajú cenné obrazy, epitafy patriace Kristiánovi Paluškovi a grófovi Krištofovi Vincentovi Migazzimu. Dominantu v interiéri kostola tvorí hlavný stĺpový oltár, v strede s rannobarokovým obrazom Nanebovzatia Panny Márie z druhej polovice 17. storočia.

Barokové súsošie Golgoty a baroková socha sv. Jána Nepomuckého

dotvárajú uličné priestory, najmä centrálnu polohu námestia, symbolizujú hlavne morové udalosti v minulosti. Barokové súsošie Golgoty v súčasnosti s vymeneným ústredným motívom Ukrižovania je umiestnené pred budovou bývalého kaštieľa a socha sv. Jána Nepomuckého z 18. storočia pred farským kostolom.

6.1.5. Kalendárium kultúrnych a športových podujatí v meste Zlaté Moravce

Mesiac	Aktivita	Organizátor	Miesto konania
Január	Novoročné vinše Traja králi Slovenský zimný zväz turistov	OZ Prílepčianka Klub slovenských turistov	Prílepy
Február	Majstrovstvá kraja v tenise Fašiangy v meste	TJ Calex MsKS	tenisové ihrisko TJ Námestie A. Hlinku
Marec	Príprava tradičného keltišu Výstava vín spojená s ochutnávkou Geografická olympiáda	OZ Prílepčianka Slovenský zväz záhradkárov Gymnázium J. Kráľa	Prílepy KD Chyzerovce Gymnázium J. Kráľa
Apríl	Beh oslobodenia Majstrovstvá Slovenska v lezení detí Po Kapolkovom chodníku Stavanie mája	TJ Calex Horolezecký klub Klub slovenských turistov MsKS	Zlaté Moravce Zlaté Moravce okolie Zlatých Moraviec Námestie A. Hlinku
Máj	Prvomájové stretnutie turistov na Veľkom Inovci Deň matiek Pochod oslobodenia	Klub slovenských turistov MsKS Klub slovenských turistov	Veľký Inovec Div. sála MsKS okolie Zlatých Moraviec
Jún	Mesto plné detí Medzinárodný futbalový turnaj Medzinárodný mládežnícky futbalový turnaj Pochod Pohronským Inovcom	Mesto + ZŠ + MŠ TJ Calex TJ Calex Klub slovenských turistov	Amfiteáter Futbalový štadión TJ Futbalový štadión okolie Zlatých Moraviec
Júl	Medzinárodný folklórny festival Celoslovenský žiacky tenisový turnaj Púť k sv. Anne Večerné premietanie filmov	MsKS+OZ Zlatňanka TJ Calex RK farský úrad MsKS	Amfiteáter Tenisové ihriská TJ Kalvária Amfiteáter
August	V.I.P. Tenisový turnaj Celoslovenský tenis. turnaj Partizánskym chodníkom Večerné premietanie filmov	TJ Calex TJ Calex Klub slovenských turistov MsKS	Tenisové ihriská TJ Tenisové ihriská TJ Okolie Zlatých Moraviec Amfiteáter
September	Hviezdicový výstup na Veľký Inovec Zlatomoravecký jarmok Varenie lekváru Zlatomoravecké hody Turnaj mládeže v pozemnom hokeji Calex Open (tenis. turnaj)	Klub slovenských turistov Mesto Zlaté Moravce OZ Prílepčianka TJ Calex TJ Calex	okolie Zlatých Moraviec Námestie A. Hlinku Prílepy Tenisové ihriská TJ Tenisové ihriská TJ

Október	Turistický pochod na Benát Svetový deň vidieckych žien Dni Janka Kráľa	Centrum voľného času OZ Prílepčianka Gymnázium J. Kráľa	okolie Zlatých Moraviec KD Prílepy Gymnázium J. Kráľa
November	Jesenná vychádzka na zručaninu hradu Hrušov Večerný beh mestom	Klub slovenských turistov Centrum voľného času	okolie Zlatých Moraviec mesto Zlaté Moravce
December	Príchod Mikuláša Vianočné preteky v lezení detí Vianočná výstava Vianočný koncert Vianočný turnaj v malom futbale	MsKS Horolezecký klub MsKS MsKS CVC	Námestie A. Hlinku Zlaté Moravce Obradná sieň MsKS Divadelná sála MsKS Zlaté Moravce

6.2. Analýza stravovacích zariadení v meste Zlaté Moravce

Tab. č. 40: Prehľad stravovacích zariadení v meste Zlaté Moravce

Druh zariadenia	Cenová skupina	Druh služieb		Kapacita	Adresa
		Základné a doplnkové stravovanie	Iné služby		
Reštaurácia					
Bavax	IV.	áno	školenia, oslavy predajné akcie	45	Zl. Moravce, Centrum Žitava, Hviezdoslavova 64
RIO	III.	áno	školenia, oslavy	70+40	Zl. Moravce, Sládkovičova 37
Prima, rešt. služby	--	áno	--	36	Zl. Moravce, Ul. J. Kráľa 13
Prima	--	áno	rodinné oslavy, spoločenské posedenia	55	Zlaté Moravce Štefánikova 34
Fáro	III.	áno	rodinné oslavy, posedenia	46	Zlaté Moravce, Beňadická cesta 1/808
Denný bar					
Bašta	III.		Oslavy, malé posedenia	60+60	Zl. Moravce, Nám. hrdinov 5

Hostinec U smädného mnícha	III.		Občerstvenie, malé oslavy	100	Zl. Moravce, Nám. A. Hlinku 9
Bistro Trend amfiteáter	--		Občerstvenie	20	Zl. Moravce, areál parku
Klub odborov Calex, s.r.o	--		Občerstvenie	20	Zl. Moravce, Robotnícka 15
Snack bar	--		rýchle občerstvenie	40	Zl. Moravce, Nám. A. Hlinku 4
Bistro Korzo	III.		Oslavy, malé posedenia, herňa, hracie automaty	50	Zl. Moravce, Ul. J. Kráľa 13
Denný a nočný bar					
Nataly bar	-		Občerstvenie	21	Zl. Moravce, Duklianska 1
Club 69	III.		Občerstvenie, herňa + automaty	60	Zl. Moravce, Nám. A. Hlinku 9
Neapoli pub	III.		Občerstvenie, internet, herňa	50	Zl. Moravce, Župná 9
Bar A Club	-		Občerstvenie, hracie automaty	14	Zl. Moravce, Župná 42
Pizzéria šport club	II.		Malé posedenie, Inte rnet, herňa, biliard	50	Zl. Moravce, Župná 4
Oregon Pub	III.		Malé občerstvenie	150	Zl. Moravce, Nám. A. Hlinku 20
Country Pub	III.		Oslavy, svadby, posedenie, tanec	80	Zl. Moravce, Viničná 12
Arizona			Malé oslavy, posedenia	60	Zl. Moravce, Mlynská 8
Oceán bar	III.		Oslavy, posedenia, svadby	65	Zl. Moravce, Robotnícka 38
Jedáleň					
Rýchle občerstvenie Matejov	III.	Áno	Malé oslavy, posedenia, kar	40	Zl. Moravce, Župná 43
Rýchle občerstvenie Valach	III.	Áno		31	Zl. Moravce, Nám. hrdinov 29

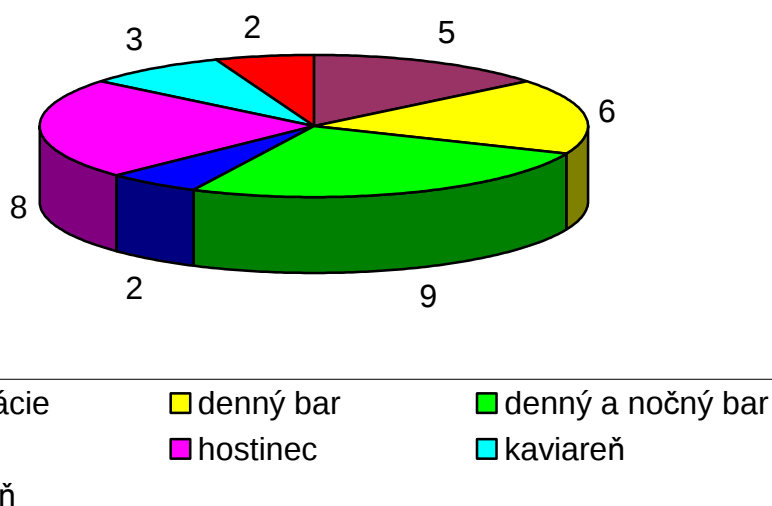

Hostinec					
Hobex	III.		Pohostenia, svadby	46	Zl. Moravce, J. Kráľa 4
Esperto	III.		Občerstvenie, hracie automaty	30	Zl. Moravce, Župná 36
Alfa	IV.		Občerstvenie		Zl. Moravce, Továrenská 6
Štefanec	IV.	Áno	Občerstvenie, malé oslavy	60	Zl. Moravce, Prílepská 2/A
Reštaurácia pri stanici	IV.		Občerstvenie, posedenie, hracie automaty	44	Zl. Moravce, Staničná 2
Hostinec	IV.		Občerstvenie		Zlaté Moravce Ul. 1. mája
Hostinec	IV.		Občerstvenie		Zlaté Moravce Prílepy
Hostinec	IV.		Občerstvenie-herňa		Zlaté Moravce Chyzerovecká ul
Kaviareň					
Netcafe	--		Malé posedenie, občerstvenie, internet	50	Zl. Moravce, Nám. hrdinov 19
Espresso Park princov	--		Malé posedenie, občerstvenie	40	Zlaté Moravce, Továrenská 46 (štadión)
Alfredo kávovňa	--		Malé občerstvenie	interiér 6 exteriér 12	Zlaté Moravce Župná 11
Cukráreň					
Cukráreň AD Spektrum	--		Malé občerstvenie	35	Zlaté Moravce Župná 30
Mini Market Bali	--		Malé občerstvenie	30	Zlaté Moravce Župná 41

Zdroj: Vlastný prieskum, 2003

Štruktúra zariadení v meste Zlaté Moravce

6.3. Ubytovacie zariadenia hotelového typu

Tab. č. 41: Charakteristika ubytovacích zariadení hotelového typu

Zariadenie	Počet lôžok	Cena/lôžko	Kapacita stravovacích zariadení	Kontakt	Pozn.:
Hotel ViOn***	41 pevných lôžok 9 prísteliek	Min 300,- SK max 600,- SK za 2 a 3 lôžkovú izbu na noc	Reštaurácia 120 Vináreň 30	www.vion.sk e-mail: hotelvion@vion.sk	Bazén, sauna, whirlpool, fitness masáže, futbalové ihriská Kongresová turistika Sústreďenia športovcov
Hotel Eminent***	22 (44 lôžok + 3 prístelky)	Min 1250,- SK Max 1500,- SK na 1 lôžko na noc Apartmán 1500-1900,- SK Prístelok 550,- SK	Jedáleň 34 Kaviareň 61 Rokovacia miestnosť 12 Banketová miestnosť 50 Salónik 10-12	www.eminent.sk e-mail hotel@eminent.sk 037/640 3150	1 izba pre imobilného host'a Možnosť priviesť psa

Zdroj: Hotel Eminent, Hotel ViOn, 2003

Hotel ViOn – zariadenie, poskytujúce okrem základných aj iné doplnkové služby, veľmi vhodný na športové sústreďenia, nakoľko v areáli hotela sú 4 ihriská (1 umelý trávnik 4-ej generácie, 2 ihriská spĺňajú parametre UEFA). Okrem toho v rámci kongresovej turistiky ponúka 2 školiace miestnosti o kapacite 20 a 50 miest s kompletným vybavením školiacou technikou – magnetická tabuľa, premietacie plátno a pod.

Zámery manažmentu hotela v budúcnosti uvažujú o rozšírení ubytovacích kapacít, s výstavbou tenisového kurtu a športovej haly.

Hotel Eminent – ubytovacie zariadenie, ktoré sa nachádza na Bernolákovej ulici v Zlatých Moravciach. Okrem ubytovacích a stravovacích služieb poskytuje vhodné priestory aj na rodinné oslavy, stretávky, promócie, svadby ap. Pre podnikateľské subjekty zariadenie ponúka rokovaciu miestnosť s kapacitou 12 osôb.

6.3.1. Iné ubytovacie zariadenia

Tab. č. 42: Iné ubytovacie zariadenia

Zariadenie	Počet lôžok	Cena za lôžko	Kontakt	Iné služby	Adresa
SOU strojárske	50	150,- SK	p. Rajtár 037/640 35 25	stravovanie	Zl.Moravce Ul. 1. mája

Zdroj : Vlastný prieskum, 2004

6.3.2. Ubytovacie zariadenia vo výstavbe

Tab. č. 43

Zariadenie	Počet lôžok	Iné služby	Kontakt	Adresa
Penzión Hobex	cca 22 - 30	stravovanie	p. Hlubínáková 037/6322610	Zl. Moravce Župná 4
Penzión Byron**	cca 24	stravovanie pre ubytovaných	Ing. Mikler 037/6426703	Zl. Moravce Nám. A. Hlinku 30

Zdroj : Vlastný prieskum, 2004

Tab. č 44: Prehľad návštevníkov v hoteloch ViOn a Eminent v Zlatých Moravciach podľa krajiny trvalého bydliska a podľa počtu prenocovaní

Krajina	VION - rok 2002		VION – 1.polrok 2003		EMINENT – rok 2002		EMINENT – 1. polrok 2003	
	počet hostí	počet prenocovaní	počet hostí	počet prenocovaní	počet hostí	počet prenocovaní	počet hostí	počet prenocovaní
Anglicko					4	4	4	5
Argentína					1	4	1	1
Bahrain					2	19	0	0
Belgicko	12	18	0	0	13	40	11	22
Brazília					8	32	0	0
Česká rep.	289	915	129	421	417	663	178	304

Čína					81	138	0	0
Cyprus					2	60	0	0
Dánsko	16	26	5	11	144	443	85	213
Fínsko	3	3	0	0	2	2	6	6
Francúzsko	12	19	6	29	20	38	15	57
Grécko	1	1	0	0				
Holandsko	14	44	48	148	23	33	22	42
Chorvátsko	7	19	1	2	7	37	2	2
Irak					3	11	0	0
Izrael	2	2	0	0	2	2	10	10
Japonsko					0	0	3	15
Juhoslávia	3	4	2	10	4	12	2	3
Kanada	1	1	0	0	2	2	10	11
Kuba					2	26	0	0
Litva					50	124	20	51
Maďarsko	33	36	3	7	11	11	27	31
Nemecko	126	282	70	140	449	1331	224	834
Nigéria					0	0	1	1
Nórsko					2	2	0	0
Nový Zéland					2	2	1	1
Poľsko	31	31	42	307	45	50	12	15
Katar					0	0	1	1
Rakúsko	67	86	8	9	100	13	39	56
Rumunsko	0	0	2	2	4	8	7	7
Rusko	73	771	63	326	3	52	0	0
Slovinsko	36	79	11	17	152	364	92	178
Španielsko	6	17	0	0	2	3	1	1
Švajčiarsko	8	14	2	2	27	145	16	32
Švédsko	3	3	0	0	4	4	3	5
Taliansko	61	112	26	35	124	418	64	111
Turecko					8	19	3	9
Ukraina					4	14	0	0
Veľká Británia	7	41	1	2				
Ostatné eur. štáty	39	114	7	28				
USA	13	27	3	3	16	53	9	15
Ostat. amer. štáty	1	1	0	0				
Afrika	2	4	0	0				
Ázia	67	1104	28	140				
Austrália a Oceánia	2	2	0	0				
Slovenská republika	1314	2087	603	1034	988	1448	553	759
Zahraniční spolu	935	3776	457	1639	1740	4242	869	2039
S P O L U	2249	5863	1517	4312	2728	5690	1422	2798

Zdroj : Štatistické ukazovatele Hotela ViOn a Eminent, 2003

6.4. Medzinárodná spolupráca

Čo sa týka spolupráce nášho mesta s partnermi zo zahraničia, nemožno prehliadnuť tú skutočnosť, že v tejto oblasti Zlaté Moravce žiaľ v porovnaní s mnohými inými slovenskými mestami zaostávajú. Mesto traduje dlhodobú spoluprácu najmä so susednými štátmi, Maďarsko, Česká republika a Poľsko.

Aj keď mesto Zlaté Moravce nie je priamo súčasťou prihraničného regiónu, má nadviazanú spoluprácu s okolitými krajinami na báze kultúrnej a náboženskej. Od roku 1996 trvá spolupráca medzi oblastným a mestským archívom v meste Vác v Peštianskej župe. Na spolupráci sa podieľajú Záhradnícke služby mesta Zlaté Moravce v oblasti výmeny informácií z oblasti kultúry, cirkevnej histórie a pod. Na rovnakej báze je založená aj spolupráca s arcibiskupským archívom v meste Eger. Oblasť cirkevnej histórie je tiež predmetom spolupráce mesta Zlaté Moravce a diecézneho archívu vo Viedni.

Od septembra 2003 sa snaha o zintenzívnenie vzťahov so zahraničím prejavila v tom, že sme oslovili niekoľkých čelných predstaviteľov miest krajín V4 a to z miest, s ktorými naše mesto udržiava kontakt alebo má záujem nadviazať spoluprácu najmä v oblasti kultúry. V súčasnej dobe už môžeme hovoriť o úspechu našej práce, ktorý spočíva v podpísaní niekoľkých dohôd. Napísali sme starostovi poľského mesta Sierpc, kontakt nám poskytla pani Ing. Lazúrová a v júli 2004 bola podpísaná Dohoda o spolupráci. Na podnet Nitrianskeho samosprávneho kraja sme reagovali na ponuku našej veľvyslankyne v Poľsku, pani M. Vašáryovej, týkajúcu sa nadviazania spolupráce aj inými poľskými mestami, na základe ktorej sme napísali starostovi mestečka Syzdlow. Oficiálna Dohoda o spolupráci s mestečkom Syzdlow bola podpísaná v júni tohto roku. Oslovili sme tiež starostov českých miest Bystřice pod Hostýnem a Hulín, s ktorými má naše mesto dlhodobú spoluprácu v rôznych oblastiach spoločenského života. Výsledkom bolo podpísanie Dohody o spolupráci medzi mestom Zlaté Moravce a mestom Hulín.

Nitriansky samosprávny kraj má podpísanú zmluvu so samosprávou župy Komárom-Estergom. Zmluva prezentuje spoločné ciele v oblasti cestovného ruchu. Naskytla sa nám možnosť nadviazať spoluprácu s niektorým maďarským mestom z Ostrihomskej župy, ktorého zástupkyňa nás oslovila na Agrokomplexe v lete 2003.

Mesto má záujem aj o partnerské vzťahy s mestami v krajinách ležiacich západne od Slovenska, čoho dôkazom je Dohoda o spolupráci s rakúskym mestečkom Bad Pirawarth, ktorá bola podpísaná v máji tohto roku a rozpracovaná spolupráca s neďalekým mestečkom Gänserndorf.

Okrem toho sme využili ponuku od pána Ing. Bakalára, ktorý udržiava priateľské vzťahy s mnohými folklórnymi súbormi zo zahraničia, a ktorý nám poskytol kontakt na svojich priateľov v Nemecku, Holandsku, Taliansku (Sardínia), Francúzsku, Španielsku a vo Veľkej Británii. Zatiaľ sme dostali odozvu zo Sicílie, kde sme sa obrátili na zástupcu mesta s ponukou spolupráce.

6.5. SWOT analýza: Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca

Silné stránky	Slabé stránky
- priaznivá geografická poloha s turistickými atraktivitami nadregionálneho významu - bohatstvo kultúrnych a historických pamiatok celoštátneho významu - existencia tradičných kultúrnych podujatí a oživovanie tradícií v meste	- zanedbaný stav historických pamiatok - nedostatok výhodných zdrojov na revitalizáciu a obnovu pamiatok - absencia fungujúceho informačného centra - nedostatočná propagácia mesta - obmedzené železničné spojenie do mesta

- existujúci potenciál aktívnych záujmových združení obyvateľov z rôznych sfér kultúry, športu a spoločenského života - využívanie letného kúpaliska a zimného štadióna širokou verejnosťou mesta i okolia - prevažná časť zariadení vo vlastníctve mesta - značkované turistické chodníky pre turistiku - dobré podmienky pre cykloturistiku	- absencia verejno-súkromného partnerstva na úrovni mesta - vysoká miera nezamestnanosti v meste a na to naväzujúca nízka kúpyschopnosť obyvateľov - kvalitatívne nízka úroveň služieb, hlavne sociálno – hygienickej základne v športových areáloch - v dôsledku nevyhovujúceho stavu niektorých objektov ich nedostatočné využitie - nedostatočný marketing a nesprávna koordinácia organizovaných podujatí
Príležitosti	Ohrozenia
- spracovaný územno – plánovací dokument mesta - spracovávanie Programu sociálno-ekonomického rozvoja mesta - návaznosť dokumentov na úrovni mesta na regionálnu a nadregionálnu úroveň - možnosť využiť všetky dostupné domáce aj zahraničné možnosti na získanie finančných prostriedkov - spolufinancovanie projektov - podpora budovania aktivít pre rozvoj športového využitia obyvateľov mesta a regiónu - existencia termálneho prameňa - flexibilný ľudský potenciál - vytváranie partnerstiev s ďalšími organizáciami zameranými na rozvoj mesta - vytvorenie vhodných podmienok na vstup zahraničného kapitálu	- oneskorený a nekompletný prenos informácií od orgánov štátnej správy k cieľovej skupine - nepripravenosť projektov - nedostatok finančných prostriedkov na projektovú dokumentáciu - negatívne vplyvy a nepriaznivé dôsledky vplyvov iných kultúr na mladú generáciu - slabá zaoberanosť kompetentných na riešení problémov súvisiacich s rozvojom cestovného ruchu v meste - migrácia obyvateľov za prácou do iných regiónov, prípadne do zahraničia

7. Strategická vízia mesta

Zlaté Moravce je ekonomicky prosperujúce mesto s čistým životným prostredím, s kvalitnými sociálno-zdravotnými službami, s dostatočným množstvom príležitostí pre vzdelávanie, kultúru, aktívne trávenie voľného času a centrom cestovného ruchu pre celý región.

7.1. Oblasť Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra

Vízia:

Mesto Zlaté Moravce má zabezpečený rozvoj ľudských zdrojov, kvalitné sociálno-zdravotné služby, množstvo príležitostí pre vzdelávanie a kultúrne vyžitie.

Zámer:

Na zabezpečenie rozvoja ľudských zdrojov je nutné rešpektovať potrebu a požiadavky na vzdelanie, ktoré majú a budú mať zamestnávateľia a mesto, to znamená, že mesto bude podporovať kvalitný vzdelávací systém z hľadiska kvality pracovnej sily s perspektívou potrebných pracovných síl s využitím dobre rozvinutej siete škôl, s možnou transformáciou na základe požiadaviek trhu práce. S kvalitným rozvojom ľudských zdrojov súvisia aj služby, ktoré obyvateľom skvalitňujú a zvyšujú životnú úroveň, aby sa naplnila vízia danej oblasti. K tomu boli stanovené nasledovné ciele s konkrétnymi aktivitami.

Cieľ č. 7.1.1: Zvýšiť kvalitu a rozsah aktivačných programov pre uchádzačov o zamestnanie

Aktivity:

Spolupráca s Úradom práce pri realizácii projektov na udržanie pracovných návykov nezamestnaných

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce

Spolupráca s ďalšími neziskovými organizáciami pri zamestnaní uchádzačov o zamestnanie

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce

Podpora rekvalifikácie uchádzačov o zamestnanie

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce

Predkladanie projektov v súlade s SOP Ľudské zdroje (SOPLZ) a doplnkom programu SOP LZ)

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce

Cieľ 7.1.2: Podporiť zvyšovanie ďalšieho a celoživotného vzdelávania

Aktivity:

Podpora vzdelávacích programov pre rôzne vekové kategórie a sociálne skupiny

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce

Podpora rozvoja systémov na vzdelávanie

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce

Podpora aktivít na zvýšenie životnej úrovne obyvateľov mesta

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce

Cieľ 7.1.3: Budovať a rozvíjať občiansku infraštruktúru v oblasti školstva, sociálnych služieb, zdravotníckej starostlivosti, bývania, kultúry

Aktivita:

Rekonštrukcia zariadení občianskej infraštruktúry

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce

Znižovanie energetickej náročnosti zariadení občianskej infraštruktúry

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce

Podpora cirkevných a ostatných typov škôl

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce

Aktivita v oblasti školstva:

Materské školy

Dobudovanie a modernizácia zariadení materských škôl s perspektívou rozvoja (hlavne MŠ Žitavské nábr. – vybudovanie vlastnej kotolne, MŠ Kalinčiakova – výmena okien a strojné zariadenia v kuchyni, MŠ Štúrova – oprava strechy)

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, materské školy

Základné školy

ZŠ Pribinova:

Rekonštrukcia a modernizácia budovy na bezbariérový prístup zdravotne postihnutým

deťom a dostavba školského areálu

T: 2006

Z: Mesto Zlaté Moravce, škola

ZŠ Mojmírova:

Rekonštrukcia a modernizácia telocvične, športového areálu, oprava strechy

T: 2006

Z: Mesto Zlaté Moravce, škola

ZŠ Mojmírova, Robotnícka ul.

Rekonštrukcia a oprava strechy

Celková modernizácia objektov

T: 2006

Z: Mesto Zlaté Moravce, školy

ZŠ Mojžírova
vybudovanie vlastnej kotolne
T : 2006
Z : Mesto Zlaté Moravce, škola

ZŠ Sv. Don Bosca
Podpora získania nových priestorov pre dostavbu objektov pre zabezpečenie
a skvalitnenie výchovno-vzdelávacích aktivít
T: 2006
Z: Mesto Zlaté Moravce, škola

ZUŠ
Získanie a vytvorenie vhodných podmienok pre rozvoj jednotlivých odborov
umeleckých činností
T: 2006
Z: Mesto Zlaté Moravce, škola

Pedagogicko-psychologická poradňa
Získanie a vytvorenie vhodných podmienok pre činnosť poradne
T: 2006
Z: Mesto Zlaté Moravce, poradňa, KÚ

Stredné školy
Podpora všetkých výchovno-vzdelávacích aktivít za účelom skvalitnenia
edukačného procesu
Podpora modernizácie zariadení a objektov jednotlivých škôl
T : priebežne
Z: VÚC, Mesto Zlaté Moravce, školy

Oblasť zdravotníctva:

Nemocnica s poliklinikou
Rekonštrukcia a modernizácia chirurgického oddelenia na oddelenie
jednodňovej chirurgie
T: 2006
Z: Mesto Zlaté Moravce, nemocnica

Vybavenie nemocnice zariadením CT
T: 2006
Z: Mesto Zlaté Moravce, nemocnica

Oblasť sociálnej starostlivosti:

Opatrovateľská služba, Rovňanova 3
Modernizácia vybavenia zariadenia
T: priebežne
Z: ÚPSVaR, Mesto Zlaté Moravce

ZOS
Vybavenie stropným zdvihákom

T: 2005
Z: VÚC, Mesto Zlaté Moravce

Rehabilitačno-relaxačné centrum
Vybudovanie bezbariérovosti (rampy)
Vybavenie moderným zariadením (schodolez)

T: 2006
Z : VÚC, Mesto Zlaté Moravce

Klub dôchodcov
Zabezpečenie vhodných priestorov

T: 2005
Z: Mesto Zlaté Moravce

Podpora výstavby zariadenia penziónu pre prestárlych obyvateľov
T: 2013
Z: Mesto Zlaté Moravce

Oblasť bývania:

Vypracovanie koncepcie bytovej politiky mesta Zlaté Moravce
T: 2004
Z: Mesto Zlaté Moravce

Riešenie chýbajúcich nájomných a sociálnych bytov pre slabšie skupiny obyvateľov v meste formou novej výstavby, resp, rekonštrukcie objektov vo vlastníctve mesta

T: ihneď
Z: Mesto Zlaté Moravce

Oblasť kultúry:

Revitalizácia existujúcich zariadení kultúrneho charakteru
T: 2008
Z: Mesto Zlaté Moravce

MsKS
Rekonštrukcie a modernizácia nevyužitých priestorov objektu
Vytvorenie podmienok pre bezbariérový prístup
Zriadenie výstavnej siene
T: 2013
Z: Mesto Zlaté Moravce, MsKS

Kino
Modernizácia priestorov a techniky
T: 2007
Z: Mesto Zlaté Moravce, MsKS

Amfiteáter
Rekonštrukcia a modernizácia areálu
Zabezpečenie modernej techniky

T: 2005
Z: Mesto Zlaté Moravce, MsKS

Kultúrny dom Chyzerovce
Rekonštrukcia a modernizácia celého objektu
T: 2006
Z: Mesto Zlaté Moravce, MsKS

Kultúrny dom Prílepy
Dobudovanie sociálnych zariadení
T: 2005
Z: Mesto Zlaté Moravce, MsKS

Mestská knižnica
Zabezpečenie adekvátnych priestorov so študovňami
Internetizácia knižnice
T: 2008
Z: Mesto Zlaté Moravce, MsKS

7.2. Oblasť Ekonomický potenciál

Vízia:

Zlaté Moravce je mesto s dobre rozvinutým priemyselno-poľnohospodárskym zázemím

Zámer:

Útlm výroby v meste Zlaté Moravce bol spôsobený likvidáciou rozhodujúcich podnikov, ako bol CALEX, ROSSA a pod. Spôsobil celkový úpadok z hľadiska ekonomického rozvoja, čím nastala aj stagnácia, resp. pokles životnej úrovne. Novým pohľadom, prístupom a riešením sa majú odstrániť všetky bariéry pre príchod zaujímavých investorov, ktorí by dokázali oživiť výrobu a využiť hodnotný ľudský potenciál, ktorý má bohaté praktické skúsenosti v oblasti strojárkeho, obuvníckeho, stavebného priemyslu. Zatiaľ ich čiastočne zužitkováva hlavne v malom a strednom podnikaní.

V oblasti poľnohospodárstva sa vývoj bude uberať hlavne formou diverzifikačných a poľnohospodárskych činností, ktoré môžu realizovať rôzne poľnohospodárske a lesnícke subjekty.

Cieľ č. 7.2.1.: Vytvoriť podmienky pre rast konkurencieschopnosti mesta výstavbou nových a rekonštrukciou existujúcich subjektov v oblasti priemyslu a služieb

Aktivita:

Kumulovanie finančných prostriedkov na projekty zamerané na podporu MSP, kde bude značná podpora z fondov EÚ
Rozvíjanie strojárkeho priemyslu
Vytváranie podmienok pre budovanie a rozvoj priemyselných parkov a inkubátorov na postupné znižovanie miery nezamestnanosti, aby dosiahli aspoň celoslovenský priemer (pod 14%)

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, podnikateľský sektor

Cieľ č. 7.2.2: Podpora a rozvoj podnikateľského prostredia a podpora malého a stredného podnikania

Aktivita:

Podpora a rozvoj podnikateľského prostredia

Využívanie ekonomických nástrojov na podporu MSP na regionálnej úrovni ako finančnú záruku na bankové úvery pre začínajúcich podnikateľov, ktorí nemajú vlastné zdroje krytia kapitálu

Rekvalifikácia v rámci vzdelávacích programov v súlade s požiadavkami trhu práce

Poradenstvo a príprava k rozvoju malého a stredného podnikania

Rozvíjanie spolupráce v rámci regionálneho trhu práce so samosprávou, zamestnávateľmi, úradmi práce, atď.

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, podnikatelia

Cieľ č. 7.2.3: Vytvoriť konkurencieschopný a výkonný agropotravinársky sektor, schopný začleniť a pôsobiť sa v spoločenských krajinách EÚ v podmienkach rozvinutého multifunkčného poľnohospodárstva

Aktivita:

Produkčné a konkurencieschopné poľnohospodárstvo a agropotravinársky sektor

Podpora efektívnej a konkurencieschopnej poľnohospodárskej a potravinárskej výroby pri racionálnom využívaní regionálnych daností v podmienkach usporiadaných vlastníckych vzťahov k pôde

Zvýšenie poľnohospodárskej produktivity zavedením moderných technológií a prvkov riadenia

Diverzifikácia ekonomických činností vo vidieckom priestore

Postupné zavádzanie nepoľnohospodárskeho produktívneho využitia pôdy

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, poľnohospodárske subjekty, združenia

Cieľ č. 7.2.4. Podporiť trvalo udržateľný rozvoj poľnohospodárstva a zlepšenie ekonomických príležitostí a sociálnych podmienok obyvateľstva zaoberajúceho sa poľnohospodárstvom

Aktivita:

Zvýšenie kapacity programovania, projektovania pre rôzne typy užívateľov a školenie facilitátorov

Zvýšenie záujmu obyvateľstva o dianie a život v meste, spolupodieľanie sa na tvorbe rozvojových programov

Vytváranie verejno-súkromných partnerstiev pri príprave a realizácii spoločnej stratégie

Zlepšenie pripravenosti regiónov na implementáciu predvstupovej a štrukturálnej podpory EÚ na miestnej úrovni

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, podnikateľské subjekty, združenia

7.3. Oblasť Dopravná a technická infraštruktúra

Vízia:

Mesto Zlaté Moravce so svojou geografickou polohou má výhodné dopravné napojenie na regióny Slovenska s fungujúcou environmentálnou infraštruktúrou

Zámer:

Na dosiahnutie stanovenej vízie v meste je potrebné spracovať v súvislosti s regionálnymi a celonárodnými dokumentmi projekty, ktorých realizácia zlepší celkovú infraštruktúru a to hlavne v okrajových pričlenených častiach mesta Chyzerovce a Prílepy. K tomu boli stanovené nasledovné ciele s aktivitami, ktoré rešpektujú environmentálne požiadavky.

Cieľ č. 7.3.1: Rozvíjať dopravné systémy mesta ako nevyhnutný predpoklad ekonomického rozvoja

Aktivita:

Revitalizácia a modernizácia železničnej dopravy

T: 2013

Z: vláda SR, VÚC

Modernizácia komplexu železničnej stanice

T: 2013

Z: vláda SR, VÚC

Podpora vybudovania rýchlostnej komunikácie (Nitra – Zvolen) s dôrazom na napojenie cez diaľničný systém SR

T: 2008

Z: vláda SR, VÚC

Podpora rekonštrukcie a modernizácie regionálnej cestnej siete v okolí mesta

T : priebežne

Z: VÚC, Mesto Zlaté Moravce

Rekonštrukcia a modernizácia miestnej cestnej siete podľa stanovených priorít uvedených v rozpočte mesta na jednotlivé roky (Murgašova, Zelená, Slovenskej armády, Dlhá – pripravené projekty; ostatné komunikácie so zlým technickým stavom bez dokumentácie, napr. 1. mája, Kalinčiakova, Radlinského, Priemyselná, Mojmirová, Viničná, Dolné Vinice, Do Pelúsok, Májova, Pod hájom, Nad hájom, Hurbanova, Kraskova, Palárikova, Timravy)

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce

Vybudovanie podmienok pre rozvoj cyklistickej dopravy s napojením na regionálne cyklotrasy

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce

Dobudovanie parkovacej plochy pre osobnú dopravu

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce

Riešenie pešej komunikácie pre bezpečný pohyb občanov s dôrazom na odstránenie bariérovosti (v meste a mestských častiach)

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce

Podpora ekologizácie dopravy na zlepšenie environmentálnych podmienok mesta

T: 2013

Z : Mesto Zlaté Moravce, SAD

Dobudovanie námestia A. Hlinku s prepojením na pešiu zónu

T: 2008

Z: Mesto Zlaté Moravce

Cieľ 7.3.2: Skvalitniť a dobudovať technickú infraštruktúru

Aktivita:

Dobudovanie kanalizačnej siete v meste a mestských častiach Chyzerovce a Prílepy (pripravené projekty pre časť Chyzerovce)

T: 2007

Z: Mesto Zlaté Moravce, Západoslovenská vodárenská spoločnosť

Modernizácia vodovodnej siete

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, ZVS

Intenzifikácia ČOV

T: 2010

Z: Mesto Zlaté Moravce, ZVS

Modernizácia teplofikačného systému s využitím tepla z JE Mochovce

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce

Zavedenie nového energetického zdroja tepla s využitím biomasy, bioplynu, geotermálnych prameňov

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, ZsE

Modernizácia elektrických distribučných sietí a ich prispôsobenie požiadavkám odberateľov (priemyselný park

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, ZsE

Rozšírenie a dobudovanie plynovodnej siete vo všetkých častiach mesta

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, SPP

Modernizácia verejného osvetlenia

T: 2005

Z: Mesto Zlaté Moravce, Technické služby

Rekonštrukcia a rozšírenie siete mestského rozhlasu

T: 2005

Z: Mesto Zlaté Moravce

Cieľ 7.3.3.: Podporiť budovanie informačných a komunikačných systémov

Aktivita:

Skvalitnenie telekomunikačných služieb

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, Telekomunikácie

Podpora distribučných spoločností na zabezpečenie bezdrôtovej komunikácie

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, Telekomunikácie

Internetizácia a zosieťovanie organizácií v meste

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, organizácie, školy

Podpora a osвета v oblasti budovania informačnej spoločnosti

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, školy

7.4. Oblasť Životné prostredie

Vízia:

Zlaté Moravce majú čisté životné prostredie.

Zámer:

Hlavným cieľom pre oblasť životného prostredia je zvýšenie kvality jednotlivých jeho zložiek v meste a zníženie, resp. odstránenie rizikových faktorov, ktoré majú dopad na zdravie obyvateľov, konkrétne je to vo zvýšení kvality ovzdušia, na ktoré má dopad hlavne automobilový potenciál, ale i činnosť stavebných firiem. Dôraz je treba dať na systém nakladania a s odpadmi, ktorý môže vhodne dopĺňať regulovaná zeleň v meste.

Cieľ č.7.4.1. Zlepšiť a rozvíjať infraštruktúru na ochranu a racionálne využitie vôd
(Verejná kanalizácia - výstavba nových verejných sústav kanalizačných sietí na uliciach, kde nie je vybudovaná kanalizácia, za účelom pripojenia obyvateľstva a zabezpečenia zberu komunálnych odpadových vôd)

Aktivita:

Kanalizácia Chyzerovecká III. časť- Zlaté Moravce

T: 2005

Z: Mesto Zlaté Moravce, Západoslovenská vodárenská spoločnosť (ZVS)

Kanalizácia Palárikova ulica – Zlaté Moravce

T : 2005

Z: Mesto Zlaté Moravce, ZVS

Kanalizácia m. č. Prílepy

T: 2006

Z: Mesto Zlaté Moravce, ZVS

Cieľ 7.4.2. Zlepšiť a rozvíjať infraštruktúru odpadového hospodárstva

Aktivita:

Výstavba dotried'ovacieho zariadenia na zrekultivovanej skládke komunálneho dopadu za účelom vyseparovania a dotriedenia zložiek odpadov, ktoré je možné zhodnotiť (sklo, papier, kovy, plasty, hliník, obaly)

T: 2006

Z: Mesto Zlaté Moravce, TS

Vybudovanie kompostárne - odbúra sa zaťaženie skládky a predĺžia sa jej životnosť, získa sa kvalitný kompost pre mestskú zeleň

T: 2008

Z: Mesto Zlaté Moravce, TS

Zakúpenie drviča na biologickú hmotu – zariadenie ku kompostárni

T: 2008

Z: Mesto Zlaté Moravce, TS

Zakúpenie vhodných farebných kontajnerov pre zavedenie separovaného zberu v meste o nasledovné komodity : hliník, oceľové plechovky, tetrapakové obaly, plastové obaly

T: 2005

Z: Mesto Zlaté Moravce, TS

Zvýšenie informovanosti obyvateľov mesta o význame separovania a zberu

T: priebežne

Z: mesto Zlaté Moravce, TS, environmentálne združenia, školy

Vybudovanie zberového dvora podľa požiadaviek EÚ

T: 2005

Z: Mesto Zlaté Moravce, TS

Cieľ : 7.4.3. Zabezpečiť ochranu , zlepšenie a regeneráciu prírodného prostredia

Aktivita

Vypracovanie aktualizácie pasportizácie mestskej zelene a na jej podklade pristúpiť k postupnej obnove alejových výsadiieb na jednotlivých uliciach

T: 2010

Z : Mesto Zlaté Moravce, Záhradnícke služby

Zvýšenie podielu verejnej sídelnej zelene pri 12-13 podlažných blokoch

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, Záhradnícke služby

Doriešenie pieskovísk vhodnou kompozíciou zelene na zvýšenie ekologicky čistého prostredia pre deti

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, Záhradnícke služby

Odizolovanie parkovísk vhodnou zeleňou proti hluku a výfukovým plynom

T: 2007

Z: Mesto Zlaté Moravce, TS, ZS

Cieľ 7.4.4. Podporovať environmentálne vzdelávanie všetkých vekových skupín obyvateľov mesta

Aktivita:

Zriadenie strediska mladých ochrancov prírody

T: 2006

Z: Mesto Zlaté Moravce, školy, združenia

Zavedenie každoročnej prehliadky filmov s environmentálnou tematikou (EKOFILM)

T: 2004

Z: Mesto Zlaté Moravce, školy

Podpora budovania partnerstiev na tvorbu spoločných projektov s environmentálnou tematikou

T: 2004

Z: mestá, školy, združenia

7.5. Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca

Vízia:

Mesto Zlaté Moravce je centrom cestovného ruchu pre celý Požitavský región s rozvinutou medzinárodnou spoluprácou.

Zámer:

Zlaté Moravce kedysi boli administratívnym centrom Tekovskej župy, plnili významnú úlohu regionálneho charakteru. Z rôznych významných období mesta sa dodnes zachovali pôvodné historické budovy, niektoré z nich sú zanedbané a neudržiavané, iné sú využívané dodnes.

Rekonštrukcia a obnova objektov kultúrno-historického významu si vyžaduje značné finančné prostriedky, pokiaľ by sme im chceli vrátiť ich pôvodnú funkciu.

Niektoré ľudové tradície, zvyky a zvykoslovia, ktoré sa dodnes zachovali, sa prenášajú z generácie na generáciu, iné si pripomíname prostredníctvom vystúpení kultúrnych telies, ktoré aktívne pôsobia v našom meste. Je potrebné, aby sme dokázali využiť a zároveň aj uchovať pôvodnú ľudovú tvorivosť pri tvorbe produktov cestovného ruchu, čo bude pozitívom v rozvoji mesta.

Ťažiskom kvalitného cestovného ruchu je však aj vybudovaná sieť ubytovacích a stravovacích zariadení, poskytujúcich aj ďalšie doplnkové služby na požadovanej úrovni. Oblasť športových a telovýchovných aktivít a možností aktívneho využitia voľného času je v meste Zlaté Moravce pomerne dobre rozvinutá. Materiálno-technická základňa je v primeranom stave s každoročnou potrebou úprav.

Pre udržanie a rozvoj aktivít v oblasti športu je potrebná celoročná starostlivosť o materiálno-technickú základňu a organizačnú stránku jej využívania. Okrem bežnej údržby trávnatých ihrísk, tenisových kurtov, atletickej dráhy a ľadovej plochy v najbližšom období bude potrebné dobudovať areál letného kúpaliska a zimný štadión.

Hlavným cieľom pre oblasť cestovného ruchu je oživenie a propagácia cestovného ruchu v meste a v regióne. Pre naplnenie tohoto cieľa sú stanovené čiastkové ciele a aktivity.

Cieľ 7.5.1. Vytvoriť prívetivý architektonický vzhľad mesta

Aktivity :

Rekonštrukcia Národnej kultúrnej pamiatky Župný dom na polyfunkčný objekt európskeho významu.

T: 2013

Z: štát, Mesto Zlaté Moravce

Obnova objektov kultúrneho charakteru a historického významu a ich využitie v oblasti cestovného ruchu.

T: 2010

Z: štát, Mesto Zlaté Moravce

Rekonštrukcia nevyužívaných objektov a priestorov na zariadenia, poskytujúce služby v cestovnom ruchu

T: 2008

Z: Mesto Zlaté Moravce, štát

Cieľ 7.5.2. Vypracovať systém rozvoja CR (vrátane systému podpôr pre rozvoj CR)

Aktivity:

Vypracovanie Koncepcie rozvoja cestovného ruchu v meste Zlaté Moravce

T: 2005

Z: Mesto Zlaté Moravce

Účasť a organizovanie školiacich seminárov v oblasti cestovného ruchu aj za účasti zahraničných lektorov

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, podnikateľské subjekty, záujmové združenia

Vytváranie partnerstiev medzi organizáciami s cieľom zvýšenia marketingových aktivít a propagácie cestovného ruchu

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, mimovládne organizácie, školy, podnikatelia

Podpora tradičných remesiel a výroby tradičných výrobkov na miestnej úrovni

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, mimovládne organizácie, podnikateľské subjekty

Propagácia a prezentácia mesta Zlaté Moravce, jeho kultúrnych hodnôt, ľudových tradícií a produktov cestovného ruchu na Slovensku a v zahraničí, účasť na medzinárodných veľtrhoch

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, podnikateľské subjekty, mimovládne organizácie, školy

Vypracovanie potrebnej dokumentácie pre investičné projekty na rekonštrukciu a obnovu objektov a zariadení pre rozvoj cestovného ruchu

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, podnikateľské subjekty

Rekonštrukcia existujúcich voľnočasových zariadení pre obyvateľov a návštevníkov mesta

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, podnikateľské subjekty, záujmové zväzy

Vybudovanie náučných chodníkov v blízkom okolí, vybudovanie cyklotrás a ich napojenie na existujúcu Hornonitriansku magistrálu.

T: 2010

Z: Mesto Zlaté Moravce, mimovládne organizácie, záujmové združenia

Zapojenie mesta Zlaté Moravce do systému budovania vínnych ciest na území Slovenska, konkrétne do Nitrianskej kráľovskej vínnej cesty

T: 2010

Z: Mesto Zlaté Moravce, záujmové združenia

Vytvorenie centra vínnej cesty na Požitaví v meste Zlaté Moravce

T: 2010

Z: Mesto Zlaté Moravce, záujmové združenia, súkromný sektor

Previazanosť mesta na okolité obce, napr. na Topoľčianky s využitím hipodromu na jazdecký šport

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce, združenia

Podpora budovania ubytovacích zariadení pre športovcov

T: 2013

Z: Mesto Zlaté Moravce

Cieľ 7.5.3 Nadviazať partnerskú spoluprácu s mestami na Slovensku a v iných krajinách

Aktivita:

Získavanie kontaktov a uzatváranie partnerstiev, ktoré sú základom pre rozvíjanie úspešnej spolupráce na všetkých úrovniach

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, podnikateľské subjekty, školy

Prehlbovanie spolupráce partnerských miest na úrovni samospráv, podnikateľských subjektov, mimovládnych organizácií a škôl v rôznych sférach života.

T: priebežne

Z: Mesto Zlaté Moravce, mimovládne organizácie, podnikateľský sektor, školy

8. Akčný plán

Akčný plán je výsledkom akčného plánovania, pod ktorým rozumieme participatívny proces krátkodobého plánu, ktorý napomáha zúčastneným v danom procese využívať dostupné zdroje na dosiahnutie spoločných cieľov na danom území.

Akčný plán má 5 základných vlastností, konkrétne musí byť :

- **reálny** – má naplánované konkrétne projekty, za každý projekt (aktivitu) je zodpovedný konkrétny subjekt, má reálne odhadnuté náklady, možné časové rozpätie na realizáciu.
- **konkrétny** - pripravený na najbližšie 3 – 4 roky
- **flexibilný** – je ho možné dopĺňať, resp. vymieňať jednotlivé projekty podľa vplyvu rôznych objektívnych a subjektívnych zmien.
- **transparentný** – prístupný obyvateľom, nielen pre úzku skupinu autorov, umiestnený na verejne prístupnom mieste (MsÚ)
- **monitorovateľný** – musí mať stanovené ukazovatele, ktoré majú kvalitatívne a kvantitatívne znaky, tieto umožňujú sledovať dopad plánu na dané územie so zameraním na jeho rozvoj, stagnáciu, prípadne úpadok.

Do akčného plánu mesta Zlaté Moravce sme premietli konkrétne projekty, ktoré sú i zásobníkom projektov Nitrianskeho samosprávneho kraja, odboru regionálneho rozvoja, z roku 2003. Niektoré z uvedených projektov už predložilo Mesto Zlaté Moravce na príslušné rezorty s možnosťou získať na ich realizáciu finančné prostriedky z predvstupovej, resp. povstupovej pomoci z EÚ.

8.1. Zoznam predložených projektov

Za obdobie od 1. septembra 2003 do 30. novembra 2003 boli spracované a predložené nasledovné projekty :

Ministerstvo práce a sociálnych vecí a rodiny SR predložené 30.9.2003
1. „Vybavenie objektu sociálneho zariadenia stropným zdvihákom v ZOS Zlaté Moravce“
Rozpočet projektu: 264.000,- SK
Vlastné zdroje: 40.000,- SK
Požadovaná suma z MPSVR SR : 224.000,- SK

Národný úrad práce
Grantová schéma rozvoja ľudských zdrojov predložené 16.10.2003
2. „Založenie živnosti“
Rozpočet projektu: 59 508 EUR
Financovanie projektu: 100 %

Ministerstvo hospodárstva SR, Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania
Grantová schéma rozvoja cestovného ruchu predložené 3.11.2003
3. „Vybudovanie cykloturistických trás a propagácia mesta Zlaté Moravce a jeho okolia“
Rozpočet projektu: 17 645 EUR
Výška grantu : 13 057 EUR
4. „Rekonštrukcia hygienických zariadení a bazénu v areáli kúpaliska v Zlatých Moravciach“
Rozpočet projektu: 55 600 EUR
Výška grantu: 41 700 EUR
5. „Zvýšenie úrovne mestského amfiteátra v Zlatých Moravciach“
Rozpočet projektu: 66 891 EUR
Výška grantu: 49 499 EUR
6. „Zlepšenie priestorov historického námestia v Zlatých Moravciach“
Rozpočet projektu: 152 892 EUR
Výška grantu: 49 500 EUR

Ministerstvo školstva SR, Sekcia štátnej starostlivosti o šport predložené 15.11.2003
7. „Rekonštrukcia zariadenia letného kúpaliska“
Rozpočet projektu: 2 287 000,- SK
8. „Opláštenie zimného štadióna“
Rozpočet projektu: 8 200 000,- SK
9. „Dobudovanie športového areálu ZŠ Pribinova“
Rozpočet projektu: 2 600 000,- SK
10. „Zdravie a relax pre všetky generácie“
Rozpočet projektu: 239 550,- SK
11. „Multifunkčné ihrisko s asfaltovým povrchom“
Rozpočet projektu: 649 920,- SK

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR predložené 27.11.2003
12. „Partnerstvo - garancia prosperity v Požitavskom regióne“
Rozpočet projektu: 37 938 EUR
Výška grantu: 37 938 EUR
13. „Mestská informačná sieť“
Rozpočet projektu: 61 681 EUR
Výška grantu: 50 000 EUR

Ministerstvo kultúry SR

Sekcia ekonomiky, Námestie SNP 33, BA

predložené 15.12.2004

Obnova strešného plášt'a NKP Župný dom

(Program podpory ochrany pamiatkového fondu

1.1 podpora projektov obnovy národných kultúrnych pamiatok)

číslo Národnej kultúrnej pamiatky v Ústrednom zozname pamiatkového fondu 1584/0

Celkové náklady projektu	4.383.821,- SK
--------------------------	----------------

Požadovaná dotácia na projekt	3.500.000,- SK
-------------------------------	----------------

SOP : Základná infraštruktúra
Priorita 1 : Dopravná infraštruktúra
Opatrenie 1.2. : Modernizácia a rozvoj infraštruktúry cestnej dopravy

Názov projektu	Cieľ projektu	Celkové náklady v tis. SK	Vlastné zdroje v tis. SK	Iné zdroje v tis. SK	Časový horizont realizácie
Rekonštrukcia ul. Slovenskej armády	Zlepšiť stav komunikácií v meste	6.000	600	5.400	2004-2005
Rekonštrukcia Murgašovej ulice	Zlepšiť stav komunikácií v meste	4.704	450	4.254	2005-2006
Rekonštrukcia Ul. 1. mája	Zlepšiť stav komunikácií v meste	14.000	1.500	12.500	2004-2005
Úprava dvora MsÚ v Zlatých Moravciach	Zlepšiť vzhľad nádvoria MsÚ – rozšírenie parkovacích plôch	850	100	750	2004-2005
Parková úprava na Bernolákovej ulici v Zlatých Moravciach	Dobudovať komunikáciu zeleňou	700	100	600	2004-2005
Rekonštrukcia Dlhej ulice	Zlepšiť stav komunikácií v meste	15.000	1.500	13.500	2004-2005

SOP : Základná infraštruktúra
Priorita 2 : Environmentálna infraštruktúra
Opatrenie 2.1 : Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu a racionálne využívanie vôd

Názov projektu	Cieľ projektu	Celkové náklady v tis. SK	Vlastné zdroje v tis. SK	Iné zdroje v tis. SK	Časový horizont realizácie
Kanalizácia – Chyzerovecká ul. III. časť	Zlepšenie stavu ŽP	4.300	436	3.964	2004-2005
Kanalizácia – Palárikova ul.	Zlepšenie stavu ŽP	4.052	405	3.647	2004-2005
Kanalizácia- Potočná ul.	Zlepšenie stavu ŽP	2.400	240	2.160	2004

SOP : Základná infraštruktúra
Priorita 2 : Environmentálna infraštruktúra
Opatrenie 2.2 : Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry na ochranu ovzdušia

Názov projektu	Cieľ projektu	Celkové náklady v tis. SK	Vlastné zdroje v tis. SK	Iné zdroje v tis. SK	Časový horizont realizácie
Plynofikácia – Viničná ul.-nad Kratinami-D.Vinice	Zlepšenie stavu ŽP	3.900	–	3.900	2004-2005
Plynofikácia – časť Chyzerovce	Zlepšenie stavu ŽP	4.750	–	4.750	2004

SOP : Ľudské zdroje
Priorita 1 : Rozvoj aktívnej politiky trhu práce
Opatrenie 1.1 : Rozvoj programov podpory zamestnávania nezamestnaných s dôrazom na dlhodobo nezamestnaných

Názov projektu	Cieľ projektu	Celkové náklady v tis. SK	Vlastné zdroje v tis. SK	Iné zdroje v tis. SK	Časový horizont realizácie
Založenie živnosti – rekvalifikačný kurz	Podporiť samozamestnanie evidovaných nezamestnaných	2.457	–	2457	2004

SOP : Priemysel a služby

Priorita 1 : Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu

Opatrenie 1.2 : Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry

Názov projektu	Cieľ projektu	Celkové náklady v tis. SK	Vlastné zdroje v tis. SK	Iné zdroje v tis. SK	Časový horizont realizácie
Priemyselný park Zlaté Moravce-Horné Lúky	Vytvorenie nových pracovných príležitostí	50.mil.	—	50.mil.	2004

SOP : Priemysel a služby

Priorita 1 : Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu

Opatrenie 1.5 : Rozvoj zahraničnej spolupráce a imidžu SR

Názov projektu	Cieľ projektu	Celkové náklady v tis. SK	Financovanie v tis. SK	Časový horizont
Budovanie spolupráce s krajinami V4	Nadviazanie kontaktov pre zbližovanie obyvateľov krajín V 4	1.000.	Vlastné International Visegrad Found	2004 - 2005

SOP : Priemysel a služby

Priorita 1 : Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím rozvoja domáceho rastového potenciálu

Opatrenie 1.4 : Podpora úspor energie a využitia obnoviteľných zdrojov energie

Názov projektu	Cieľ projektu	Celkové náklady v tis. SK	Vlastné zdroje v tis. SK	Iné zdroje v tis. SK	Časový horizont realizácie
Verejné osvetlenie –IBV Časť Chyzerovce	Zlepšenie stavu infraštruktúry, efektívne využívanie energie	1.000.	1.000.	–	2004

SOP : Priemysel a služby
Priorita 2 : Rozvoj cestovného ruchu
Opatrenie 2.1 : Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry

Názov projektu	Cieľ projektu	Celkové náklady v tis. SK	Vlastné zdroje v tis. SK	Iné zdroje v tis. SK	Časový horizont realizácie
Zvýšenie úrovne areálu mestského amfiteátra v Zlatých Moravciach	Zvýšiť návštevnosť a celkový rozvoj mesta	2.762	–	–	2004
Rekonštrukcia hygienických zariadení a bazénu na kúpalisku v Zlatých Moravciach	Zvýšiť návštevnosť a celkový rozvoj mesta	2.296	–	–	2004
Vybudovanie cykloturistických trás a propagácia mesta Zlaté Moravce a okolia	Zvýšiť návštevnosť a celkový rozvoj mesta	728	–	–	2004
Revitalizácia vrtu- využitie vrtu v časti Prílepy na rozvoj CR – vypracovanie dokumentácie	Podpora aktivít v oblasti cestovného ruchu	14.000	–	–	2004-2007

SOP : Základná infraštruktúra
Priorita 3 : Lokálna infraštruktúra
Opatrenie 3.1 : Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry v regiónoch
Podopatrenie 3.1.1 : Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

Názov projektu	Celkové náklady v tis. SK	Kofinancovanie v tis. SK	Predpokladaná výška grantu v tis. SK	Projekt je v štádiu
Vybavenie herného centra v mestskom parku	840	VÚC, iné	740	a
Využívanie voľného času detí a mládeže zo znevýhodneného prostredia	500	VÚC, obec, štát	450	a
Enviromentálna výchova detí a mládeže – zriadenie strediska mladých ochrancov prírody	470	VÚC, obec, iné	400	a
Klub nadaných detí – vybavenie zariadenia v ZUŠ	430	VÚC, obec, iné	350	a
Obstaranie nových strojov a zariadení do školských jedální	1.080	VÚC, obec, iné	900	a

SOP : Základná infraštruktúra
Priorita 3 : Lokálna infraštruktúra
Opatrenie 3.1 : Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry v regiónoch
Podopatrenie 3.1.2 : Budovanie a rozvoj zdravotníckej infraštruktúry

Názov projektu	Celkové náklady v tis. SK	Kofinancovanie v tis. SK	Predpokladaná výška grantu v tis. SK	Projekt je v štádiu
Vybavenie nemocnice zariadením CT	20.000	VÚC, iné	18.000	a
Rekonštrukcia chirurg. Oddelenia na oddelenie jednodňovej chirurgie	10.000	VÚC, iné	8.000	c
Rekonštrukcia budovy gynekolog.-pôrod. oddelenia :				
-dobudovanie výťahov	2.000	VÚC, iné	1.500	a
-vybudovanie rehabilitačného oddelenia	5.000	VÚC, iné	4.000	a
(vodoliečba pre centrum diabetickej nohy)	10.000	VÚC, iné	8.000	
-vybudovanie dialyzačného strediska	5.000	VÚC, iné	4.000	a
-zriadenie hospicu				a

SOP : Základná infraštruktúra
Priorita 3 : Lokálna infraštruktúra
Opatrenie 3.1 : Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry v regiónoch
Podopatrenie 3.1.3 : Budovanie a rozvoj sociálnej infraštruktúry

Názov projektu	Predpoklad. fin.náklady v tis. SK	Kofinancovanie v tis. SK	Predpokladaná výška grantu v tis. SK	Projekt je v štádiu
Zabezpečenie sociálneho zariadenia stropným zdvihákom a bezbariérovosti v ZOS	500.	VÚC	450.	c

SOP : Základná infraštruktúra
Priorita 3 : Lokálna infraštruktúra
Opatrenie 3.1 : Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry v regiónoch
Podopatrenie 3.1.4 : Budovanie a rozvoj kultúrnej infraštruktúry

Názov projektu	Predpoklad. fin. náklady v tis. SK	Kofinancovanie v tis. SK	Predpokladaná výška grantu v tis. SK	Projekt je v štádiu
Rekonštrukcia nevyužitých priestorov v Mestskom kultúrnom stredisku	3.000	VÚC, obec, štát, iné	2.150	a

SOP : Základná infraštruktúra
Priorita 3 : Lokálna infraštruktúra
Opatrenie 3.2 : Budovanie a rozvoj informačnej spoločnosti pre verejný sektor

Názov projektu	Predpoklad. fin. náklady v tis. SK	Kofinancovanie v tis. SK	Predpokladaná výška grantu v tis. SK	Projekt je v štádiu
Digitálna knižnica v MsKS	1200	240	960	a

9. Zoznam podkladov

- 1) Evidencia nezamestnaných, materiály ÚPVSVaR Nitra, Zlaté Moravce, r. 2003, 2004
- 2) Interný materiál stredných škôl mesta Zlaté Moravce
- 3) Interné materiály MsÚ Zlaté Moravce
- 4) Koncepcia územného rozvoja Slovenska, r. 2000
- 5) Mesto Zlaté Moravce, r. 2003 – publikácia
- 6) Nariadenie vlády SR č. 188/98 Z. z.
- 7) Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR, r. 2001
- 8) Národný rozvojový plán SR, r. 2003 – publikácia
- 9) Program odpadového hospodárstva mesta Zlaté Moravce, r. 2003
- 10) Program rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja, r. 2003
- 11) Program rozvoja turizmu pre región Horné Požitavie, r. 2002
- 12) Programové doplnky k SOP, r. 2004
- 13) Regionálny operačný program Nitrianskeho kraja, r. 2003
- 14) Sektorový operačný plán Ľudské zdroje, r. 2003
- 15) Sektorový operačný plán Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, r. 2003
- 16) Sektorový operačný plán Priemysel a služby, r. 2003
- 17) Sektorový operačný plán Základná infraštruktúra, r. 2003
- 18) Štatistické údaje – hotel Vion, hotel Eminent, r. 2003
- 19) Štatistický úrad SR, Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, r. 2002
- 20) Územný plán mesta Zlaté Moravce, r. 2001
- 21) Územný plán VÚC Nitrianskeho samosprávneho kraja, r. 1998

10. Zoznam aktívnych členov pracovných skupín podieľajúcich sa na tvorbe a spracovaní rozvojového dokumentu:

Koordinátor projektu: RNDr. Helena Rýchla

Pracovná skupina: Ľudské zdroje a sociálna infraštruktúra

Vedúca pracovnej skupiny:	RNDr. Alena Dubcová, CSc.	UKF Nitra
Členovia:	Erika Babocká	MsÚ Zl. Moravce
	Ing. Michal Borkovič	SŠZ m. p. Zl. Moravce
	Mgr. Milan Galaba	poslanec MsZ
	Juliana Hlásna	poslankyňa MsZ
	PaedDr. Klaudia Ivanovičová	MsÚ Zl. Moravce
	RNDr. Hilda Kramáreková	UKF Nitra
	Ing. Marta Lazúrová	MsKS
	Ing. Katarína Žarnovičanová	MC MAMI OÁZA

Pracovná skupina: Ekonomický potenciál

Vedúci pracovnej skupiny:	Ing. Cyril Lazúr	agentúra BUWAG
Členovia:	Ján Demo	podnikateľ, poslanec MsZ
	Ing. Peter Hollý	poslanec MsZ
	Ing. Ladislav Horvát	MsÚ Zl. Moravce
	Ing. Marta Krčmáriková	ÚPSVR SR
	Ing. Peter Lisý	Poslanec MsZ

Pracovná skupina: Doprava a technická infraštruktúra

Vedúci pracovnej skupiny:	Ing. Arch. Martin Bóna	MsÚ Zl. Moravce
Členovia:	Štefan Bako	ZsVS a.s.
	Ing. Ladislav Farkaš	SAD Zl. Moravce
	Ivan Hric	poslanec MsZ
	Dušan Ježo	VÚC Nitra
	Štefan Paulov	Zs Energetika Nitra
	Jozef Tonkovič	poslanec MsZ

Pracovná skupina: Životné prostredie

Vedúca pracovnej skupiny:	Ing. Dana Rajnohová	MsÚ Zl. Moravce
Členovia:	RNDr. Marián Batora	zástupca primátorky
		Mesta Zl. Moravce
	Doc. RNDr. Vladimír Drgoňa, CSc	UKF Nitra
	Ing. Anna Džundová	Technické služby mesta
	Ing. Valéria Kara	ObÚ Nitra
	Ing. Ján Pobuda	KPÚ Nitra
	Marián Tomajko	Záhradnícke služby mesta
	Prof. Ing. Pavol Vreštiak, CSc.	Poslanec MsZ

Pracovná skupina: Cestovný ruch a medzinárodná spolupráca

Vedúca pracovnej skupiny:	Ing. Anna Pacalajová	MsÚ
Členovia:	Ing. Arch. Martin Bóna	MsÚ
	Ľudovít Chládek	Záhradnícke služby mesta
	Ing. Marta Lazúrová	riaditeľka MsKS
	Dana Novotová	

Mgr. Zuzana Scopel
Marián Tomajko

MsÚ
Záhradnícke služby

Technické spracovanie dokumentu:

Aleš Pánik

MsÚ

Podakovanie patrí všetkým, ktorí sa zúčastnili i verejnej prezentácie a poskytli svoje poznatky, informácie, návrhy, pripomienky, odporúčania na dopracovanie 1.rozvojového dokumentu mesta Zlaté Moravce.

